1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM. 83. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, MÁRCZIUS 25.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETESI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hora 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETESEKET ES NYILTTERBE
VALO KÖZLEMENYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein es Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. es Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 35.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. es Társa.
Párisban: R. Mosse, 60, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Elvégeztetett.

A főrendiház többsége tehát elfogadta az ugynevezett kompromisszumot. Nagy többséggel fogadta el. A több, mint háromszáz jelenvolt főrendi tagból kétharmad megszavazta az egyezményt, alig egyharmad maradott meg leszavazott ellenzéknek.

Aránylag kevesen voltak jelen a főrendek. Nyolczszáz tagból háromszázan. Tehát kevesebben voltak, mint tizennégy hó előtt a keresztény-zsidó polgári házasság agyonszavazásakor. Pedig a legnagyobb közjogi kérdések egyikéről volt szó. Arról, vajjon miként alakittassék a törvényhozás egyik tényezője. És arról volt szó, miként ujittassék meg egy sok százados nagy intézmény. És arról volt szó, hogy egy nagy, fényes történelmi osztály tagjai birhassák-e kiváltságos történeti jogaikat ezentul is, vagy nem?

A világ minden törvényhozó testületében ily fontosságu kérdések vitatására összegyültek volna az arra jogosultak. És megvitatták volna a kérdést minden oldalról böven, lelkesen, napokon át. De a mi főrendiházunkból most is hiányzott ötszáz tag s még most sem tanácskozott tovább 5—6 óránál.

Ez bizonyitja, ha semmi más nem is, hogy ezt a főrendiházat át kellett volna alakitani s uj elemekkel meg kellett volna ujitani. A mely testület se önmagára, se jogaira nem fektet sulyt: azt a testületet, ha nem szükséges, el kell törölni; ha pedig szükséges: gyökeresen meg kell javitani. A választási elem behozása javitás lett volna; a mi most történt: az nem javitás, az csak ugyanazon elemek másként való összezagyválása.

Csodálatos tüneménynek voltunk tanui. S ez nem más, mint hogy azok a mágnások, kik függetlenek s kik sok kérdésben, de különösen a maiban ellenzékei voltak a kormánynak: most a kormánynyal szemben lemondtak függetlenségükről s elejtették ellenzéki elveiket.

Minden tisztelet ama nyolczvan és nehány férfiunak, ki megmaradt meggyőződése mellett s kisebbséggé engedte magát leszavazni. De mi nem ezekről beszélünk.

Hanem Andrássy Gyuláról, Zichy Nándorról és a főpapokról. Vajjon mi inditotta őket arra, hogy belemenjenek a Tisza-kabinet csapdájába s egy nyomoruságos egyezmény ürügye alatt beálljanak a kormány diadalszekerének igavonói közé?

Egyetlen-egy okot el tudunk képzelni, noha ezt ők gondosan elhallgatták.

Ma visszafelé hömpölygő reakczionárius áramlat van a közvéleményben, mely minden feudális jognak, sőt e jog czafrangjainak is kedvez. Gondolkodhattak akként, hogy czélszerü lesz ily áramlat alatt hajtani végre az ugynevezett reformot s nem hagyni azt oly időre, a mikor a jogegyenlőség demokratikus tiszta szelleme majdan erősen fog lüktetni és sok korhadt jogot, nézetet és intézményt vihar erejével elsöpörni.

E gondolatban van politika. Rossz politika ugyan, de van értelme. De az arisztokrata erkölcsök és intézmények bajnokainak bátorsággal kellett volna birni ezt egyenesen, leplezetlenül kimondani. Az őszinteség nem lett volna oly ártalmas, mint az eszmékkel való bujósdi-játék.

A kiegyezkedő urak azonban egy pillanatig se higyjék el, hogy a nemzet előbb vagy utóbb észre nem veszi e játékot s hogy majd ha az idő teljessége — ugy látszik nem sokára — bekövetkezik: félre nem veti a mostani egyezményt s le nem rombolja azt az épületet, mely erre alapittatott.

Mi lesz uj az uj főrendiházban ez egyezmény alapján?

Uj lesz az a tizenhárom protestáns főrendi — semmi más.

A kiket a kormány kinevez: azok a kinevezett főispánokat helyettesitik. A kiket a mágnások választanak: azok most is tagok és jogosultak. A kik czenzussal jutnak be: azok most is bent vannak. A kik a czenzus miatt kimaradnak: azok, sőt sokkal többen tényleg távol tartották magukat egyébként is a törvényhozástól nemzedékek óta.

Mi hát a reform? Miben van a javulás? Mi az, a mi a megcsökkent, elenyészett tekintélyt képes lesz a főrendiház számára visszaszerezni és biztositani?

Nincs semmi. Ily valamit se Vay kegyeletessége, se Andrássy szellemessége, se Zichy Nándor leleményessége, se Tisza Kálmán furfangja felfedezni nem tudott.

Ezért tolmácsoltuk következetesen azt a nézetet, hogy inkább hagyjuk változatlanul az egész főrendiházat, mintsem hogy ily reformmal tegyük csuffá az intézményt, a kort, a haladás igényeit. De tolmácsoltuk egyuttal azt is, hogy a főrendek történetileg kifejlett közjogi állásában van még fenntartásraméltó becses jog elég, de adjuk ehhez támadékul, felüditőül a választás elvét, mert e nélkül egy gyorsan bekövetkezhető pezsgőbb közszellem elsodorhatja s el is fogja kétségtelenül sodorni az isten kegyelméből való főrendiség egész korhadt ódonságát.

Azonban a kiegyezkedő urak másként vélekedtek. Ügyük a mai szavazással egyelőre elvégeztetett.

Lesz most már reformált főrendiház, de nem lesz benne köszönet. Az a függetlenség és tekintély, melyről a többség szónokai beszéltek, semmi esetre se lesz meg.

Hiszen kell-e függetlenebb és tekintélyesebb elem, mint Andrássy Gyula, Sennyey Pál, Zichy Nándor és a Károlyiak és a főpapok? Mind ezek különböző s fontos indokokból e kérdésnél ellenzékei voltak a Tisza-kabinetnek, azonban a döntő csata előtt letették a fegyvert. Miért? A kormány nyomása miatt vagy az udvar intésére vagy a jó béke kedveért? Egészen mindegy: a tény az, hogy kapituláltak. Honnan reméljük tehát az uj főrendiház függetlenségét?

Azonban az ő eljárásukkal szemben vigaszt meríthet a nemzet ama nyolczvan férfiu szilárdságából, ki a választás elve mellett ma megállta helyét. Az ő elhatározásuk az egyetlen tény, mely megmenti az uj főrendiház számára a még megmenthető bizalmat és tekintélyt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése márcz. 24-én.

I.

A képviselőház ma tartotta a husvéti szünetek előtt utolsó érdemleges ülését, melyben Tisza miniszterelnök inditványára elhatározta a ház, hogy legközelebbi ülését április hó 11-én tartja, a mikor megállapittatik a ház további napirendje.

II.

Elnök Pechy Tamás; *jegyzők*: Zsilinszky Mihály, Rakovszky István, Nagy István.

Az elnök jelentése szerint a gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló törvényjavaslat, mint ez idei 6. tvczikk szentesittetett. Bemutatja Csery Kálmán budapesti kerületi kir. sajtóügyi vizsgáló birónak felterjesztését, melyben Kutlánya János budapesti lakos panasza folytán a «Pesti Napló»-ban «Csángók ügye» czimmel megjelent közleményben állitólag foglalt sajtóvétség megtorlása miatt *Ábrányi* Kornél országgyülési képviselő mentelmi jogát felfüggesztetni kéri. Kiadatik a mentelmi bizottságnak. A székesfehérvári ügyvédi kamarának kérvényét, melyben 1874: 35. tvczikk módositását tárgyazó törvényjavaslat némely intézkedéseinek megváltoztatását kéri. Kiadatik az igazságügyi bizottságnak. — Krivacsics Károly terembiztosnak kérvényét, melyben szabadságidejének meghosszabbitását kéri. Kiadatik a ház gazdasági bizottságának.

Rajcsik Ferencz a mentelmi bizottság előadója: A képviselőház mentelmi bizottsága f. hó 19-én tartott ülésében tárgyalás alá vette és elintézte a párbaj vétségével vádolt Bartha Miklós, a párviadalra való kihivás vétségével vádolt Rácz Géza és Vadnay Andor, a Fekete Adolf által sajtó utján elkövetett rágalom és becsületsértés miatt vádolt Verhovay Gyula, végre a Csanády Sándor által sajtó utján elkövetett becsületsértés vétségével vádolt Verhovay Gyula mentelmi ügyét. Az erre vonatkozó bizottsági jelentéseket benyujtja.

Annak idején napirendre kitüzetnek.

Schmidt Gyula előadó: Bemutatja a mentelmi bizottság jelentését Vadnay Andor mentelmi ügyében.

Annak idején napirendre tüzetik.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Azt gondolom, hogy a t. házban minden oldalról már a mult ülésben nyilvánitott kivánalomnak felelek meg, ha azt vagyok bátor kérni, méltóztassék kimondani, hogy tárgyaló ülés az ünnep utánig nem lesz. (Helyeslés.) Ünnep után az első ülés tartatnék az ünnep utáni szombaton, de nem azért, hogy már akkor valamely tárgy felvétessék, hanem hogy azon a napirend állapittassék meg.

Előre is bátor vagyok jelezni, hogy a mennyiben ugy hiszem, időközben be fog adatni a bizottsági jelentés a szabadalmazott osztrák-magyar államvasuttársaság vágvölgyi vonalának Szered és Galgócz Lipótvár állomásai közt épitendő összekötő vonaláról és az ehhez tartozó többi kérdésekről, ohajtanám, hogy a hétfői ülésben az tárgyaltassék. De ezt csak jelezni kivánva, természetesen ez iránt a végleges megállapodás az ünnep utáni szombaton tartando ülésre tartatnék fenn.

Különben ugy, mint más alkalommal, az elnökség felhatalmazandó lenne, hogy miniszteri előterjesztések, továbbá bizottsági jelentések vagy főrendiházi üzenetek átvételére időközben is, bármikor is ülést hivhasson egybe, amely ülések azonban az átvétel, a kinyomatás elrendelése és a már megválasztott bizottságokhoz való utasitáson kivül egyéb határozatok nem hozathatnak. Továbbá bátor vagyok itt az ülésben is kérni a különböző bizottságok t. tagjait, amely bizottságok előtt törvényjavaslatok vannak tárgyalás alatt, hogy méltóztassanak ugy intézkedni, hogy időközben, természetesen nem az egész idő alatt, de vagy az ünnep előtti, vagy az ünnep utáni hetet felhasználva, működésüket folytatnák, hogy midőn a ház összejő, a jelentések mentől nagyobb számban legyenek beadhatók, hogy az ünnepulani idot aztan lehessen a képviselőháznak kellő mértékben kihasználnia. Ezek azok, miket kérni és javasolni bátor vagyok. (Általános helyeslés.)

Az elnök: Ha ezen előterjesztést a ház elfogadja (Elfogadjuk!) kijelenti, hogy az ünnepek előtt több érdemleges ülés nem lesz. Az ünnepek után következő szombaton, azaz április 11-én d. e. 11 órakor lesz az első ülés, melyben azonban csak a ház munkarendje fog megállapittatni. Egyuttal kijelenti, hogy főrendiházi üzenetek, miniszteri előterjesztések, bizottsági jelentések átvétele czéljából esetleg időközben is fog ülés tartatni, melyen azonban érdemleges határozat nem hozatik és csupán az illető előterjesztések, jelentéseknek a házszabályok által elrendelt kinyomatása és az illető bizottságokhoz utasitása iránti intézkedés fog megtörténni. (Általános helyeslés.) Arra kérem a házat, hogy az elnökséget felhatalmazza, hogy ha esetleg valamely képviselői hely megüresednek az uj választásokra szükséges intézkedéseket megtehesse. (Helyeslés.)

A mai ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Az elnök boldog ünnepeket kiván a ház tagjainak.

Az ülés végződik d. e. 11 órakor.

III.

A főrendiház ülése márcz. 24-én.

A főrendiház ma döntött általánosságban a főrendiházi reformról szóló törvényjavaslat fölött. Névszerinti szavazás utján meglepően nagy többséggel elvetették a szélső ellenzéki pártnak Dessewffy Aurél gr. által benyujtott határozati javaslatát, s azután felállás utján általánosságban elfogadták a törvényjavaslatot a kompromisszum következtében megállapitott szövegezés szerint. Kétségtelen, hogy a mai szavazás eredménye korántsem győzelme a kormánynak, mert a javaslatnak az a szövegezése, a melyet ma a főrendek többsége általánosságban elfogadott, egyáltalán nem a kormány javaslata. Ez annak a sajátos megalkuvásnak az eredménye, a melyben a miniszterelnök határozott meghátrálása nyilvánul. Az ülés lefolyása ma is szerfölött érdekes volt. A ház ugyanazt a képet mutatta, mint a tegnapi napon. A karzatok ma is szorongásig megteltek, a mágnásvilág hölgyei ma is kitartó érdeklődéssel hallgatták végig a tanácskozásokat, s az ülésterem ma sem volt képes helyet adni a nagy fontosságu kérdés eldöntésére összegyülekezett főrendeknek. A mai vitát *Pongrácz* Károly br. nyitotta meg. Igen sikerült beszédben nagy hatással támadta meg a kompromisszum utján megállapitott bizottsági javaslatot, s önérzetes méltatlankodással kárhoztatta az abban foglalt intézkedéseket. Beszédét a jobb középoldal gyakori helyeslésekkel kisérte, s végül élénken megéljenezte. Utána *Széchen* Antal gr. emelt szót, s a ház osztatlan figyelme mellett tagadhatatlanul érdekesen fejtegette azokat az indokokat, melyek a bizottsági javaslat elfogadására birják. Nem barátja ugyan elvontan a czenzusnak, de a főrendiház tartóssága szempontjából elfogadja azt. Ezenkivül rokonszenvezik azzal az eszmével, hogy a mostani főrendek maguk válaszszák a reorganizált felsőház tagjait, de a politikai tekintetek arra birják, hogy ezt az eszmét elejtse. Elfogadja általánosságban a törvényjavaslatot, mert végeredményében az a főrendiház történelmi állásának fenntartására és üdvös fejlesztésére fog szolgálni. A baloldalon élénk helyeslésekkel kisérték és végül élénken megéljenezték Széchen gr. beszédét. A következő szónok *Sztáray* Antal gr. rövid beszédben pártolta Dessewffy gr. határozati javaslatát, mert a bizottság javaslatában sem a történelmi jogfolytonosságot, sem a jogfejlesztés elvét nem látja applikálva. *Vay* Miklós br. emelt szót a bizottsági javaslat mellett, s a baloldal gyakori helyeslései közt érdekesen fejtegette a történelmi szempontokat, egyuttal méltányását fejezte ki a hármas bizottság ama tagjaival szemben, a kik saját érdekeiket feláldozták a közérdeknek. *Vecsey* József br. a választás elve mellett argumentált, s nem fogadta el a törvényjavaslatot, mig ellenben *Csaky* Albin gr. helyeselte a javaslatban kontemplált reform-intézkedéseket. Ezután az elnök rövid időre felfüggesztette az ülést. Körülbelül egy negyedóráig tartó szünet után folytatták a tárgyalást. *Zichy* Henrik gr. rövid beszédben rámutatott a törvényjavaslat intézkedéseinek igazságtalanságára. *Pongracz* Emil br. azt igyekezett bizonyitani, hogy a javaslat minden tekintetben megtelel az igényeknek, s hogy általában a benne lefektetett alapelvek igazságosak és jogosak. *Fesztetich* Pál gr. hosszabb beszédben fejtette ki álláspontját a kompromisszum utján megállapitott javaslattal szemben. Rámutatott arra, hogy a miniszterelnök csak akkor kezdett a reformkérdéssel foglalkozni, mikor a főrendiház éreztette vele szemben hatalmának sulyát. Élesen birálta a javaslatban foglalt intézkedéseket, miket főkép a jogtalanság jellemez, végül pártolta a Dessewffy gr. hat. javaslatát. Még *Bethlen* Gábor gr. és *Esterházy* István gr. szólottak röviden, s mindkettő elfogadta általánosságban a javaslatot. Következtek a zárbeszédek. *Dessewffy* Aurél gr. röviden kijelentette, hogy fentartja hat. javaslatát; *Prónay* Dezső br. hosszasabban foglalkozott azokkal, miket az ellenzék által óhajtott elvek ellen felhoztak. Nagy sikerrel polemizált Széchen Antal gróffal, Andrássy Gyula gróffal és a miniszterelnökkel. Beszéde nagy hatást tett s a jobbközépen hosszantartó zajos éljenzés támadt, mikor beszédét bevégezte. Ezután *Tisza* Kálmán miniszterelnök mondott polemikus beszédet, főkép Prónay Dezső báróval vitatkozva. Itt-ott szerfölött éles hangot használt, s egyik-másik kifejezése élénk visszatetszést szült. *Prónay* Dezső br. személyes kérdésben a balközép tüntető éljenzései közt vágta vissza a miniszterelnök sértő támadásait. És ezzel a vita véget ért; következett a névszerinti szavazás. Az elnök a házszabályok értelmében első sorban a Dessewffy gr. határozati javaslatát tüzte ki szavazásra, ugy tevén fel a kérdést: elfogadja-e a ház a Dessewffy gr. inditványát, igen, vagy nem? A névszerinti szavazás ugy a ház, mint a karzatok nagy érdeklődése mellett folyt le. A miniszterelnök felment a karzatra, hol nejeleánya és ifjabb fia ültek. E magasabb álláspontról kisérte azután figyelemmel a szavazást. Az első szavazat a Simor herczegprimásé volt. *Nem*-mel szavazott. És jó darab ideig nem is hangzott fel az *igen*. A klérus összes tagjai, a zászlós urak, a főispánok és horvát képviselők valamennyien *nem*-mel szavaztak. Az első igen szavazat Almássy Tasziló gróf ajkairól hangzott fel. Az ellenzék néhány *igen*-nel szavazó előkelő főrendi tagot élénken megéljenzett. A herczegek közül ketten szavaztak: Batthyány Strattman Ödön és Odescalchy Arthur, mindketten nemmel. Különös érdekes momentumai a szavazásnak nem voltak. Egy negyeddel négy óra előtt hirdette ki az elnök az eredményt, mely szerint összesen szavaztak *315*-en és pedig *nem*mel *234*-en, *igen*-nel *81*-en és igy *153* szótöbbséggel elvetettek a Dessewffy Aurél gróf hat. javaslatát, minek következtében a Prónay Dezső br. módositványa is elesett. Ezután egyszerü felállással a többség általánosságban elfogadta a bizottság szövegezésében a törvényjavaslatot. A részletes tárgyalás holnapután kezdődik. Megemlitjük, hogy a mai nagyfontosságu ülés képét meg is örökitik, amennyiben az «Ország-Világ» czimü képes ujság számára több fényképfelvételt csináltak.

Thiers emlékezete.

(*Trefort* miniszter emlékbeszede az akademia márcz. 23-iki ülésén.)
(Befejező rész.)

II.

Én Thiers-t mint *szónokot* magasabbra helyezem mint Thiers-t az irót; kik őt beszélni hallották, mondják, hogy nem igen előnyös termete mellett, rikácsoló, kellemetlen hangja daczára, a napi renden levő kérdés világos egyszerü fejtegetése az ügy felderitésére, az ügyesen csoportositott részletek által, szellemdus megjegyzései kiséretében, a hallgatóság figyelmét mindig lekötötték — beszédei mindig a tárgynál maradtak, nem voltak csinált szónoklatok, mert nem beszélt azért, hogy beszéljen, hanem hogy valamely gyakorlati czélt érvényesitsen — s ha igaz a mondat, hogy «le style c'est l'homme», Thiers beszédeiről el lehetett mondani, le discours c'est l'homme.

E beszédek tizenöt kötetben jelentek meg, terjednek 1830-tól 1871-ig, midőn Thiers a parlamentben a párisi erőditések kérdésében utolsó parlamenti beszédét mondotta. Én e tizenöt kötetben nagyobb irodalmi emléket látok, mint Thiers történelmi müveiben. Ki a gyakorlati életben él, nehezen fog időt találni e tizenöt kötetet végig olvasni — de ha a parlament egy fiatal tagja, kinek feladata tanulni s figyelni, mielőtt szerepel, a beszédek e gyüjteményét elolvasná, rendkivül sokat tanulna belőle, mert alig van kérdés, melyet Thiers parlamenti hosszu pályáján nem tárgyalt volna, pénzügyek, kereskedelem s vámügy, beladministráczió, külpolitika, hadsereg, ipar, földmivelés, nem különben tudomány s közoktatás, beszédei mind erre kiterjednek. A ki e beszédeket olvasná, megismerkednék Franczia-ország egy igen nevezetes korszakának történetével, az egymást felváltó forradalmak, háboruk s béke idejében, de megtanulhatná általában, mit kell tenni s mit kell kerülni a szónoknak, megtanulná a parlamenti illemet, mikép lehet elesen támadni s mégis a parlamenti urbanitás határai közt maradni, hogy lehet a szónok pártember a nélkül, hogy a haza érdekeit szeme elől vesztené — tanulhat erkölcsi bátorságot, melyet Thiers a kormányon s az ellenzéken, nyugodt időben valamint forradalmi korszakokban, mindig egyformán tanusitott, — oly tulajdon, mely sok parlamenti emberben hiányzik. — Ha Thiersnek mint szónoknak hibája van — az a bőbeszédüség oly ügyek fejtegetésében, melyekről mindenki tudomással birhat; de viszont kiváló tulajdonai egyike: hogy midőn először felszólal harmincz éves korában, kész ember, s midőn pályáját 1874-ben tehát 44 évvel később végzi, nem kimerült, nem elgyengült. — Első parlamenti beszédje a budget összeállitásának alakjáról szól, fejtegetvén a különbséget az általános s a tételek szerint megszavazott költségvetés közt. 1834-ben tartott szónoklata az egyesületi kérdésről, az amerikai kárpótlásról, nem különben 1836-ban tartott beszéde az angol szövetségről igen fényes szónoklatoknak tartatnak. — Nevezetes 1831-ben tartott beszéde a felső kamaráról (mely magyar forditásban is megjelent), melyben bourgeois létére az örökös pairség mellett emel szót, de nem jutott eszébe oly anomalia, hogy monarkhikus államban az *örökös pairek mellett specialis quasi rendi választások által is paireket kelljen választani, s ily uton egy uj kasztot teremteni.* — Nevezetes azon beszéde, melyet a középoktatásról 1844-ben juliusban tartott. — Hosszu, de igen tanulságos beszéd, melyben Thiers a többi közt igy szól: «A középoktatás neveli a nemzet felvilágosodott osztályait. Már ha a felvilágosodott sztályok nem képezik is az egész nemzetet, de azt jellemzik. Hibáik és erényeik, jó vagy rossz hajlamaik s általában tulajdonságaik könnyen válnak az egész nemzet tulajdonává, alkolják magát a népet, eszméik, érzelmeik ragadós volta által.» Beszél az oktatás szabadságáról, előadja röviden a franczia oktatás történelmét. Erélyesen nyilatkozik a klasszikus tanulmányok, a görög s latin nyelv mellett, kiemelvén az ó világ szépségét, egyszerüségét. «Pozitiv és kevéssé köznapias században — mint a miénk, igy szól Thiers — mely ha kilép egy perczre az anyagi érdekek köréből, a müvészetben csak a hamis és tulságos színezetet keresi, a növendéket megfosztani s elidegeniteni az antik és egyszerü széptől, annyit tenne, mint erkölcsi sülyedésünket siettetni, hagyjuk a gyermekeket a régi világban, mint csendes és nyugodt asylumban, hogy ott tisztán s frissen tartassanak meg. A reális világ, a positiv érdekek ideje megjő elég korán, — ne siettessük azt a nevelés által.»

Beszéde végén azt mondja: «Ma nem igen nagy szellemi érdem, nem igen mély belátás felismerni, hogy a vallás az emberi társadalom egyik nagy szüksége. A legközönségesebb elmék, valamint a legkiválóbbak tudják s hirdetik azt. De fel kell használnunk hogy nálunk szellemi erejöket s jellemök erejét arra, a dolgok igazi határát fölismerjük és megtartsuk; s ne engedjünk a napi áramlatoknak, ne vessük magunkat majd az egyik, majd a másik végletre, s ne legyünk felváltva majd hitetlenek s a vallást megvetők, mint a XVIII. század végével, — vagy annyira vallásosak, hogy kitiltsuk a bölcseleti tanulmányokat, a mint ma némelyek tenni akarnák. Uraim, tudni kell megállapodni s megmaradni egészséges helyes eszmékben s azokban állandóknak kell lenni. A «nagy Bossuet» tudott hive lenni a katholikus egységnek s független is maradni. Mig egy kézzel vedette a katholikus egyházat a reformátusok ellen, másik kezét a gallikanus szabadság védelmére nyujtotta ki. Kövessük példáját azon szellemnek, mely ép oly bámulatos nagysága mint helyessége által; adjuk meg az egyháznak a mivel neki tartozunk, a mi tőle 15 év óta soha sem tagadtatott meg. De ha igazságtalan tudna lenni, vagy ha félre akarná ismerni a hatalmak határait, tudjuk ellene forditani a törvényeket, s forradalmunk elveit, a melyek e tekintetben csak a régi monarchia elvei.»

Igy szólt Thiers 1844-ben. 1848-ban tartott beszédei rendkivül érdekesek, főleg azok, melyek a közoktatásra, s különösen az oktatás szabadságára vonatkoznak. Ajánljuk azokat mindazok figyelmébe, kik nálunk a status quoval nincsenek megelégedve, de uj vivmányok után törekednek. — 1851. november 17-én Thiers mondotta el az utolsó beszédet a 48-ki köztársaság korszakában, még akkor is a szabadság és a respublika mellett emelve föl szavát. — De Louis Bonaparte pártja győzött — bekövetkezett a deczember 2-ki államcsiny, s Thiers azontul hallgatott. 1863-ban midőn ismét képviselő lett, deczember 24-ikén a függő adósságok kérdésében szólalt fel.

Parlamenti működésének e korszaka 1870-ig tartott. Ez időszakban Thiers magaviselete és szónoklatai, a nagy s bátor hazafi s bölcs szónok typusát mutatják. De bölcs emberek tanácsára a politikai kalandorok nem szoktak hallgatni. Ők háborut akartak, mert vakságukban nem ismerték sem saját hazájuk sem más országok állapotát, azt hitték, hogy elsétálnak Berlinig. — Hiába protestál és szónokol Thiers, hangját elfojtják a kalandor császár, kalandor párthivei, s a császárságra következik a harmadik respublika. E julius 15-én tartott beszéd egy hős cselekvény — drámai jelleménél fogva is érdemes e beszédet (Thiers beszédei XII. kötetében) elolvasni.

Sedan után, a császárság megbukván, össze kell hini az assemblée nationale-t, s Thiers huszonhét kerületben választatik meg, s ezzel a parlamenti szónok uj s utolsó korszaka kezdődik.

Beszédei e korszakból, három vastag kötetet töltenek be; külpolitika — pénzügy s a kormányzat formái képezik e beszédek tartalmát. Utolsó előtti beszéde a parlamentben — de utolsó mint köztársaság elnökeé — az melyet 1873-ban május 24-én tartott, midőn a köztársasági forma szükségét, s a monarchia lehetetlenségét fejtette ki. E beszéd a gyakorlati politikus észnek, ékesszólásnak, erkölcsi bátorságnak mintája — de 48 nyomtatott lapra terjedvén, még elemezésébe se lehet e helyen bocsátkoznom, — csak végszavait akarom emliteni. Broglie-hoz fordulva, ki őt insultálta, s nevetségessé akarván tenni, szánalmat fejezett ki irányában, — Thiers e szavakkal végzi beszédjét: «Köszönetet mondok a szónoknak irányomban kifejezett könyörületes érzelmeiért. Engedje meg, hogy ugyanazt tegyem s mondhassam, neki hogy sajnálom őt. Majoritása neki sem lesz, a mint nekünk nincsen, de ő is fog protegáltatni, megmondom neki, hogy ki által — oly védnök által, kit atyja, a régi Broglie hercseg borzalommal taszitott volna el magától. *Ő* a császárság védencze lesz.»

III.

De én Thierst mint *államférfiut*, ki Franczia-országnak az 1870-iki események után a legnagyobb szolgálatokat tette, s ki később a szétbontó elemekkel, habár siker nélkül a legerélyesebb harczot vivta, többre becsülöm, mint irói s szónoki szerepeiben becsülhetem.

Thiers politikai szereplése 1830-ban kezdődött, mikor a Bourbonok megbuktatásában jelentékeny része volt. Elismerésül rövid idő mulva képviselő s államtitkár, később miniszter lett. E szerepben neki folyvást küzdeni kellett azon elvek s doktrinák ellen, melyeket mint a franczia forradalom történetirója vallott. Minden törekvése a rend fentartására, Franczia-ország tekintélyének a külföldön való érvényesitésére s arra volt irányozva, hogy a király személyes kormányzata meggátoltassék, azon általa felállitott elv szerint «le roi règne mais il ne gouverne pas.» Hogy a franczia alkotmányt reformálni, hogy az ugynevezett *pays legal*-t ki kell tágitani: azt Thiers tudta, — de mig hatalomban volt, keresztül vinni elmulasztotta, midőn pedig a juliusi királyság utolsó nyolcz évében oppozicióban volt, keresztülvinni nem állott többé hatalmában. — 1848-ban, a februáriusi napokban megbukott az 1830-iki királyság. Az utolsó órákban, mikor már «trop tard» volt, a király meghitta Thierst, hogy vegye át a kormányt; de a király elfogultsága akkor sem hajtott rá; «fata viam invenierunt», bekövetkeztek a zavarok a kommunisztikus kisérletekkel s felkelésekkel, mig Cavaignac a juniusi napokban az anarkhiát le nem verte.

Gyakran fölvettetett a kérdés: mit eredményezett a februári forradalom Franczia-országnak?

Mindazok, kiknek értelmök s érzékük van a népek politikai s társadalmi élete iránt, — a februári forradalmat nefastus eseménynek tartják Franczia-országra nézve. De ez esetben a forradalom nem maradt Franczia-ország határai közt. Olasz- s Németország, az ausztriai monarchia s hazánk is belesodortatott.

Kérdés, mi történik velünk az 1848-iki események nélkül? Nálunk a reform törvényesen ment keresztül — mert a függő kérdések megoldásán 1790., de főleg 1825. óta minden józan hazafi törekedett; a *reform nálunk nem volt rögtönözve*, nem egy ember müve, hanem egy félszázad gondolkodó embereinek a müve volt; csak két nagy hiba követtetett el, a mi minden későbbi szenvedéseink forrásává vált: hogy nem volt elég józanságunk az államadósság kérdését megoldani s a közös ügyeket kifejteni; — mert a mi 67-ben megtörtént, megtörténhetett volna már akkor.

Thiers életében 1848. óta uj korszak nyilt, melyben egy nagy hibán kivül — nagy bátorsággal, ügyességgel s államférfiui bölcseséggel küzdött az állam s a társadalom nagy érdekei mellett.

A második respublika magatartása a juniusi küzdelmek után megmutatta, mennyi józan konzervativ elem van Franczia-országban — oly időben, mikor a moralis erő felébred s érvényre jut. — De bekövetkezett 1849-ben az elnök választása — s itt az elfogultság, a valódi helyzet félreismerése letette a későbbi szerencsétlenségek alapkövét — a rend fanatizmusa — mely rossz mint minden fanatizmus, még oly férfiakat is magával ragadott, mint Thiers és Montalembert, kik Napoleon Lajos elnökségét előmozditották. Győzött a napoleoni legenda, melynek egyik alkotója Thiers volt, s melyért Franczia-országgal együtt ő is bünhődött. Napoleon elnökségének véget vetett a decz. 2-iki államcsiny.

Napoleonnak akkor nem jutott eszébe, hogy Thiers az első Napoleon történetirója s dicsőitője volt, — őt is bezáratta s számkivetésbe küldötte. Visszatérve számüzetéséből, ráért folytatni Napoleon történetét és foglalatoskodni müvészeti tanulmányokkal.

Ez alatt III. Napoleon, miután a nemzetiségekkel experimentált — az alkotmányossággal is kezdett experimentálni, s akkor Thiers ismét a törvényhozó testületbe lépett; nem csinált fakcziózus oppozicziót, mert ő is, hogy Deák Ferencz nemes szavaival éljek «jobban szerette hazáját, mint gyülölte ellenségeit.» Hatalmas szónoklatai által arra forditotta minden erejét, hogy a dolgok rendes mederbe kerüljenek, s a béke fenntartassék, mert meg volt győződve, hogy a háboru Németországgal a császárság bukásához fog vezetni, s előidézendi azon politikai s társadalmi betegségeket, melyekben Franczia-ország mai napig sinlik. Thiers jóslata teljesült — Franczia-ország nagy vereséget szenvedett, s egy kommunistikus forradalmon ment keresztül. Ezt Thiersnek kellett leverni, valamint a frankfurti békét megkötni, s később hazáját az idegen megszállástól megszabaditani.

Thiers politikai életének fénypontja ez időszakban fekszik; reorganizálta az államot, s miután meggyőződött, hogy a monarchia Franczia-országban lehetetlen, a köztársaságot konzervativ alapokon akarta szervezni s megszilárditani. Törekvése nem sikerült, de a jövő meg fogja mutatni, hogy neki volt igaza. — A monarchista pártok kezet fogtak a radikalizmussal s Thiersnek el kellett hagyni a hatalmat. Magán életbe vonult vissza, s éles megfigyelésel kisérte a fejleményeket, mig 1877-ben élete nyolczvanadik évében csendesen fogta le a szemét a halál.

Vége nem volt tragikus; de életén át huzódik egy tragikus vonás: ugyanis a gyakorlatban mindig küzdenie kellett azon doktrinák ellen, melyeket előbb vallott. — A juliusi korszakban a forradalmi eszmék ellen, 48 után a napoleoni hatalom ellen, melyet dicsőitett; 70 után bombáztatnia kell Párizs falait, melyek felállitásához legnagyobb mérvben járult, — végre mint főnöke a respublikának kellett fellépnie a kormányfő személyes kormányzata mellett, mely ellen küzdött Lajos Fülöp idejében.

Thiers minden gyengesége és tévedése mellett nagy nevet hagyott maga után, mely idővel még nőni fog, mert a történelem igazolni fogja őt.

Ha Franczia-ország, kimerültség és zavarok folytán, nem esik a diktaturának martalékul s a diktator nem hiszem, hogy a Bourbonok s Bonaparték egyike legyen, de hihetőleg valaki, a kinek nevét ma nem is ismerjük: Franczia-ország reszpublika, konzervativ alapokon szervezett reszpublika fog maradni, és a Thiers nézete s óhajtása szerint: Fata viam invenient.

IV.

Elnök: Sennyey Pál báró; *jegyzők*: Rudnyánszky József br., Nyáry Jenő br.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr., Orczy Béla br., Bedekovich Kálmán.

Felolvastatnak a törvények szentesitéséről és kihirdetéséről szóló miniszterelnöki átiratok.

Az elnök jelenti, hogy Perczel Miklós Baranyamegye főispánja, Berchtold Richard, Erdődy Ferencz, Festetics Ferencz Imre, Vay Lajos, ifj. Zichy Nep. János, Zichy Rezső grófok, Bánffy Enő, Földváry Sándor, Jeszenszky István, Jeszenszky Kálmán, Jeszenszky Sándor, Rudnyánszky Iván bárók királyi meghivó leveleiket bemutatták. Az igazoló bizottságnak adatnak ki. Szentkereszty Zsigmond br. kir. meghivó levél kiadatásáért folyamodik. Az igazoló bizottságnak adatik ki.

Következik a napirend: **a főrendiházi reformról szóló törvényjavaslat** általános tárgyalásának folytatása.

Az első szónok **Pongrácz Károly** br.

Bizonyos elfogultság vesz erőt rajta, mikor a szőnyegen forgó tárgyhoz szólva, tán utoljára felel meg törvényhozói kötelmeinek.

Midőn a törvényjavaslat legelőször a ház asztalára került, az abban foglaltak a legnagyobb elégületlenséget keltették benne (Ugy van! a balközépen.) A törvényjavaslat tulzott és nem egy mértékkel mért áldozatot követel, a nemzetnek mit sem nyujt, söt egész konczepcziója azt a gyanut kelti, hogy a tervezett átalakitás nem czéloz egyebet, mint hazánkban a teljhatalmat megteremteni, mi egyenlően veszélyes fel és lefelé. (Helyeslés a balközépen.) A nagy czenzus az örökös tagok számát tetemesen csökkenti, a kinevezések nagy száma pedig a független elemek mindenkori dominálását a kormánynak biztositja, s daczára annak, hogy a törvényjavaslat indokolásában bevallja, hogy 1878-ban megállapitott alkotmányunk talpköve a képviselet, annak nyomát sehol sem találhatjuk. Az ily módon szervezett felsőház nem lenne egyébb, mint a mai főrendiháznak ugy megrontott kiadása, nem lenne független sem fölfelé sem lefelé, nem nyujtana összeállitásában az összes nemzeties felfogás létesitésére biztositékot és nem birna elég politikai sulylyal arra, hogy a nemzeti közvélemény megnyugvással fogadhassa eldöntéseit. Ezenkivül a törvényjavaslat oly tanokat hirdet, oly tételeket tartalmaz, melyek mélyen elkeseritik a főrendeket és ezt abban a perczben teszi, midőn tölük a legnagyobb önmegtagadást, a legnagyobb áldozatkészséget követeli. A mai főrendiházban vagy 700 tag születésénél fogva gyakorolja jogát, ezek közül 220 tag fog a czenzus alapján körülbelül az uj házban helyet foglalni. A többi mint semmit sem képviselő kiutasittatik. Ezek közül pedig igen sok több adót fizet, mint a mennyit a világ egyik leggazdagabb országa, Belgium, felsőházi tagjaitól megkövetel. Igen sok a megyében, ahol él, befolyásos szerepet visz, sok a katonai, politikai pályán, a tudomány és irodalom terén megfelelően müködve, a haza körül érdemeket szerzett, de a törvényjavaslatot nem tartja érdemesnek mindezt egy szóval is emliteni, nem tartja érdemesnek hazaszeretetükhöz és áldozatkészségükhöz appellálni; a hatalom őket mind egy zsákba tömi és miután a meggyalázás bélyegét homlokukra sütötte, (Ellenmondás balfelöl) per sundam bundam kilöki, (Élénk éljenzés a jobbközépen) az által, hogy őket gyakorlott jogaiktól megfosztják, főleg a mai időben veszedelmes preczedenst alkotunk. (Igaz! Ugy van! a jobb középen.)

Korszakunkban az aranyborju imádás főleg hazánkban, hol e kultus apostolai oly nagy számban befurakoztak, mindinkább tért hódit. (Élénk tetszés a jobbközépen.) E kultus intolerancziája határtalan. A hazáért ontott vér, tett hü szolgálatok, tudomány, erény és tradiczió az arany borjuval szemben porba hullanak. Midőn az ősök a Sajónál, Várnánál és Mohácsnál szivök vérét e hazáért ontották, nem kérdezte tőlük senki, hogy hány forint van zsebükben. (Élénk tetszés a jobbközépen.) Most pedig késő évszázadok mulva, midőn ama gyászos idők, melyeket szegény hazánk látott, sok egykoron hatalmas főuri család vagyonát devalválták, előállanak az arany borju imádói, az ajtóra mutatnak és parancsolva mondják: takarodjatok ti innen, őseitek érdeme megszünt érdem, véren szerzett jog megszünt jog lenni; takarodjatok és adjatok helyet a haladó kor dicső férfiainak, az állami kölcsönök közvetitőinek, a börze báróinak; vagy kivánja ezt a demokráczia. (Élénk tetszés a jobbközépen.)

A törvényjavaslat lépten-nyomon hivatkozik a tiszta demokraczia elveire. Mélyen meghajlik a szónok emez elvek előtt, de követőire itt hazánkban nem talál. Vagy talán ők a tiszta demokraczia apostolai, ama nagyságos urak, a kik rendjelt, czimert, rangot hajhásznak? Kik a helyett, hogy a testvériség szent tanait hirdetnék, a gyülölet magvát hintik, kik a mágnásokat kiirtanák csak azért, mert törvényhozókká születtek s ők azokká nem lehettek, mivel ujjászületni nem lehet. Ha ezek a demokráczia apostolai, akkor a szónok demokrata lenni nem akar, akkor marad inkább arisztokrata s mind olyan követi a szeretet vallásának tanait, hü királyához és hazájához. (Éljenzés jobbfelől.)

A szónok megtámadja a kompromisszumot, s azt mondja, hogy a győző fél a gyönge ellenféllel szemben meghátrál a döntő csata előtt. Midőn a főrendiház átalakulásáról szóló törvényjavaslat a ház asztalára legelőször letétetett, 220 szavazattal rendelkezett az ellenzék szemben 165 oly szavazattal, melylyel a kormány birt. Igy állott az ügy, midőn a kompromisszum kijelentetett. Ezen kompromisszum Magyarországon megteremté a plutokracziát, halálos csapást mért az arisztokrácziára, a nemzet kivánalmairól megfeledkezik és 500 tagot megfoszt törvényhozói jogától, a nélkül, hogy legkisebb kárpótlást nyujtana. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Mert gunynak igen, de kárpótlásnak nem nevezhető az, hogy 500 tag 50-et választ és ha ezen 50 tag kihal, amaz 500-nak és utódaiknak a haza törvényhozására minden befolyásuk és joguk örökre elenyészik. Igen örökre, mert a jogszünetelés nem más, mint a jogfosztás parlamenti kifejezése. (Élénk helyeslés és tetszés jobbfelől.) És a kik majd innen egykoron kivonulnak, emlékezhetnek Dante szavaira: «Lasciate ogni speranza!» (Tetszés jobbfelől.)

Beszédét igy végzi: Mielőtt beszédemet befejezném, appellálok azokhoz, a kik eddig kartársaink voltak. Őseink évszázadokon keresztül együtt tanácskoztak, együtt csatáztak, sokat közülünk a vér kötelékei közelebbről, távolabbról egymáshoz füznek. A jogok, melyeket gyakorolunk, egy eredetüek: lehetséges-e, hogy a véletlenül gazdagabb, ki semmit sem áldoz, a szegényebbet, a kitől mindent követelnek, szavazásával kiutasitson, ezt én elhinni nem birom. Királyért, hazáért jogot, vért, életet, kompromisszumért semmit. (Élénk helyeslés, tetszés és éljenzés jobbfelől.) Csatlakozom a t. elvtársaim által beadott határozati javaslathoz, a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául el nem fogadom, ezt tiltja a kegyelet, a melylyel hazám iránt, az a kegyelet, melylyel őseim emléke iránt viseltetem. (Élénk éljenzés jobbfelől.)

Ezután **Széchen Antal** gr. szólalt fel:

Határozottan helyesli amaz irányzatot, hogy a főrendiház reformja kérdésénél a történelmi szempont kellőleg tekintetbe vétessék. Kétségkivül helytelen felfogása a történelmi szempontnak az, ha annak eredményei csak a jelen szempillanatban vétetnek tekintetbe, de ép oly téves az, ha a kiindulási pontra egyszerüen történik a visszatérés a nélkül, hogy összefoglalva a kiindulási pontot és az eredményt, a valódi történeti jellem megállapittassék. De kiválólag helytelen az, ha oly intézményekre, melyek a multnak szüleményei, létezésük minden pillanatában a jelen időnek uralkodó szelleme vitetik át, mely azoknak egészen más szint kölcsönöz, mint a milyennel annak idején birtak.

A főrendiház, mint minden törvényhozási intézkedéseink, a mostani szellem értelmében szabatosan rendezve és szabályozva soha sem volt. Voltak különféle gyakorlatok és ezeknek egyike nem a szavazatok nyomatékának egyenlősége volt, mely csak a legujabb kornak szüleménye; mert 1836. évig a szavazatnak ama módja, mely a főrendiházban most gyakoroltatik, nem létezett.

Őszintén megvallja, hogy elvontan nem barátja a főrendiházi czenzusnak. A czenzust egyáltalán még a képviselőválasztásokkal szemben is mindig csak az emberi tökéletlenség egy pótló eszközének tekintette, mely annyival kevésbbé helyes, midőn nemcsak az aktiv választási jogra, hanem ezen jog passziv oldalára is kiterjesztetik.

A mi a czenzus elfogadására birja, az az, hogy a főrendiháznak organizmusát, ugy, a mint jelenleg fennáll, nem tekintheti olyannak, mely a tartósság kellékeivel bir, (Helyeslés a baloldalon.) és pedig azért nem, mert a főrendiház organizácziója, a mennyiben kizárólag a születések és halálozások esetlegességétől függ, nélkülözi azon biztos alapot, melyet egy ily intézmény igényel.

Ha más módot ismert volna, mint a czenzust, ha lehetőségét látta volna annak, hogy az angol mód szerint alakittassék át ezen intézmény, nem fogadta volna el a czenzust. Mindazonáltal ily átalakitás nem a törvényhozás eredménye lehet. Ez oly társadalmi átalakulást, a társadalmi fogalmak oly módosulását igényli, melyet a törvény parancsoló szava keresztül vinni nem bir.

Nem tagadja e szempontnál fogva, hogy amaz eszme, mely tegnap megpendittetett, hogy legjobb volna a jogtisztelet és a történelmi tekintet szempontjából a főrendiház átalakitását akként keresztül vinni, hogy annak összes tagjai egy nagy választó testületet képeznének, mely a forendeket a főrendiházba küldené; ez eszme a jogi szempont tekintetéből benne bizonyos rokonszenvet keltett. (Helyeslés a jobbközépen.)

De e jogérzelemmel szembe állitja a politikai tekintetet, mely rá nézve eldöntő sulylyal bir. Az örökösi jog politikai sulyának veleje, minden főrendiházban abban központosul, hogy léteznek oly egyének, kik születésüknél fogva a törvény értelmének nézeteik nyilvánitásában, kimondásában, érvényesitésében soha mástól nem függnek, mint épen e törvényes jogtól. Ama szempillanatban, midőn ez örökösi jogot, mint a főrendiház szervezési alapját a választással kapcsolatban alkalmazzuk, megszünik az örökösi jog ama jelleggel birni, mely tulajdonkép annak valódi jelentőségét és értékét képezi. (Élénk helyeslés és tetszés a baloldalon.)

Leginkább a mai időnkben, midőn — szeretném mondani egy bizonyos parlamentáris materializmus kezd uralkodni, s a többségek szerzése vagy elvesztése képezi a pártok legfőbb irányzatát, ily időkben kimondhatlan jelentőségü és értékü, hogy legyenek egyéniségek, kik a hatalomra nem vagynak, kik a hatalmat nyilatkozataik által nem kerithetik kezükbe, hanem a kik önállóan és függetlenül oly dolgokat is mondhatnak ki, és oly eszméket is hozhatnak fel, melyek mellett sem a hatalom, sem az áramlat nem szól. (Élénk helyeslés balfelöl.)

Őszintén megvallja, hogy egy főrendiház helyes birtoki alapját tulajdonkép csakis a hitbizományi intézményben találja, és csak sajnálhatja, hogy ez intézmény nálunk nem létezik oly mértékben, mint más államokban, — minek oka abban is keresendő, hogy régibb időben ama czél, melyet más országokban közvetlenül a hitbizományok által akartak elérni, hazánkban közvetve az ősiség intézménye által volt biztositva.

De ha valaki a mellett nyilatkozik, hogy a hitbizományok birtokosai jogaikat személyesen gyakorolhatják, a többiek pedig csak választás utján, ezt nem tudja összeegyeztetni a jogsértés ama hangsulyozásával, mely a czenzus irányában itt felmerült. Mert elvi különbség a jogsérelem tekintetében olyanok közt, kik a birtok alapján gyakorolják a jogot, és olyanok közt, kik a birtok alapján nem gyakorolják, elvileg nincs különbség (Helyeslés); legyen a birtok nagy vagy kicsiny, legyen az czenzuson, vagy hitbizományon alapuló; ugy az egyikre, mint a másikra nézve a jog gyakorlata a főrendek egyik részese, más feltételekhez van kötve, mint a többinél. (Élénk helyeslés.) És ha a plutokraczia jelszavát, mely reá mint minden egyéb hangzatos jelszó, nem hat, e tekintetben alkalmazzuk: könnyen lehetne a plutokraczia eszméjét a hitbizományokra ép ugy alkalmazni, mint az itt javasolt czenzusra. (Élénk helyeslés.)

A czenzus eszméje nem uj, nem a mostani kormány vagy a mostani főrendiházi többségnek eszméje. Azóta, hogy a főrendiház reformja szőnyegre került — és ennek körülbelül 95 éve — az országgyülések által kiküldött minden bizottságokban, a czenzus, vagyis az annak megfelelő birtok, a megfelelő kvalifikáczió eszméje fölmerült. Erre visszaemlékezni annyiban jó, mert a dolgok sokkal elfogulatlanabbul itéltetnek meg, ha kezdettől fogva azok érvényesülésében bizonyos irányzat, vagy intenczió nem kerestetik. A politikus az intencziót kétségkivül jogositva van mérlegelni: de mindig hibának tekintette magyarázatát keresni azok intenczióinak, a kik nincsenek vele egy véleményben. (Helyeslés), Mert ily esetben az ember ritkán találja fel azt, a mi van, hanem mindig biztos lehet abban, hogy megtalálja azt, a mit keres. (Élénk tetszés.)

A szónok ezután beszél a demokrata elemek felvételének eszméjéről s nem tagadja, hogy a demokratikus intézmények hangsulyozását a törvényjavaslat indokolásában sem helyesli. Vannak demokratikus elemeink; vannak demokratikus intézményeink, de nincs demokratikus alkotmányunk, hanem monarchikus és ez eszméhez határozottan ragaszkodik. Hogy a demokraczia idővel roppant erö lesz, mely a jövöt uralni fogja, ez már évek előtt nem minden aggodalom nélkül sok komoly politikai férfi által kimondatott.

Ha a demokraczia alatt egyáltalában csak a nagyobb kifejlődést, a vagyonosodást, az ellentétek kisimulásának kifejezését értjük, ebben az értelemben a demokraczia fejlődését nemcsak tekintetbe kell venni és vele számolni, hanem lehet iránta bizonyos rokonszenvvel is viseltetni. De amit el nem fogadhat, az, hogy ez a szó használtassék anélkül, hogy annak értelme határozottan körül legyen irva.

A választási eszméről szólva, azt mondja: Veszélyt lát mindig abban, ha egy intézményt ugy akarnak szervezni, hogy bizonyos különböző jogalapon nyugvó elemek ugyanama testületben egyesittessenek. A tapasztalat mindig azt mutatta, hogy ily esetekben, amaz elemek, melyek a létező áramlatoknak leginkább megfelelnek, rendszerint kiszoritják amaz elemeket, melyek ép arra hivatvák, hogy a létező áramlatokat ellensulyozzák és mérsékeljék. (Élénk tetszés.)

Abban, hogy a főrendiházba élethossziglan kinevezendő tagok is bevétetnek, nem lát veszélyes ujitást, annál kevésbbé, mert a kinevezés eléggé korlátozva van.

A szónok ezután igy végzi beszédét: Ha azok, a kik ezen uj intézmény alapján a törvényhozás terére lépve, joguk nemességétől és kötelességük felelősségétől áthatva, áthatva annyival inkább, mert mások mellőzésével gyakorolják e jogukat, feladatuknak minden tekintetben megfelelnek, ugy van reményem, hogy mai müködésünk nem lesz haszontalan. (Helyeslés.) Ha pedig ezen szellem hiányoznék, akár választás, akár kinevezés, akár örökös jogon szervezzük az intézményt, eredménye üdvös nem lesz. És ha van valami, a mi nekem e tekintetben megnyugtatásul szolgálhat, az épen azon sokszor emlitett közönyösség, mely a főrendiháznak jelen alakjában oly gyakran szemére vettetett. E közöny, a mennyiben létezett, magyarázatát a fennálló intézmény egy kellőleg nem mérlegelt sajátságában találja. — Ha valamely örökösödésen alapuló intézmény, vagy családi jog igen sokra kiterjed, akkor a jog érvényesitésére rendszerint csak az érzi magát hivatva, a kinek politikai hivatása van, a család többi tagja arra gondol, hogy hiszen elég van, a ki képviseli és érvényesiti a jogot és igy a közönyösség érthető. De mennyivel inkább körüliratik a jog a gyakorlók számára nézve, annyival nagyobb az ösztön a jog gyakorlatára s a kötelesség fejlesztésére azokban, kik egyenesen vannak hivatva családjuk főrendi állásának képviseletére. Ép azért bizom abban, hogy az igy reformált intézmény, a helyett, hogy csökkentené a főrendiház tekintélyét, minden hiány daczára, melyet elismerek, végeredményében mégis a főrendiház történelmi állásának fentartására és üdvös fejlesztésére fog szolgálni. (Élénk helyeslés a baloldalon, ellenmondás a jobb középen.) Elfogadom általánosságban a részletes tárgyalás alapjául a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés balfelöl.)

A következő szónok **Sztáray Antal** gr.

Előrebocsátja, hogy ő is szükségesnek tartja a főrendiház reorganizáczióját. A főrendeknek áldozatokat kell hozniok a haza oltárára, de nem szabad tenniök ezt ama meggyőződés nélkül, hogy a haza javára, dicsőségére áldoznak! (Helyeslés a balközépen.) Hangoztatva van az indokolásban, hogy a magyar főrendiház «történelmi alapon» kell, hogy fejlődjék. Ez minden magyar ember óhaja, politikai meggyőződésének alapja. Mert ha egyszer a jogalapot elhagyjuk, — ahhoz mereven nem ragaszkodunk — akkor csak Isten a megmondhatója, hová jutunk! (Ugy van! Ugy van! a balközépen.)

Tény az, hogy Magyarországon sohasem volt «caste», soha elzárkózott nemesség, soha elzárkózott arisztokraczia. Az első herczegnek soha nem volt több joga, mint az utolsó kis nemesnek. (Ugy van! jobbfelöl.) Eme szellem ellen vét az előttünk fekvő törvényjavaslat két irányban, az elsőben mert jogokat elvesz a nélkül, hogy azoknak kárpótlást adjon — mert hiszen a szünetelő jog méltán csak fogalomnak nevezhető. És a 25. §-ban körülirt jog bizony nem más, mint egy odavetett alamizsna, mely napról-napra fogy és sem jogot nem jelez, sem azt nem ád. Vét továbbá eme törvényjavaslat az által, hogy az országban kasztot teremt, a czenzusos mágnásét, — melynek ugyan hazafiságát nem szabad, de nem is lehet kétségbevonni, de mely az arisztokracziában mély szakadást szül; bizonyosan a közügy kárára.

Erős meggyőződése az, hogy a főrendiház csak akkor leszerős és hatalmas, ha gyökereit mélyebbre veri, egy oly talajba, mely ugy a történelmi fejlődés, mint az évszázados alkotmány egyik sarkalatos alapja, t. i. a megyéből vesz életerőt. Itt volna aztán helye annak, hogy a megválaszthatók körülirása által a törvény intézkedne: hogy ezen főrendiházi tagság bizonyos feltételekhez lenne kötve. Kijelenti a szónok, hogy a főrendiház egészséges, hosszu életre való rendezését részben csakis a municzipiumok képviselete által látja biztositva.

Miután ezen javaslatban sem a történelmi jogfolytonosságot a kimaradó főrendek iránt való eljárásban, sem pedig a magyar történelem szellemében levő oly magasztos jogfejlesztési elvet applikálva nem lát is — csatlakozik Dessewffy Aurel inditványához, és a Prónay Dezső báró által beadott pótmódositványhoz, és a törvényjavaslatot általánosságban sem fogadja el. (Élénk helyeslés a jobbközépen.)

Sztáray Antal gróf után **Vay Miklós** báró koronaőr szólalt fel.

Annak, hogy bár már a mult század végétől fogva mindenki érezte, hogy mennyire kivánatossá söt szükségessé vált a főrendiház szabályozása, mégis senki sem akart e nagy s mondjuk kényes munkához nyulni, annak különböző okai lehettek; de egyike azoknak kétségtelenül az országnak e ős intézmény iránt kegyeletes érzetében is keresendő, a minthogy hálával kell elismernünk, miként a képviselőházbani idevonatkozó legközelebbi tárgyalások sem mozogtak ellentétes irányban.

De épen ugy igaz az is, hogy az eddigi állapot nem lett volna oly hosszu ideig fentartható, ha mint ezt a szónok sok évi tapasztalataiból is állithatja, a pozitiv törvények hiányát, a mindkét ház egymásiránt méltányos érzete s egyes esetekbeni kölcsönös engedékenysége, nem pótolták volna; — söt 1825-től kezdve, az egymásmelletti folytonos békés megállhatásnál főtényezőként szerepelt ama köztisztelet és ragaszkodás, melylyel az országgyülésnek mindkét háza, az akkori fogalmak szerint, azoknak közös elnökéhez, üdvözült nádorunkhoz, József főherczeghez, ezen több, mint félszázadon keresztül hazánk sorsa felett őrködött jó geniusa iránt viseltetett.

Üdvözli a főrendeket béklyóikból felszabaditó törvényt, egyetért az abban lefektetett eszmékkel s elvekkel; méltatja a históriai alapok tiszteletben tartását; — osztja az abban kifejezést nyert régi emlékek iránti kegyeletet; nem kevésbbé a jog- és vallásegyenlőség eddig nagyrészt csak a papiroson maradott elveinek, habár nem is teljes mértékbeni alkalmazását; az idők kivánatait is figyelembe veszi e törvény, uj felmerülő elemeket hozván közénkbe; dicsöiti mindenekfelett a magyar nemzetiség feltartására irányzott törekvését, mely ebbeli szent kötelesség teljesitése mellett azonban módjukban fog állani a főrendeknek kellő korlátok között, más érdekletteknek is megóvni jogaikat. Felette sajnálja főispánaink kimaradását, ezeket semmi nem fogja teljesen pótolni, csak ha azt tapasztalná, hogy ez által a megyék fognak nyerni, vigasztalódnék még a szónok municzipális szive.

Midőn azonban a törvény, mint az ujabb kor exigencziáinak egyik szüleménye mellett szavaz, nem tagadhatja meg magától, hogy egy vég, mintegy bucsupillanatot ne vessen ez ős alakjában oly sokáig fennállott házra, melynek mint szerény napszámosa 60 éven keresztül ő is szerencsés vala müködéseiben részt venni s amaz imaszerü óhajtásnak ne adjon — annak küszöbét átlépvén, kifejezést, hogy vajha az ujból szervezendő főrendiház megujitandó alakjában is szentül őrizze meg világ végeig annak eddigi jellegét, u. m. királyhaozi hüségét, alkotmányos érzületét s nemzetiségéhez való rendithetlen ragaszkodását.

Méltatja ezután a szónok a hármas bizottságban résztvett számos főrendi tag nemes önzetlenségét, melylyel a haza érdekeit saját érdekeik fölé helyezték.

A szónok ezután igy folytatja:

Nem tagadhatom, hogy szerintem, e válságos órában, midőn még annyi megszokott s megszeretett régi kedves viszonyok felbontása körül forog a kérdés, midőn lehetetlen, hogy a régi jogaikban még egyelőre megmaradandókra is fájdalmasan, legalább kellemetlenül ne hasson ily nagymérvü, alig valamely csekély kárpótlás felett rendelkezhető dekompozicziója. Ily körülmények között — mondom — csak is egy ilyen, szabad akaratunk kifolyásaként világ elébe állitható, önkénytes, magunktól a kényszer hatályát visszautasitó, áldozatkészségünkről tanuskodó egyhangu magunk elhatározása nyujthatna mindnyájunknak megnyugvást s a történtekért sokaknak némi elégtételt, mert ekként a mindennapiságból kimagasló hazafi e tény árnyékában kétségtelenül könnyebbedést érezne, vigaszt találna nem egy mélyebben sebzett kebel.

Igen, igy válnék aztán ama, maga idejében méltán üdvözlött kompromisszum egy olyatén hazafias koaliczióvá, mely szilárditaná jövőre is állásunkat, emelné, öregbitené tekintélyünket és melynek messzire kihatandó meleg sugarai a szocziális térre is üdvös hatással lennének.

Ellenben minden más eljárás, mint például e törvény egészébeni megbuktatását irányzott, esetleg mégis meghiusulható törekvés, — vagy csak egy, magunk közötti nagy meghasonlás is e törvénynek akaratunk elleni, reánk erőszakoltatásának viselné odiosus, gyengeségünket eláruló szinét magán. Ma még mi szavazhatjuk meg magunknak e törvényt, — jöhetne idö, hogy «sine nobis de nobis» történhetnék az meg.

Fontoljuk meg jól a kérdést méltóságos főrendek, s ne halasszuk el e kedvező alkalmat; midőn javithatunk sorsunkon, hazánk érdekében is cselekszünk; végre ne vonakodjunk azon kérdéssel is szembe szállani, hogy mi történne, mennyire terjedne horderejc annak, ha sikerülne e törvényt átalánosságában visszavetni s igy küldeni által a képviselőházhoz; ezt részemről sem indokolni nem tudnám, sem ily irányban a következésekért nem vállalnám el a felelősséget.

Mindezen okoknál fogva egész készséggel fogadom el az előttünk fekvő törvényjavaslatot az általános tárgyalás alapjául. (Zajos éljenzés a baloldalon.)

Ezután **Vécsey József** br. szólalt fel.

Kijelenti, hogy a főrendiháznak zömét, erejét szerinte is csak a széles alapon kiterjeszkedő nemzeties szellemü nemesség képezheti. Hogy ez a nemesség nálunk a mai nap létezik és a maga mivoltában semmit sem vesztett, bizonyitani felesleges.

A választás a tuloldali szónokok által igen erélyesen kifogásoltatott, mint olyan eljárás, amely a főrendiház eddigi alkatában elő nem fordul és nem is volna azzal homogén. Ezt nem vitatja a szónok, de nem is mondatott, hogy mint praecedens szolgáljon a mostani eljárás, de igen alaposan mondatott, hogy az alkotmányos fejlődésben nem egyszer, de többször előfordult, mindannyiszor, mikor a jelen esethez hasonló analog eset állott elő, t. i. mikor a jogosultak felette nagy száma és a helyes törvényhozás érdekében leszállitás vált szükségessé. Hogy pedig a vármegye mint illetékes testület e tekintetben mellőztetik, azt fájlalja, mert a vármegyét maga is szolgálta és nem is tartja, hogy daczára a létrejött számos változásoknak, ki volna vetköztetve ama politikai szocziális és kulturális missziójából, melyet századokon keresztül viselt. Ha a vármegyét a maga törvényszerü, a maga hagyományos mintájában egészen eltiltják a politizálástól, könnyen megtörténhetik, hogy a politizálást ott fogjuk megtalálni, a hol leginkább nem szeretjük: az udvaron, piaczon, utczán (Élénk tetszés. Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) és ha ott a szuronyokkal erőt veszünk rajta, akkor megtaláljuk konventikulumokban és oly titkos szövetségekben, a hova szintén a példák szerint az szorulni szokott, midőn a hatalom üldözi, és oly fajtáját neveljük a politikusoknak, kiket Magyarország eddig nem ismert olyanoknak, kik sokkal veszedelmesebbek, mint a megyei politizálók. (Élénk helyeslés és tetszés a jobbközépen.)

Hozzájárul a Dessewffy Aurél gr. határozati javaslatához és a jelen törvényjavaslatot általánosságban sem fogadja el. Éljenzés és helyeslés a jobbközépen.)

A következő szónok **Csáky Albin** gr. főispán.

Soha el nem fogadhatta, mindig tévesnek tartotta azt a felfogást, mintha e reformot a főrendiháznak valami kormányzati érdek, vagy kormányzati szempont diktálná. Minden kétségen felül áll az, hogy a főrendiház, ugy a mint jelenleg van, kormányzati szempontból kényelmesebb tényező, mint az lesz, mely a törvényjavaslat alapján fog alakulni. A főispánok erős phalanxát nem fogják pótolni soha az élethossziglan kinevezett főrendiházi tagok. Tehát nem a kormányzati érdek és szempont az, a melylyel a reform szükségessége indokolható, de indokolható az igen is a parlamentárizmus egy alapföltételével, mely szerint okvetlenül szükséges, hagy a főrendiház is, mint egyik tényezője a törvényhozásnak, megmérhető tényező legyen, megmérhető oly értelemben, hogy a véletlen esélyek, a kiszámithatlan lehetőségek lehetőleg kizárva legyenek.

A szónok ezután fejtegeti azt, hogy a mostani idö mennyire alkalmas a reformra, s hogy a javaslat helyesen oldja meg a reformkérdés módozatait. Szólva a választási elvről, azt mondja, hogy eltekintve amaz igen nyomatékos indoktól, melyet tegnap a miniszterelnök felhozott, hogy a választási alap épen nem felelne meg a történelmi fejlődésnek, csak arra akar utalni, hogy mindazok daczára, melyeket e tekintetben hallott, teljes meggyőződése az, hogy a törvényhatóságoknak e teremben való képviselete egyrészt veszélyessé válhatnék a parlamentarizmusra, másrészt pedig ép oly veszélyessé válnék minden bizonynyal a megyei intézményre.

Azon meggyőződésben van, hogy teljes mértékben meg lesz az uj főrendiházban a függetlenség, függetlenség lefelé és függetlenség felfelé; függetlenség, mely a befolyást lehetőleg kizárja, de mely a hátvédtől is megfosztatott. Ama függetlenség, mely bármily paradoxnak hangozzék is, a főrendiházban annyira szükséges erőt és gyengeséget szüli egyiránt, erőt arra, hogy a meghamisitott közvéleménynyel szembe szállhasson magas hivatásának tudatában, de gyengeséget arra, hogy a valódi igaz közvéleménynyel daczolhasson. A helyes középuton járva, a történelmi fejlődés és az elméleti felfogás az arisztokratikus és a demokratikus velleitások, a szükségszerü restrikczió és a méltányos tekintetbe vétel közt a helyes középutat megtalálta a törvényjavaslat, azt a középutat, melytől a bölcs törvényhozás parancsoló szükség nélkül nem tér el soha, és melytől való eltérés mindig megboszulta magát.

Elfogadja a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául, mert a reform szükségét átlátja, mert az időt helyesen választottnak tartja, mert az inditványozott eszközöket és módokat, a történelmi fejlődésnek összeegyeztetését a kor követelményei előtt való meghajlással jónak, helyesnek elismeri. Elfogadja továbbá, mert hiszen ez legközelebb áll ama javaslathoz is, melyet annak idején maguk a főrendek terjesztettek a kormány elé tekintetbe vétel végett, és elfogadja végül, mert szemei előtt lebegnek fényes betükkel Mene-Tekel-ként a német költőnek ama szavai: «Was man von der Minute ausgeschlagen, bringt keine Ewigkeit zurück. Elfogadom a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Az elnök rövid időre felfüggeszti az ülést.

A szünet után felszólal **Zichy Henrik** gr.

Pártolja Dessewffy gr. határozati javaslatát. A reform okaira nézve felhozatott a főrendiházi tagoknak nagy száma, felhozatott némi részben azok diskvalifikácziója, mondatott, hogy a kor kivánalmainak meg kell felelni. Ez mind szép, ha uj főrendiháznak szervezéséhez kellene hozzáfogni és az tökéletesen megfelel a főrendiház abstrakt fogalmának. De e nehézség sokkal inkább theoretikus, mint gyakorlati. Már több századok óta fennáll ez a főrendiház és nem vétett semmit. Nem volt antidynasztikus, nem volt a dualismus, sem a nemzetiségek ellen, söt a kormánynak és minden kormánynak hü védője volt. És mindennek daczára tagjainak két harmada kizáratik. A főrendiháznak 75 grófi családja közül 31 elesik, és 88 bárói családból 62 kiesik a törvényhozásból minden kompensatio nélkül. Kérdi, vajjon azon tagok, kik a főrendiháznak ily reformját pártolják, nem félhetnek-e attól, hogy ma-holnap ugyanazon érveknél fogva, melyek most irányadók, a főrendiháznak még fenálló romjai is még el fognak söpörtetni? A rés nyitva, a védők egy része kitaszitva, idegen elemek befogadva: a főrendiháznak fenállása csak idö kérdése. (Élénk helyeslés jobb középen.)

A következő szónok **Pongrácz Emil** br.

A főrendiház nem zárkózhatik el a körülötte lüktető élettől. A mikor a nemzet előretörő szelleme mindent átalakitott: lehetetlen, hogy az elévült, elgyengült főrendiházat fentartsa. Ennek regenerácziójátkivánja a változott viszonyokhoz képest a jogkontinuitás alapján uj erőkkel, s az előtt meg kell hajolni. (Ugy van! jobbról.) A jelenlegi főrendiházban teljességgel ismeretlen faktorral állunk szemben. Ilyen ismeretlen tényezőivel a nemzet számolni nem tud, s nem is akar! (Ugy van! balfelöl.) Tizenhat év óta szorgalmasan jegyezte a szónok azoknak a nevét, a kik egyszer-másszor megjelentek a főrendiház ülésein. Érdekes statisztikai adatok ezek, de nem olvassa fel. Csak annyit mond, hogy 300-nál nagyobb azoknak a száma, a kik egyetlenegyszer se jelentek meg; igen sokan csak egyszer voltak szavazni 16 év óta; nagyon sokszor voltak kevesen, de annál kevesebbszer sokan. (Derültség.)

A szónok ezután fejtegeti az első kamarának szükségét s e tekintetben számos idegen alkotmányra és több politikai tekintély nyilatkozatára hivatkozik. Beszél ezután a magyar főrendiházról s azt mondja, hogy a felsőháznak épen ugy arisztokratikus elemekből kell állani, mint a képviselőháznak demokratikus alapon. Számolni kell azzal a körülménynyel, hogy a magyar arisztokraczia hosszabb idö óta nem vett oly tevékeny részt a közügyekben, hogy egymaga teljesen képviselhetné a politikai és kormányzati ismereteknek és jártasságnak, nemkülönben a hagyománynak azt a nagy tökéjét, amely nélkül a főrendiház tekintélye nem képzelhető. E körülmény már egymaga elkerülhetetlenné teszi, hogy a főrendiházba az örökletes arisztokráczián kivül egyeb elemeket is fel kell venni. (Helyeslés.) A főrendiház csak ugy felelhet meg feladatának, ha a történelmi arisztokraczia mellett helyet foglalnak benne azok az elemek is, melyek a modern kor eszméit és törekvéseit képviselik a legtisztultabb alakban. (Helyeslés.)

A reformot nem kivánja a kormány érdeke. Ha a kormány saját kényelmét tekinti, meghagyja a főrendiházat mostani szervezetében, jól tudva, hogy ezzel csöndesen, békességesen el lehet kormányozni akár itélet napjáig. (Derültség.) A főrendiház reformját országos érdek követeli. Először az, hogy megmentsük a végleges elhalástól. Hogy friss vért fecskendezzünk bágyadt organizmusába. Másodszor követeli az a parancsoló szükség, hogy alkotmányunkba némi összhangot kell hozni.

A szónok helyesli a törvényjavaslatban foglalt intézkedéseket, s minthogy e törvényjavaslat helyesen jelöli meg azt a határt, a meddig a nélkülözhetlennek tartott reformban a változott viszonyok következtében el kell menni, minthogy a reformot a létező alapon tüzte ki czélul; minthogy ez az ország igényeinek és a közérdeknek megfelel; minthogy az intézmény szükséges demokratikus fejlesztésében nem megy tul azon a vonalon, melyet nemzetiségi érdekeink elénk szabnak; minthogy a legelviselhetőbb törvényjavaslat; ennélfogva azt a tárgyalás alapjául elfogadja. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Festetich Pál gr. szólal fel ezután.

Mindenekelött azokat az indokokat vizsgálja, melyek a kormányt arra birták, hogy a törvényjavaslatot beterjeszsze. Azt tapasztalta, hogy bár régóta hangoztatják a reform szükségét, a miniszterelnök csak akkor látta szükségesnek és érdemesnek e kérdéssel komolyan foglalkozni, mikor e ház kebelében oly hatalmas ellenzék keletkezett, mely a kormány hatalmát veszélyeztette. (Ellenmondás balfelöl.) Hiszen emlékszünk a tavaly lefolyt eseményekre és csak ennek következtében, a hatalomban megmaradás szempontjából tartotta a kormány végre érdemesnek a ház elé törvényjavaslatot terjeszteni. (Igaz! a jobbközépen. Ellenmondás a baloldalon.) Most az a kérdés: vajjon a hármas bizottság jelentésében foglalt módositások alkalmasak-e a reform eszközlésére? Erre határozott nemmel válaszol s hozzáteszi, hogy ha a hármas bizottság jelentésében foglalt módositások elfogadtatnának, ugy az eddigi állapotnál sokkal rosszabb helyzet keletkeznék.

A czél elérésére legalkalmasabb eszköznek tekintendő a törvényhatóságoknak e házban való képviseltetése. (Helyeslés). Köztudomásu dolog, hogy a képviselő választások alkalmával a megvesztegetések különböző nemei, a hatalommal való visszaélések napirenden vannak, különösen a jelenlegi kormány müködése alatt. (Tetszés a jobbközépen. Ellenmondás balfelől). Ennek következtében beállott a közvélemény meghamisitása. Nem lehet tehát csodálkozni, hogy a nemzet bizonyos tekintetben elvesztette bizalmát a népképviselettel szemben is és hogy a választási jog gyakorlatánál igen nagy differentizmust tapasztalunk. Ennek következtében, ha a választások alkalmával a választók nagy tömegének szavazata dönt, eme faktorral szemben kivált most mutatkozik szükségesnek, hogy e magasabb forumra nézve a birtokos osztály az értelmiséggel együtt gyakorolja a választói jogot.

A törvényhatóságok képviseltetése által amaz eszmét akarja érvényesiteni, hogy ama középosztálynak alkalma legyen érdekeit képviselni és érvényesiteni, mely középosztályban szintén bennfoglaltatnak ama főrendek is, kik a vármegyénél mint birtokosok szerepelnek.

Ha a jelenkor követelményéhez képest megvizsgáljuk a hármas bizottság jelentésében foglaltakat, ugy a czélszerü eszméknek érvényesitését semmi tekintetben nem fedezhetjük fel a legtárgyilagosabb felfogás szerint sem. Azért sajnálkozását fejezi ki, hogy jelenleg oly kormánynyal áll szemben (Derültség a baloldalon), a mely állitólag a szabadelvüség zászlajának kibontása által szerzett magának az országban többséget, a mely azonban a szabadelvüség más áldásaiban nem képes a nemzetet részesiteni, mint hogy e háznak különös diszt akar kölcsönözni egy zsidó rabbinus behozatalával. (Derültség.) Megengedi, ismerve a kormány pénzügyi politikáját, hogy bizonyos tekintetben előzékenységet kell tanusitania a zsidó hatalommal szemben, de e körülmény az ország főrendeit semmi ily előzékenységre nem kötelezi és azért megütközéssel utasitja vissza az eredeti kormányjavaslatban foglalt ama passzust, hogy egy oly vallásfelekezet legyen itt képviselve, mely még önmagában sincs organizálva és mely közjogunkban még nem szerepel mint bevett vallás.

A szónok ezután birálgatja a hármas bizottság javaslatát, s helytelenecknek mondja az abban lefektetett ala

---

A BÁNYA.

Egyedül jogositott Magyar fordítás. REGÉNY. 45 (Folytatás.)

Irta GEORGES OHNET.

Forditotta

FÁI J. BÉLA.

VII.

— Dehogy! Világért se! szólt közbe békitő hangon Fleury, — atyja ura nem vádolja. Minek is tenné? A polgármester ur, mint mindig, most is csak a közügyet tartja szem előtt ... Ön előtt minden tartózkodás nélkül beszélünk s mérlegeljük az eshetőségeket. Legyen róla meggyőződve, hogy Carvajan ur, ha elsimithatná ezt a dolgot, megtenné, még pedig rögtön ... Ellenfele Clairefont marquisnak ... Küzd vele a politikai és pénzügyi téren ... De hogy ilyen szerencsétlenséget zsákmányoljon ki! ... Szükséges-e mondanom önnek, hogy erre nem is gondolt? .. Pedig méltán tehetné. Avagy ellenfelei tartózkodtak-e valaha a legrutabb üzelmektől is? Hiszen tegnap este ön is tapasztalhatta ... Ha megállapithatnók annak a szerencsétlen fiatal embernek az ártatlanságát, megtennők ... De, sajnos, itt még csak kétkedni sem lehet ... Utolsó ténye ez ennek a családnak, mely harmincz év óta szakadatlanul hanyatlik ... Mikor először volt szerencsém önnel itthon találkozni ... ön épen tanuja volt ama boldogtalan egyik szokásos erőszakosságának ... Mondottam önnek akkor — bár nem hittem, hogy olyan jó próféta vagyok — hogy ön épen jókor érkezett haza, hogy a Clairefont marquis és atyja ura közt folyó harcznak végső jeleneteit lássa ... Nos hát, most vége a harcznak ... Sárban, vérben ér véget ...

— S mi nem is vagyunk az oka! vágott bele nyersen Carvajan, kinek az idegeit az irnok édeskés szónoklata fölizgatta. — Az ördögbe is! Keveredjenek ki a bajból a hogy tudnak! ... Nekem nem kötelességem, hogy szeressem őket, s ha én volnék az ő helyökben, meglátnád, hogy kimélnének-e!

Azzal fogta kalapját s jelentős pillantást vetve az irnokra, mondá:

— Megyek a hivatalba ... Félóra mulva keressen föl ott.

— Elkisérem, apám, mondá Pascal, — ha nem háborgatom. — Kiváncsi vagyok a város hangulatára.

— Áh, áh, barátocskám, érdeklődni kezdesz a dolog iránt? ... Gyer hát, ha kedvedet találod benne. ... Aztán meg, ki tudja? ... Mesterségedbe vág a dolog — adhatsz esetleg egy jó tanácsot. ...

— Ha alkalmat találok rá, viszonzá Pascal hidegen, — legyen róla meggyőződve, hogy nem fogom elmulasztani.

S követve atyját meg az irnokot, kiment a házból.

Fenn a kastélyban, az első pillanatban támadt fejetlenség után a higgadt megfontolás kezdte ismét elfoglalni uralmát. Izabella néni, Antoinette és Róbert összeültek a kis szalonba és tanácskoztak.

Fleury állitásai és az utczai tüntetések bizonyára jelentősek voltak. Az öreg Germain, a kit a majorba küldtek, hazajövet szintén megerősitette a rémtett hirét. Rózát megölték, s a gyilkossággal Róbertet vádolták.

A fiatal ember, Izabella néni átkozódásai és Antoinette megdöbbentő nyugodtsága közt, a legellentétesebb érzelmekkel tusakodott.

Majd azzal biztatta magát, hogy az ellene emelt vád magától elesik és semmi következménye sem lesz. Idegesen kaczagott erre s föltette magában, hogy példás megtorlást fog venni azokon, a kik az igazságszolgáltatás figyelmét ráirányozták.

Majd pedig, azon tanakodott, hogy minő bizonyitékokat hozhatna föl ártatlansága mellett, ámulással vette észre, hogy minden mozzanat az ő bünösségét látszik bizonyitani.

Hajnalban tért haza, s a park kis ajtaján jött be, a nélkül, hogy valaki látta volna. Az egész időt, mely a bálból való eltávozta és hazaérése közt eltelt, a leány társaságában töltötte az uton. Mások is látták, beszéltek is vele — ez bizonyos, tagadhatatlan tény.

S visszaemlékezve azokra a kedves pillanatokra, melyeket a langyos, tündöklő éjszakában a vidám mosolygásu szép leány mellett töltött el, metsző fájdalom nyilamlott szivébe.

Nem ő volt-e, bár akaratlanul, a szerencsétlenség okozója azzal, hogy olyan sokáig késleltette Rózát, a ki haza akart menni? A leány csakis az ő unszolására maradt vele. Jól emlékezett rá ... Róza azt mondta:

— Bocsásson, hadd menjek haza ... A kisasszony elvár reggelre, még megszid ön miatt ... Ha olyan sok mondanivalója van, hát jöjjön el a mosóház ablaka alá, s elmondhatja a mig én vasalok ...

Az utak ekkor még népesek voltak; Róza társaságban térhetett volna haza, s most nem aludnék ott mereven, némán, hanem dalolna csengő hangon, vidáman ...

Köny gyült szemébe, s az erős, izmos fiu ugy zokogott, mint a gyermek.

A két nő megdöbbenve nézett rá. Ha Roberten ennyire erőt vett a gyöngeség, akkor szörnyü aggodalom bánthatja. Antoinette ajkán titkos szemérem akasztá meg a kérdéseket.

Mi történt bátyja és Róza közt? Tán valami szerelmeskedés kezdődött a bálon, melynek egy féltékeny ember eszeveszettsége vetett ily szörnyü véget. Hogy a tényeket megismerni, a valót kideriteni lehessen, ki kellett volna kérdezni Róbertet, s rávenni, hogy adja magyarázatát ...

Robert csak homályos adatokat szolgáltatott, holott a legpontosabb részletesség lett volna szükséges. De majd kivesz belőle Izabella néni mindent. Ő nem fog habozni a kérdésekkel, Robert nem röstell neki felelni, s akkor megtudják, hogy minő érvekre kell támaszkodni, minő védelmi módszert lehet követni.

Lehetetlen, hogy csakhamar föl ne ismerjék a tévedést. A biróság belelát a dolgokba s nem lesz elfogult. A közvéleményt, melyről Fleury azt mondta, hogy annyira el van keseredve, nyilván tévutra vezették. Nem nehéz kitalálni, hogy kik.

A gyülölet e müvében rá lehet ismerni a Carvajan kezére. Kihivták — visszavágott. S ebből is megtudhatják, hogy mily veszedelmes szivóssággal hajtja végre terveit.

Az első pillanatok felháborodása után, mikor Saint-Maurice kisasszony büszkén kiáltott föl: «De hisz lehetetlen, hogy egy Clairefontot gyanusitsanak! homályos aggódás következett, hasonlóan a tudatlanság okozta félelemhez a gyermekben, midőn retteg a sötétségtől, melyet képzelete rémekkel népesit be.

Nem tudták, hogy mi történt, s hogy mitől kell félniök; de ez a titokzatosság rettenetesebb volt, mintha ismerték volna azt, a mitől tartaniok lehetett. A való tényeket homály boritá el, melyben a szerencsétlenek tehetetlenül vergődtek.

Legföbb gondjuk az volt, hogy a marquis mindebből semmit se tudjon meg. Nem viselhették el azt a gondolatot, hogy az apa értesüljön a fia ellen emelt vádról. El voltak rá határozva, hogy ezt mindenáron megakadályozzák.

Az aggastyán lelki nyugalmát mindenekfölött meg kellett óvni. Környezete több mint husz év óta ugy bánt vele, mint az elkényeztetett gyermekkel. A család türte zsarnokságát s meghajolt még legképtelenebb szeszélyei előtt is.

Clairefontban mintegy jelszó volt az, hogy a marquist zaklatni, háboritani nem szabad. A gyermekek és Izabella egyiránt tartották magukat ehhez a szabályhoz — Antoinette és Robert gyöngéd tisztelettel, a vén kisasszony csak nagynehezen palástolt rosszkedvvel.

Belenyugodtak mindenbe, még a fenyegető tönkrejutásba is. Inkább meg akartak halni, semhogy a marquist a fenyegető gyalázatról értesitették.

Az Izabella néni első szava ez volt:

— Vigyük el a marquist Saint-Mauriceba! ...

De Antoinette, ki még a kétségbeesés közepett is megtartotta higgadtságát, azonnal ezt mondta rá:

— Apám sehol sem lehetne jobb helyen, mint Clairefontban. Külön lakosztályában ugy van itt, mintha ezer mértföldnyire volna a világtól. A mi feladatunk arra vigyázni, hogy senki se férközzék hozzá ... Lapot nem olvas, ki nem jár ... Bármi történjék is tehát, teljes nyugalomban fog maradni. S ha mégis elkerülhetetlen lesz, hogy megmondjunk neki valamit, legalább megválaszthatjuk az alkalmas pillanatot, s maguk itéljük meg, hogy mennyit közöljünk vele ...

(Folytatása következik.)

elveket. A hármas bizottság javaslata nem egyéb, mint a kormány eredeti törvényjavaslatának bizonyos módositása; már pedig a kormány javaslatában olyanok foglaltatnak, melyeket a szónok kiindulási pontul sem fogadhat el és egyáltalában nem látja ennek szükségességét, hogy a főrendek oly eljárást kövessenek, melynek következtében, mint magyar ember mondja; «A kecske is jóllakjék, a káposzta is megmaradjon.» Semmiféleképen hozzá nem járulhat a hármas állandó bizottság javaslatához, hanem pártolja Dessewffy Aurél határozati javaslatát. (Helyeslés a jobbközépen.)

A következő szónok **Bethlen Gábor** gr.

Ha elfogadja is a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, mert ő is kivánja a főrendiház reformját, kénytelen itt mégis az abban foglalt intézkedések néhányával eltérő nézeteit elmondani. Hiában keresi a képviselőházból idekerült törvényjavaslatban, nem találja meg a demokratikus irányt, még kevésbé lát arisztokratikus irányt a hármas bizottság javaslatában. Hasztalan keresi mindkettőben a középutat, mely talán hivatva volna minden igénynek megfelelni, de ezt sem a törvényjavaslatban, sem a hármas bizottság javaslatában meg nem találja.

Nem érti miért kellett e reformot oly tágkörre kifejteni, miért kellett itt Magyarország számos vidékének igen jeles és jelenleg jogosultsággal biró tagját e házból kirekeszteni, nem érti, hogy miért kellett a czenzust megállapitani, a mely kizárja a törvényhozói testületből azokat, a kik nem dusgazdagok, azokat, kik nem birnak azzal a vagyoni helyzettel, hogy hazulról, vidékeikről hosszabb időre távozzanak, az érdekeket jobban ismerik és a vidék óhajait jobban tudják tolmácsolni, s eddig is majdnem nélkülözhetlen elemét képezték a főrendiháznak. A czenzust ugy a hogy javasolva van el nem fogadhatja. Nem helyesli a főispánok kihagyását, s óhajtja, hogy a ház ne érezze meg az ő hiányokat. A mi a törvényjavaslatot illeti, meg kell vallania, hogy helyesebbnek tartja az eredetit, mint a hármas bizottság által módositottat, most azonban általános tárgyalás levén kijelenti, hogy általánosságban a részletes tárgyalás alapjául a törvényjavaslatot elfogadja. (Helyeslés balfelől.)

Esterházy István gr. főispán röviden kijelenti, hogy pártolja a hármas bizottság javaslatát, s reméli, hogy a főrendek szivesek lesznek a vitát befejezni s a kérdés felett szavazással dönteni. (Helyeslés balfelől. Felkiáltások: Szavazzunk!)

Az elnök: Minthogy szólásra többé senki nincs feljegyezve, a vitát berekeszti.

Következnek a zárbeszédek.

Dessewffy Aurél gr. kijelenti, hogy hat. javaslatát fentartja, minthogy az általános vita nem győzte meg az ellenkező álláspont helyességéről.

Prónay Dezső br. zárbeszédében czáfolgatja az ellene felhozottakat. Széchén Antal gr. ma közeledett az ellenzék álláspontjához, midón kijelentette, hogyha más módot ismerne, a mely által az a czél elérhető, a melyre a czenzus megállapitásával törekednek, ezt elfogadná. A szónok szerint létezik egy mód, a mely megfelel a történeti fejleménynek, s a mely nem koczkáztatja a ház függetlenségét; figyelembe veszi a történeti alapot, nem sérti a szerzett jogokat és ez a mód az, hogy a főrendiház szervezésénél a fősuly arra helyeztessék, hogy azok, a kik születésöknél fogva ma törvényhozói joggal birnak, e jogukat választás utján gyakorolják az által, hogy ők választanak tagokat a főrendiházba.

Ha elfogadja a szónok kiindulási pontul azt, hogy a történeti fejlődés figyelembe vétele mellett kell a főrendiházat reformálni, akkor főczélnak azt tekintheti, hogy minden törekvést oda kell irányozni, hogy az ujonnan alkotandó főrendiházban a főrendeknek szine-java, de nem a leggazdagabbja legyen együtt, (Élénk tetszés a jobb középen.) mert e kettő nem azonos. (Ugy van!)

A szónok ezután polemizál Andrássy Gyula gróffal meg a miniszterelnökkel, majd a kompromisszum történetére tér át. Sajátságosnak találja, hogy a hármas bizottságban, hol tényleg tulnyomó nagy számban azok voltak képviselve, a kik az uj szerkezetben megállapitott törvényjavaslat szerint is tagjai maradnak a háznak, valósággal oly csekély figyelemre méltatták azokat a jelenleg jogosultakat, a kik eme szerkezet szerint jogaiktól eluttetnek. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Ha ezt figyelembe veszi, ugy találja, hogy a hármas bizottság nem fontolta meg eléggé ezen pontnak horderejét, midőn oly átmeneti intézkedést javasolt, mely semmivel sem jobb, mint az eredeti törvényjavaslat, sőt még sajátságos szinezeténél fogva sajátságos helyzetbe hozza azokat, kik ez átmeneti intézkedésbe belenyugosznak és az ott nekik engedélyezett jogokkal élni kivánnak. (Igaz! Ugy van! a jobb oldalon.) Beszédét igy végzi: Áldoznunk kell, elismerem. De kérdem, ki az, a ki ma az áldozatokat hozza: az-e, ki élvezetében marad továbbra is törvényhozói jogának, avagy az, ki e jogától megfosztatik. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) Ha áldoznunk kell, áldozzunk együtt, akkor én is kész vagyok áldozatot hozni. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) Ajánlom a Dessewffy Aurél gr. határozati javaslatát az általam hozzá adott módositványnyal. A törvényjavaslatot nem fogadom el. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök reflektálni óhajt némelyekre, a mik a vita folyamán felmerültek. Mindenekelőtt tiltakozik azon itt ma hallott kifejezés ellen, hogy a magyar képviselőház nem birja a nemzet bizalmát. Ezt kimondani a magyar képviselőházról sehol nincs senkinek joga; de a parlamenti illem szerint itt kevésbbé, mint bárhol a világon. (Helyeslés balfelől.)

A mi már a dolgot magát illeti, nem követi Prónay Dezső bárót a történelmi fejtegetések terére, hogy a személyes insinuáczió terére sem őt, sem mást követni nem fog, azt talán mondani is felesleges. (Helyeslés.) De azt az egyet megjegyzi, hogyha valaki a történelmi tényekre hivatkozik, a történelmi fejleményekre, ugy, a mint azok a tényekben fokonként nyilvánulnak, ezzel szemben azt mondani, hogy a történelmi fejleményeket nem a tények, hanem szellemök szerint kell megitélni: ez a vitának egy igen könnyü módja. Mert ha a tényekkel szembe lehet állitani a szellemet, a mit valaki speczialiter kiolvas belőlük a maga czéljaira, akkor az egész történelem mesévé változik, melyet a dajkák kezdenek magyarázni. (Élénk tetszés balfelől. Mozgás jobbfelől.)

Ha valaki a jogsérelem, a jog iránti tiszteletlenség szempontjából indul ki, és oly javaslattal szemben, a mely senkinek jogát el nem veszi, senkinek személyes jogát nem redukálja örök időre, a tiszta választás jogára hivatkozik... (Élénk tetszés és helyeslés balfelől. Mozgás és felkiáltások jobbfelől: Jogfelfüggesztés!) Erről is fog szólni. Ezzel szemben az argumentáczió igen gyenge; mert a jognak nagyobb mérvü elvételét ugy tünteti föl, mint a jog iránti tiszteletet, mig a jognak nagyobb mérvü kiméletét ugy tünteti fel, mint a jognak megtagadását, lerontását.

A szónok ezután igy folytatja: Felhozatott, hogy mit ér a szünetelő jog, hisz az semmi. Egy szónok azt mondta, hiszen meglehet, valaki valamikor kivételképen szerencsés házasság, vagy szerencsejáték folytán megnyerheti a czenzust, de ez kivétel lesz. Gondolják meg azok, akik ügyök védelmét ilyen fegyverekre bizták, hogy csakugyan sokkal nagyobb tisztelettel viseltetik a magyar főrendi családok minden, és igy a czenzussal ma nem biró tagjai iránt is, aki azt mondja, ezekben van képesség, ezek, ha ma nem birnak, fognak birhatni eme czenzussal maguk vagy utódaik anélkül is, hogy szerencsejátékon kellett volna azt megszerezniök. (Zajos helyeslés és tetszés a baloldalon.)

És önök, akik igy védik a most czenzussal nem birókat, önök, kiknek egyike élénkbe rajzolja, hogy mily borzasztóan megvesztegethetők lesznek azok, ha majd nekik valaki a 3000 frt czenzust egyidőre megadja, hogy valamely czélra, talán lelkiismeretük ellen szavazzanak: mikor önök igy védik őket, akkor azt mondják, hogy ez a törvényjavaslat és az, aki beadta, utasitja el és gyalázza meg ezeket. (Élénk tetszés balfelől, mozgás a jobboldalon.)

Már uraim, nekem a meggyalázásról más fogalmam van. (Felkiáltások; Ki mondta?) Engedelmet kérek, az elsőt Dessewffy gr. mondta és hogy a második is mondatott, hivatkozom mindenkire, de arra már bizonyosan nem emlékszem, br. Prónay mondotta.

Prónay Dezső br.: Nem mondtam!

Tisza Kálmán miniszterelnök: Mondom, nem emlékszem, hogy ki mondta, de hogy mondatott, az iránt hivatkozom a főrendiház minden tagjára. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Különben Prónay bárónak, ki most is — bár én egész nyugalommal hallgattam végig velem nyájaskodó előadását — (Élénk derültség) nem birta feleletemet nyugodtan hallgatni, és a ki tegnap is, midőn beszédje alatt jegyezgettem, szintén felszólalt, hogy mit fogok én majd annak folytán mondani: tartozom egy megnyugtatással. (Halljuk!) Es ezt azért teszem, mert hiszem, hogy sokszor lesz még szerencsém vele szemben állani. Hát legyen nyugodt ő méltósága, ha beszélni fog és látja, hogy én jegyzek; megismertetem azon szokásommal, hogy én nem azért jegyzek mindig, mintha jegyzésre méltó mondatot találnék, (Derültség balfelől), hanem jegyzek unalomból épen akkor, mikor nem tudok mást tenni. (Zajos derültség és tetszés balfelől.)

A miniszterelnök tovább polemizál Prónayval, s czáfolgatja azt a vádat, hogy a javaslat plutokratikus és despotikus irányu, majd igy folytatja:

Ő méltósága arra hivta fel a méltóságos főrendiházat, hogy várják be — ha csakugyan eljön az az idő, — mig törni kell, de ne hajoljanak. Megvallom, méltóságos főrendek, sem a magyar főrendiház tradiczióival, sem a helyes politikával ez nem egyezik meg. Megegyezhetnék talán megengedem, az arisztokrácziának kaszt-érdekével, a mely talán jobban szeretné, hogy egyszerre, egy dicső roppanással összedőljön, semhogy a körülményeknek engedve, hajoljon annyira, a mennyire szükséges. De nem egyeznék meg azzal, a mi iránti hüségben leli jogosultságát ma is a magyar főrendiház és arisztokráczia: a magyar állam és haza iránti kötelességgel. (Elénk helyeslés és tetszés a baloldalon). Mert a magyar állam és haza érdeke nem azt kivánja, hogy a követelményeket visszautasitó, és talán egy nehéz perczben majd összeroppanó főrendiháza s arisztokrácziája legyen, de azt kivánja, hogy legyen olyan főrendiháza és arisztokrácziája, mely hajolva annyira, a mennyire szükséges, de gyökereit megtartva erősen a haza anyaföldében, meg tudjon állani mindig, mikor a haza, a király és a magyar állam érdeke kivánja. (Elénk helyeslés és tetszés a baloldalon).

Az ellenem felhozott vádakkal szemben — még csak felemlitve azt, hogy az 1870-ben a méltóságos főrendiháznak nem is kormányfelszólitásra, de saját iniczitivájából kiküldött bizottsága ugyanezen alapokon ugyan igy a 3000 frtos czenzussal kivánta a főrendiházat szervezetni, hogy tehát ez az eszme nem bennem a főrendek iránti ellenséges indulatból keletkezett eszme, hanem oly eszme. mely ezen ház kebelében termett és innen jött át a kormányzati körökbe. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon) még csak arról biztosithatok mindenkit, hogyén nem hogy sérteni, jogától megfosztani akartam volna bárkit is, de ha javaslatomban elfogadtam azon eszmét mely — mint mondám, — itt fakadt, s innen e ház kebeléből terjedt el; ha azt elfogadtam, tettem épen azért, mert én egyénileg jobb nézetben voltam, jobb nézetben vagyok azokról is, kik a czenzus alapján egy időre jogiakat nem gyakorolhatják, mint vannak azok, a kik őket az imént mondottam modorban védelmezték, és kik őket felhivják arra, hogy saját jogaikat ne engedjék, és inkább egy törvényjavaslatot, melyre az országnak szüksége van, akadályozzanak meg.

Fájdalommal irtam én javaslatomba a főispáni karnak a főrendiházból való kihagyását, de a főispáni karból ezért panaszt nem hallottam. A főispáni kar a főrendiházban századokon át folytatott dicső müködését dicsően fejezi be, akkor, midőn önmegtagadással szavazza meg a törvényjavaslatot. (Élénk tetszés és éljenzés.) Ne hagyják azok, a kik más czimen nem örökre jogot, csak joggyakorlatot vesztenek, ellenkezőleg a nemzet és az arisztokráczia tradiczióival legyőzetni magukat a nagylelküségben. Ajánlom a törvényjavaslat elfogadását, (Hosszantartó zajos éljenzés a baloldalon.)

Prónay Dezső br. személyes kérdésben szólal fel. Tagadja azt, hogy ő inszinuált volna valakit, sőt kijelenti, hogy most az inszinuáczió a miniszterelnök részen van. A miniszterelnöknek arra a megjegyzésére, hogy a szónok beszéde alatt unalomból jegyzett, azt válaszolja, elhiszi, hogy a miniszterelnök unalomból jegyzett, de nem is volt szándéka a szónoknak az, hogy őt beszédével mulattassa, (Derültség a jobb középen.) miután az igazság leplezetlen kimondását a miniszterelnök unja. (Zajos éljenzés és taps a jobbközépen. Zaj.)

Következik a szavazás.

Az elnök a házszabályok értelmében először Dessewffy Aurél határozatára nézve rendeli el a szavazást, még pedig névszerinti szavazást, mert tiz tag kérte. Ha a Dessewffy Aurél határozati javaslatát elvetik, akkor a Prónay Dezső módositványa is elesik, s ez esetben ujabb szavazással a hármas bizottság javaslata fölött fog a ház általánosságban dönteni. A kérdés tehát az: elfogadja-e a ház a Dessewffy Aurél gróf határozati javaslatát, igen, vagy nem.

A **névszerinti szavazás** következőképen folyt le:

«**Nem**»-mel szavaztak: *Római és görög kath. érsekek és megyés püspökök*: Simor János, bibornok, herczeg-primás és esztergomi érsek, Haynald Lajos bibornok, kalocsai érsek, Samassa József egri érsek, Voncsa János gyulafehérvári görög kath. érsek, Császka György szepesi lat. szert. püspök, Dulánszky Nándor pécsi, Kovács Zsigmond veszprémi, Lönhart Ferencz erdélyi lat. szert. püspökök; Mihályi Viktor lugosi gör. szert. püspök; Pauer János székesfehérvári lat. szert. püspök, Pável Mihály nagyváradi gör. szert. püspök, Schlauch Lőrincz szatmári lat. szert. püspök, Schuszter Constantin kassai lat. szert. püspök, Szabó János szamosujvári gör. szert. püspök, Vállyi János eperjesi gör. szert. püspök és Zalka János győri lat. szert. püspök.

Czimzetes püspökök: Danielik János, választott prisztinai püspök, Lengyel Miklós dulcignói, Lichtensteiger Ferencz drivesti, Németh József szkopii, Virter Bertalan novii czimz. püspökök.

Gör. keleti, szerb és román érsekek és püspökök: Angelits Germán karloviczi gör. kel. érsek metropolita és szerb patriarcha, Román Miron erdélyi gör. kel. érsek és román metropolita, Brankovits György temesvári, Metianu János aradi, Petrovics Bazilián bácsi és Stojkovics Arzén budai gör. keleti szert. püspökök.

Ország-zászlósok: gróf Khuen-Hédervary Károly Horvát-Szlavon-Dalmátország bánja, id. Szögyény-Marich László kir. tárnokmester, Zichy Ferencz gróf kir. főasztalnokmester, Bánffy Miklós gr. kir. főpohárnokmester, id. Erdődy István gróf kir. fölovászmester, Szapáry Géza gróf főudvarmester, Széchényi Gyula gr. kir. főajtonálló mester, Péchy Manó gróf kir. főkamarásmester, id. Vay Miklós báró koronaőr és Szlávy József koronaőr.

Horvát-Szlavonországok: Inkey Nándor br., Kussevis Szvetozár.

Főispánok: Darvas Imre Abauj-Torna, Tabajdy Károly Arad, Szmrecsányi Dárius Árva, Sándor Béla Bács-Bodrog, Perczel Miklós Baranya, Majláth István Bars, Beliczey István Békés, Döry József br. Bihar, Vay Béla br. Borsod, Bethlen András gróf, Brassó, Lonovics József Csanád, Mikó Bálint Csik, Rónay Lajos Csongrád, Bánffy Zoltán br. Maros-Torda, Bánffy Dezső br. Szolnok-Doboka, Kemény György br. Torda-Aranyos, Majláth György Esztergom, Cziráky Béla gr. Fejér, Horváth Mihály Fogaras, Fáy Gusztáv, Gömör-Kis-Hont, Batthyányi Lajos gr. Györ, Degenfeld Schomburg József gr. Hajdu, Potsa József Háromszék, Beöthy Lajos Heves, Id. Majthényi László br. Hont, Pogány György Hunyad, Eszterházy Kálmán gr. Kolozs, Zuber József Komárom, Lónyay János Máramaros, Simon Gyula Moson, Bethlen Gábor gr. Nagy-Küküllő, Györky Ábrahám gr. Nógrád-Nyitra, Szapáry István gr. Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Esterházy István gr. Pozsony, Mattyasovszky Tamás Sáros, Jankovics László Somogy, Esterházy Pál hg. Sopron, Graeff József Szabolcs, Domahidy Ferencz Szathmár, Brennerberg Mór Szeben, Csáky Albin gr. Szepes, Baranyi Ágost Szilágy, Ormós Zsigmond Temes, Széchenyi Sándor gr. Tolna, Hertelendy József Torontál, Kubicza Pál Trencsén, Justh György Turócz, Dániel Gábor Udvarhely, Radó Kálmán Vas, Glavina Lajos Zala, Molnár István Zemplén, Radvánszky Béla b. Zólyom, Bubanovics Gyula Szerém, Budisavljevics Budislav Belovár, Fodroci Sándor Körös, Vardián János Zágráb, Uticsenovics Ignácz Varasdmegyék főispánjai.

Herczegek: Batthyány, Strattmann Ödön, Odescalchy Arthur.

Grófok: Andrássy Aladár, Andrássy Géza, Andrássy Gyula, Apponyi Géza, Apponyi Sándor, Batthyány Elemér, Batthyányi Géza, Batthyány Zsigmond ifj., Berchtold Richárd, Bethlen Géza, Bethlen József, Bissingen Nándor, Brenner Agoston, Chottek Rudolf, Csáky Vidor, Csáky Zenó, Csekonics Endre, Cziráky Antal, Cziráky Nep. János, Degenfeld-Schomburg Béla, Degenfeld-Schomburg Lajos, Dezasse Emil, Erdődy Ferencz, Erdődy István ifj., Esterházy Ernő, Esterházy Imre ifj., Esterházy László id., Esterházy Miklós Ernő, Esterházy Mór ifj., Esterházy László, Festetich Alfonz, Festetich Andor, Festetich Béla, Festetich Gyula, Festetich Imre, Festetich Jenő, Festetich Tasziló, Festetich Vilmos, Gyürky Pál, Hugonnay Béla, Hunyady Imre, Kálnoky Dénes, Károlyi Gyula, Károlyi István, Károlyi Tibor, Kornis Emil, Kornis József, Rottenfelsi Königsegg Fidél, Lónyay Béla, Migazzy Vilmos, Nákó Kálmán, Nemes Vincze, Nyáry Rezső, Pálffy Andor, Pálffy Béla, Pálffy Géza, Pálffy István, Pálffy János, Pálffy József, Pálffy Mór, Pejacsevich Arthur, Pejacsevich Márk, Porcia Lajos, Ráday Gedeon, Schmidegg János, Schönborn Ervin, Sermage Arthur, Szapáry Péter, Széchényi Béla, Széchényi Jenő, Széchényi Kálmán, Szécsen Antal, Szirmay György, Teleky Gyula, Teleky József, Thoroczkay Pál, Wenckheim István, Wenckheim Rudolf, Wilczek Ede, Zichy János (keresztelő), Zichy Nep. János id., Zichy József ifj., Zichy Nándor, Zichy Rezső.

Bárók: Ambrózy Béla, Ambrózy Gyula, Ambrózy Lajos, ifj. Apor Géza, Aczél Lajos, Augusz Imre, Bánffy József Jenő, Bánhidy Albert, Bánhidy Antal, Bánhidy Béla, Barkóczy Sándor, Bruckenthal Gyula, Döry Lajos, Edelsheim-Gyulay Lipót, Eötvös József, Fechtig Ármánd, Fejérváry Géza, Fiáth Miklós, Fiáth Pál, Huszár Sándor, Huszár Kálmán, Liptay Antal, Majthényi József, Mednyánszky Ede, Mesznil Viktor, Mikos János, Nyáry Adolf, Nyáry Jenő, Orczy Ándor, Orczy Béla, Orczy Elek, Podmaniczky Ármin, Podmaniczky Elemér, Podmaniczky Endre, Podmaniczky Géza, Podmaniczky László, Podmaniczky Levente, Pongrácz Emil, Radossevich Tivadar, Radvánszky Géza, Radvánszky János, Rauch Géza, Révay Gyula, Rosner Ervin, Rudnyánszky Béla, Rudnyánszky Iván, Rudnyánszky József, Simonyi Lajos, Splényi Béla, Splényi Pál, Vay Alajos, Vay Miklós, ifj. Wodiáner Mór.

«**Igen**»-nel szavaztak: *Grófok*: Almássy Tasziló, Apponyi György, Bánffy György, Berchtold Arthur, Berényi Ferencz, Bethlen Aladár, Bethlen Bálint, Bethlen Márk, Czebrian László, Dessewffy Aurél, Dessewffy Egyed, Esterházy Béla, Esterházy László ifj., Festetics Pál ifj., Forgách Antal ifj., Forgách Béla, Forgách István, Forgách László, Károlyi László, Kun Géza, Mikes Miklós, Nemes János id., Nemes Nándor, Pallavicini Adolf őrgr., Pallavicini Béla őrgr., Péchy Szilárd, Pongrácz Ágoston, Pongrácz Béla, Pongrácz Ede, Pongrácz Jenő ifj., Pongrácz Károly, Pongrácz Vilmos, Rhédey Gábor, Rhédey Lajos, Schaffgotsch Miksa Rudolf, Somsich Adolf, Somsich Imre id., Somsich Imre ifj., Sztáray Antal, Sztáray János, Teleky Gusztáv, Teleky Károly, Török László, Vay Dezső, Wenckheim Géza, Zichy Antal, Zichy István Ferencz, Zichy Gábor, Zichy Henrik, Zichy Herman, Zichy Imre, Zichy István, Zichy Frigyes, Zichy Miklós, Zichy Pál, Zichy Sándor, Zichy Ferraris Bódog, Zichy Ferraris Lajos, Zichy Ferraris Manó.

Bárók: Ralassa István, Bánffy Kálmán, Bornemisza Pál, Duka György, Duka Tódor, Fechtig Imre, Jeszenszky István, Jeszenszky Sándor, Kerekes Károly, Pongrácz Ferencz, Prónay Dezső, Prónay Gábor, Rédl Béla, Rédl Lajos, Révay Ferencz, Rozner József, Uray Gyula, Uray Kálmán, Vécsey Dénes, Vécsey Gyula, Vécsey József, Vécsey Sándor.

A szavazás összesitett eredménye a következő:

Dessewffy Aurél gróf határozati javaslata mellett **81**-en, ellene **234**-en szavaztak, az elnök nem szavazván. E szerint a *főrendek többsége Dessewffy Aurél gróf határozati javaslatát nem fogadta el*, s ezzel Prónay Dezső báró módositványa is elesett.

A ház többsége ezután egyszerü felállással *általánosságban elfogadja a hármas bizottság javaslatát.* (Elénk éljenzés.)

Az elnök: Holnap ünnep lévén, ülés nem tartatik. Holnapután az ülés d. e. 11 órakor tartatik, a midőn a mai napirendre kitüzött törvényjavaslat részletes tárgyalása következik.

Az ülés végződik 3 óra 45 perczkor.

A képviselőház közgazdasági bizottsága ma délelőtt Falk Miksa elnöklete alatt tartott ülésén elhatározta, hogy a *vámnovella* tárgyalását az április hó 9-én, csütörtökön d. u. 5 órakor tartandó ülésében fogja megkezdeni. Előadóvá Hegedüs Sándor választatott meg.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma folytatta a *közjegyzői törvény módositása és kiegészitéséről szóló* törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Az országgyülési mérsékelt ellenzék ma este 6 órakor tartott értekezletén abban állapodott meg, hogy a husvéti szünetek utáni munkarendbe felvett törvényjavaslatok megvitatása végett április hó 12-én este 6 órakor értekezletet fog tartani.

VIDÉK.

* **Zimony**, márcz. 24. (O. E.) Zimony város községtanácsa tegnap tartott közgyülésén egyhangulag bizalmat és meleg köszönetet szavazott Khuen-Hédervåry gr. bánnak ama támogatásért, melyben a város érdekeit részesitette.

UJDONSÁGOK.

— márcz. 24.

— *Személyi hirek. A király* ma délelőtt nagyszámu vadásztársaság kiséretében parforce vadászatra utazott Göding mellé s délután külön vonaton tért vissza. — *Albrecht* főherczeg Arcoból tegnap este Florenzbe utazott. — *Erzsébet* Mária Karolina Victoria hesseni herczegnéért e hó 25-étől számitandó 8 napi udvari gyászt rendeltek el. — *Kálnoky* gróf külügyminiszternél tegnap nagy ebéd volt, melyen az osztrák arisztokraczia számos tagja vett részt. — *Schwarzenberg* herczeg bibornok az éjszakát nyugodtan töltötte, de állapotában javulás nem állott be. — *Hohenlohe* herczeg, a király főudvarmestere, tegnap Bécsből Prágába utazott. — *A párisi gróf* Bécsből elutazott Velenczébe, leánya Amélie herczegkisasszony azonban még három hétig ott marad nagynénjénél, Szász Coburg Klementin herczegnőnél. — *Kovács* János, a szerviták budapesti helyettes priorja és rendlelkész, holnap ünnepli ötvenéves lelkészi jubileumát. Az aranymisén a jubiláns személyesen fog czelebrálni. — *A walesi* herczeg két legidősebb fiával Darmstadtba érkezett, az elhunyt nagyherczegné végtisztességére.

— **A trónörököspár utja.** *Spalatóból* mai kelettel a következőket távirják: A *trónörököspár* tegnap este gyönyörü időjárás mellett Lesinába érkezett. Tiszteletökre ünnepélyes fogadtatás rendeztetett, a sziget fényesen volt kivilágitva. Ma délelőtt 9 óra 20 perczkor a «Miramar» szakadó esőben a spalatói kikötőbe érkezett, hol a trónörököspárt hasonlóképen ünnepélyesen fogadták. — A «Miramar» reggel 8 órakor vetett horgonyt Spalato kikötőjében. A főtéren a hatóságok fönökei, a tisztikar, a diszszázad, fehérbe öltözött lányok és sürü tömeg foglaltak állást. A magas pár a jelenlevők lelkes kiáltásai közt partra szállt és megtekintette a székesegyházat és a muzeumot, mire visszatért a «Miramar»-ra.

— **A Bismarck-ajándék.** Berlinből sürgönyzik mai kelettel: A Bismarcknak felajánlandó nemzeti ajándék gyüjtésére alakult bizottság elhatározta, hogy a befolyt pénzadományok felét a Schönhausen uradalom megvásárlására, a másik felét pedig közczélokra fogja forditani. A befolyt adományok összege közel 2.300,000 márkára rug. — Azon a fél millión, mely a Bismarckbizottságnak a schönhauseni jószág megvétele után megmaradt, munkástelepeket akarnak alapitani; ugyanezt teszik majd a Dél-Németországban gyüjtött összegekkel is. Mint lapunknak Berlinből ma éjjel távirják: a Bismarck herczegnek felajánlandó nemzeti ajándék gyüjtésére alakult bizottság mai ülésének végén *Ratibor* herczeg bejelenté, hogy a császár, kinek beleegyezésétől van függővé téve, hogy a birodalmi kanczellár a nemzeti ajándékot elfogadja, a gyüjtött összeg hovaforditása iránti tervezet felett legnagyobb megelégedését fejezte ki. Az okleveleket a jubileum napján az intéző bizottság tagjai fogják átnyujtani.

— **Szász-Coburg Gothai Fülöp** herczeg gazdasági igazgatósága a következő helyreigazitó sorokat küldte lapunkhoz ama hirünkre vonatkozólag, hogy a herczeg gömöri és szepességi uradalmait Popper bárónak bérbe adta: «Ez tévedésen alapszik és vagy rossz forrásból vagy rossz akaratból terjedt, miután ezek az uradalmak nemcsak hogy jövedelmeznek, hanem a perczentuáczió alapjára berendezett kezelés, ugy ő királyi fenségének jövedelmet, mint a tisztségnek, sőt még a hajdu, gazda és mezei kerülőknek is tetemes és évről évre nagyobb tantiemet hoznak. Popper bárónak csupán a gömöri és szepességi uradalmak erdőgazdaságának a rendes turnusban vágandó fakészitése, illetőleg felhasználása adatott bérbe, nem pedig az uradalmak.

— **Hyrtl-adomák.** Sok jóizü dolgot beszélnek el az agg jubilánsról. Igy egy izben, midőn egy Jeruzsálem nevü fiatal orvosnövendék az első szigorlatot tette le és a vizsgaterem előszobájában több rokona várta a jó eredményt, Hyrtl egy pillanatra kilépett a teremből. A rokonok egyike eléje sietett, hogy Jeruzsálem sorsa felől tudakozódjék. Hyrtl fejét csóválta és a képzelhető legbánatosabb hangon mondta: «Keseregj Juda, mert Jeruzsálem elbukott!» — Egy izben Hyrtl a szigorlatok alkalmával elhatározta, hogy a jelöltek tudományának kipuhatolása végett megforditott rendet követ. Ő adta tehát a diákot és felszólitotta a szigorlót, hogy ő tegye fel a kérdéseket. A szigorló, ki ellensége volt a hosszadalmas vizsgálatnak, a legkönnyebb kérdések egyikét intézte Hyrtlhez, ugyanis azt a kérdést: «Mennyi az agyideg párok száma?» — Hyrtl azt válaszolta; «Hat!» — «Nem áll!» vágott a szigorló közbe. «Tehát nyolcz!» — «Nem!» — «Tehát tizenkettő!» — «Sufficit!» jelenté ki a szigorló megelégedetten, nem bocsátkozva további kérdésekbe. — «Válaszoljon, miféle izmok jönnek mozgásba, kérdezte egy izben Hyrtl a szigorlótól, «ha valaki önt arczul üti?» — «A jobb kezem izma»; volt a válasz, «mert mindenekelőtt visszafizetem a pofont.» — Egy szigorló panaszkodott, hogy leczkék adásával tengeti életét és e miatt még nem jutott hozzá, hogy az agyat tanulmányozhatta volna. Hyrtl megnyugtatta őt és azt tanácsolta neki, hogy e miatt ne nyugtalankodjék. A szigorlás órája elérkezett és az orvosnövendék pompásan tette le a vizsgát. «No látja», mondá neki Hyrtl, «*agy nélkül is* lehet szigorlatot letenni.

— **Elfogott bankjegyhamisitó.** Bécsből sürgönyzik, hogy egy Wunder József nevü privigyei, nyitramegyei ember, a ki a bécsi városi szegények sorsjátékának főnyereményes sorsjegyét meghamisitotta, tegnap este Bécsbe érkezett és ott a rendőrségnél jelentkezett. Wunder József bevallotta, hogy ő követte el a hamisitást, minélfogva a rendőrség azonnal letartóztatta. Beszámithatlan ember benyomását teszi és azonnal elfogatása után arra kért egy rendőrhivatalnokot, hogy eszközölne ki neki kihallgatást a császárnál, mert bocsánatot akar tőle kérni bünös cselekedeteért.

— **A hálás Izmail pasa.** Tudvalevő, hogy Izmail pasa a legbensőbb baráti viszonyban áll a legtöbb római kitünőséggel, igy többek közt Róma főpolgármesterével, Torlonia herczeggel is, ki a volt khedivét nem rég ért csapás után sietett neki részvétét kinyilatkoztatni és egyuttal üdvözölte őt Olaszországba való visszaérkezése alkalmából. Erre a levélre Izmail pasa Torlonia herczeghez a következő választ intézte: «Herczeg ur! Ön szives volt engem Rómába való visszaérkezésem alkalmából a legmelegebben üdvözölni: az ön elragadó levele még inkább fokozta örömömet, melyet Olaszországba, ebbe a szeretett második hazámba való visszaérkezésem felett éreztem. Habár családi ügyek miatt hosszabb időre kénytelen voltam távozni, nem gyengült meg bennem a mély tisztelet és a hála érzelme az önök szeretett és lovagias uralkodója, a hatalmas Róma és a szép Olaszország iránt. Herczeg ur, élénk emlékezetemben van felséges királyuk, végtelen bámulattal és hódoló tisztelettel értesültem az ő magasztos nemeslelküségéről, melyet a mult év őszén a legszomorubb körülmények között tanusitott. Mindig szemem előtt lebegett Olaszország és Róma, az a Róma, melynek mindennap bámulom óriási haladását, a mit első sorban herczegséged kitünő vezetésének köszönhet. Fogadja, nemes herczeg őszinte köszönetemet baráti szavaiért és legyen szives hálás érzelmeimet a várostanács és az összes lakosság előtt tolmácsolni. Izmail.»

— **A boszuálló Izmail pasa.** Az egyiptomi exkhedive Izmail pasa Angliának köszönheti a tróntól való **megfosztását és számüzetését.** A számüzött a legnemesebb módon boszulta meg magát az angolokon, száz font sterlinget ajánlva fel a Gordon emlékére; egyuttal Párisból e hó 14-ről a következő levelet intézte a londoni lord mayorhoz: «Van szerencsém önnek száz fontról szóló váltót átküldeni; legyen szives ezt az összeget a Gordon tábornok emlékszobrára befolyt adományokhoz csatolni. A legnagyobb tisztelettel és barátsággal viseltettem Gordon tábornok iránt és mélyen megszomoritott e kitünő katona halála, kinek kiváló tulajdonságait becsülni tudtam és ki oly nagy szolgálatokat tett országomnak és Szudán müvelődésének, melynek helytartójává szerencsés voltam őt kinevezhetni. Fogadja stb. Izmail.»

— **A máhdi honfitársai az Egyetértésnél.** Lapunk szerkesztőségének ma ritka vendégei voltak. Egy szudáni csapat, a máhdi fajának hamisitatlan képviselői, látogattak el hozzánk, hogy magukat bemutassák. Tizennégy férfi, asszony- és leányból áll a csapat, mely európai körutjában a mi fővárosunkat is megtisztelte látogatásával és ahhoz az érdeklődéshez képest, a melylyel a főváros közönsége a szudáni nemzetnek európai utra kelt tagjai iránt viseltetik, hajlandók budapesti időzésüket berendezni. Itt Budapesten az állatkert a tanyájuk, hol valamint a mult évben a szingálok, otthoniasan rendezték be magukat és holnaptól kezdve belépti dij mellett láthatók lesznek. A derék csapat felhasználta mai szabad estéjét, hogy körutat tegyen a fővárosban és e körutba az Egyetértés szerkesztőségét is bevonták. Tiz férfi, két asszony és két leány kopogtatott be barátságos köszöntéssel, mely körülbelül igy hangzott: «erre gyere!» a mi persze a kalauz utmutatását is jelenthette. A mi szudáni csapatunk egytől egyig derék, jól megtermett, csinos arczu emberekből áll; mindegyiken más-más szudáni sajátság látható; az egyik leány arczán jobbra balra arany gyürük vannak befurva, a másiknak terjengő, bozontos üstöke árulja el a szudáni származást — jobbára olyanok, a minőknek a derék szudáni harczosokat a Graphicból és az Illustrated London Newsból ismerjük; a keretből csak a máhdi képe hiányzik, hogy teljesen oda képzeljük magunkat Szuakim vagy Khártum mellé, a hol oly dicsőségesen viselték magukat. Szerkesztőségünk tagjai és a szudániak között nagyon kedélyes diskurzus fejlődött; igaz, hogy mi nem tudtunk arabusul, ők pedig nem magyarul, de egyes modern jelszavak, mint: Gordon, Szuakim, máhdi, lehetővé tették közöttünk a szellemi érintkezést. A Gordon szó hallatára ökölre szoritották kezeiket és vadul forgatták szemeiket, viszont a «máhdi» szóra megelégedetten biczczentettek a fejükkel, hozzátéve, hogy «Allah il Allah», azaz az ég áldása kisérje tovább is. A vezetőjük töri a németet és ő mondta el, hogy a csapat egész Európát beutazza s hogy legutóbb Prágában voltak, a hova Berlinből mentek; hogy Berlinben nagy veszedelem fenyegette őket, mert rossz fétisük, egy hal alakjába öltözött rossz szellem akarta őket elpusztitani. A dolog annyiból áll, hogy Berlinben egy látogatójuk véletlenül egy halfejet mutatott nekik, a min ők annyira megszörnyüködtek, hogy csak órák mulva tértek megint magukhoz. A tipusok nagyon különbözők, a meglehetősen világos fehér szintől egészen a legsötétebb feketéig váltakoznak; valamennyien meglehetősen élénk vérmérsékletüek, de legtöbbet izegtek-mozogtak az asszonyok és leányok, kik egy pillanatig se maradtak helyükön. Az egyik szudáni asszonynak az a bogara és ugy látszik, meglehetősen kifejlett bogara — hogy képeket gyüjt; ennek a gyüjtési mániájának minálunk is meglehetősen leplezetlen kifejezést adott; egyik munkatársunkat karon ragadta és oda vezette a könyvtárhoz, jelekkel és töredezett angol nyelven magyarázgatva neki, hogy nagyon szeretne egy képes könyvnek vagy képnek a birtokába jutni. Munkatársunk belenyult a tekercsekbe göngyölitett képek közé és elővette egy jubilans államférfiunak nemrég a Deutschféle könyvnyomda által kiadott kőnyomatos arczképét. A szudáni asszony kibontja a képet, a többi szudáni köréje csoportosul és az arczkép láttára valamennyi, az örömtől magánkivül felkiált: «Oh, that is our Mahdi!» — Mi igyekeztünk megmagyarázni, neki, hogy ez egy magyar államférfiu, de a szudániak nem akarták elhinni, azt mondták, hogy sokkal jobban hasonlit a máhdihoz.

— **Bányaszerencsétlenség.** Emlitettük, hogy Pécs mellett a dunagőzhajózási társulat szabolcsi bányájában e hó 21-én nagy szerencsétlenség történt. Szombaton reggel 3 órakor egy akna beszakadt s tömegével két munkást maga alá temetett. Mint levelezőnk irja, a segély rögtön kéznél lévén, óriási erőfeszitéssel aznap déli 12 órára a szerencsétlenül jártakat kiásták. Az egyik halott volt; a másik szerencsére oly helyzetben dolgozott, hogy a lezuhanó földtömeg fejét nem érte s igy 9 órai halálfélelem után élve került elő. Állapota bár veszélyes, de felgyógyulása remélhető. Az agyonnyomott bányász felbonczoltatván, másnap délután óriási részvét mellett temették el. Érdekes, hogy a megmentett bányász neje ép a szerencsétlenség órájában szült.

— **Egy csendőr szerelme.** Asturi Enricót kinevezték csendőrré és ebben a minőségben szolgált Firenze városában. Magaviselete kitünő volt és fölebbvalói megvoltak vele elégedve. Asturi beleszeretett egy Rossi Enrichetta nevü nőbe, nőül akarta venni és e végből hatósági engedélyért folyamodott, de a hatóság megtagadta az engedélyt oly indokolással, hogy a nő, a kit feleségül akart venni, feslett életü. Enrichea több évvel ezelőtt virágárus lány volt, aztán egy öreg katonatiszthez ment nőül, ki az esküvő után néhány hónappal meghalt, meglehetős vagyont hagyván özvegyére kész pénzben, földbirtokban és két firenzei házban. A szép özvegy csakhamar elbolonditotta Asturit, ugy hogy ez minden kedvét elvesztette a szolgálathoz, mig végre felebbvalója áthelyeztette őt Livornóba. De Enrichetta ide is eljött utána és esküdözött neki, hogy csak vele lehet boldog, ugy hogy Asturi Livornóban is ismételte házasulási engedély iránti folyamodását. Kérését ebben az izben is tagadón intézték el. Aztán az az ötlete támadt, hogy fegyelmi vétséget követ el, minek folytán elbocsátják a szolgálatból; ezt meg is cselekedette, elmulasztotta hivatalos teendőit, minek folytán hat havi fogságra itélték. Asturi bizonyos volt felőle, hogy a büntetés kiszenvedése után nőül veheti Enrichettát. Asturi a kiszenvedett büntetés után visszatért Florenczbe, de ott kedvesét más embernek a karjai között találta, őt magát pedig kidobták a kedvese házából. Asturit ez annyira elkeseritette, hogy bünös tettre tökélte el magát. Enrichetta e hó 21-én hosszabb sétáról lakására tért vissza, hol Asturi megvárta és tőrével tizenegy sulyos sebet ejtett rajta, aztán futásnak eredt, de csakhamar utólérték a csendőrök, a kik elfogták és rendőri hivatalba kisérték. Itt bevallotta a büntett elkövetését, a mit egyébiránt vértől szennyes ruhája is bizonyitott. Enrichetta állapota életveszélyes.

— **A Popper-Castrone házasság ügyére** vonatkozólag a bécsi «Vaterland» igy nyilatkozik: «Római levelezőnk utján arról értesülünk, hogy a párisi érseki kuriának ebben az ügyben tett lépései daczára a római szentszék a dispenzáczióra vonatkozólag még eddig nem hozott, és valószinüleg nem is fog hozni kedvező végzést.» — Ezzel szemben a Neue Freie Presse ezeket irja: A pápai dispenzáczió végleges és teljes; az eredeti okirat már a párisi érseknél is van, kinek egyházi főhatósága alá tartozik a dispenzált menyasszony. A dispenzáczió érvényességének egyetlen feltétele: a házasulandók reverzálisa a gyermekek katholikus neveltetésére vonatkozólag, nem rég az által teljesült, hogy a menyasszony ezt a reverzálist a párisi érsek előtt, a vőlegény pedig a párisi érsek által ad hoc deszignált magyarországi herczegprimás előtt Esztergomban aláirta. Ezzel a dispenzáczió teljessé vált. Az a sokat szellőztetett kérdés, valjon a katholikus-zsidó házasság Magyarországban érvényes lesz-e, azzal a bizonyitványnyal fog megoldást nyerni, melyet a magyar vallás- és igazságügyi miniszteriumoknak minden, külföldön érvényes házasság megköthetése végett ki kell állitaniok és melynek kiállitásáért báró Popper a pápai dispenzáczió alapján már folyamodott is. Ugyanerre az ügyre vonatkozólag a M. Állam a *legilletékesebb* forrásból közli, hogy az ifju Popper Simor bibornok herczegprimás vikáriusa előtt már ki is állitotta a reverzálist.

— **A temesvári postahivatalbeli robbanásról** a következőket irják: *Houchard* Ede postatiszt sérülése igen sulyos, mert balarczán égési sebek vannak és közvetlenül balszeme közelében mintegy 5 czentiméternyire lehorzsolódott bőre az arczáról. Kezein is számos égési sebek vannak. Haja és szakála egészen megpörzsölődött. Tallián hivatalszolga szakála és haja szintén nem maradt sértetlenül és az ő arczán is erős égési sebek vannak. Ama három zacskó, melyeket Vaczál Jenő városi kapitány a katasztrófa után konfiskált, a vegyi vizsgálat eszközölése végett a tüzérparancsnokságnak adatott át. Hitelt érdemlő tanuk állitása szerint a zacskókba ujonnan föltalált, praeparált lőpor volt, melyet a vadászok éjjel előszeretettel használnak, mivel nem füstöl és erősebben durrog, mint a puskapor. — Mint már emlitettük, a zacskók Mannheimban adattak föl; feladóként a szállitólevelen Baumann P. mannheimi czég szerepel. A küldemény Gudenus Hugó bárónak volt czimezve Gaádra. Egy-egy csomag sulya ½ kiló volt. Az elővizsgálat teljes befejezése után az ügyiratok további eljárás végett a fenyitő törvényszékhez fognak áttételni a rendőrség által.

— **Az öngyilkos utolsó óhaja.** Miklós Imre a gyéresi postahivatal kiadója február 14-én bement Tordára s ott öngyilkossági szándékkal sziven lőtte magát. A golyó nem jól talált, mert a boldogtalan fiatalember, kit gyógyithatlan betegség vitt a végzetes lépésre csak két napi szenvedés után halt meg. Hátrahagyott levelében elmondja, hogy betegsége mily nehézzé tette neki az életet, s kijelenti, hogy öngyilkosságának okát ne keressék sem szerencsétlen szerelemben, sem anyagi zavarokban, hogy pedig a nagy világ előtt, mint becsületes ember pihenhessék sirjában, felkéri főnökét, annak kijelentésére, hogy az általa kezelt pénztárt rendben hagyta hátra. A vizsgálat igazolta is az öngyilkost s főnöke készséggel tett eleget az öngyilkos utolsó óhajának.

— **Tüzvész emberhalállal.** Derecsikán, Pozsonymegyében, e hó 21-én délben tüz ütött ki egy istállóban s néhány percz alatt két házat is lángba boritott. A szomszéd községek: Nádas, Baka, Várkony, Nyék és Telbár tüzoltói gyorsan megérkeztek s önfeláldozó tevékenységgel lokalizálták a tüzet, a melynek azonban két ember esett áldozatul. Az egyik egy beteg agglegény, ki az istálóban aludt, midőn a tüz kiütött; később egészen elégve találták meg holttestét az udvaron, ki valószinüleg égve, de már későn szaladt ki. A másik áldozat az egyik háztulajdonos volt, egy 68 éves aggastyán, ki tehenét akarta az istálóból kimenteni, de halálát lelte a lángok között. Az egész környéken általános a részvét.

— **Öngyilkos biró.** Zágrábból távirja tudósitónk, hogy *Theodorovics* Sándor, a legfőbb itélőszékhez beosztott báni táblai biró, volt vukovári törvényszéki elnök, elmezavarban a Szávába ölte magát. Holttestét tegnap délután találták meg. A hajlott koru biró rendezett viszonyok közt élt, de már régebb idő óta buskomorságot vettek rajta észre. Theodorovicsnak még csak néhány halálos itéletet kellett volna elintézni, mire nyugdijazták volna. Az eset Zágrábban nagy feltünést keltett.

Rövid hirek. *Az erdélyi* magyar közművelődési egyesületbe, mely nemrég alakult meg, *Bánffy* Ádám báró 1000 frttal alapitó tagnak lépett be. — *Czegléden* egy Mekecs Mihály nevü gazda felesége négy leánygyermeket szült. Az anya és az egyik gyermek meghalt. — *Mikebudán* tüz volt és egy pajtában 130 darab birka ugyanannyi báránynyal együtt a lángok martaléka lett. — *Ujfehértón* özv. Molnár Sándorné jómódu lakosnőt e hó 21-én reggel, elvágott nyakkal találták lakásán. A bonczolás megtörtént, de külerőszak nyomát nem találták. A vizsgálatot *Bary* József vezeti, aki elfogatta a meggyilkolt fiát, mert lehet, hogy ő ölte meg anyját, kivel rossz viszonyban élt. — *Báron* a felvidék pánszlávjai meg akarták ünnepelni e hó 24-én Holli, néhai pánszláv pap születésének száz éves jubileumát. A járás szolgabirája azonban a helyszinére utazott, hogy minden nemzetellenes tüntetést megakadályozzon. — *Czegléden* megható hármas temetés volt tegnapelőtt. Török János három kis leányát temették egyszerre általános részvét mellett. — *Köszvényes* somogymegyei község határában letartóztattak a csendőrök e hónap 18-dikán egy kóbor-czigánycsapatot, melyből hatan megugrottak; a szekéren sok lopott holmit találtak. — *Az aradi* várban tegnapelőtt Novara ünnepélyt tartottak. Gyászmise volt az elesettekért s azután fényes katonai parádé mellett kiosztották a gróf Gyulay-féle jutalmakat. — *Szegeden* az öngyilkossá lett Burger Ferenczet, mielőtt föltalálták volna, valaki megrabolta pénzétől, őszi felöltőjétől és arany órájától. — *Ugrán* e hó 18-án Öreg Erős Sándor, ki 76-ik nevenapját ülte, összeveszett borozás közben a 78 éves Tóth Jánossal, ki egy kapával ugy ütötte nyakszirten, hogy rögtön szörnyet halt. A gyilkos jelentkezett a járásbiróságnál. — *A szeghalmi* meggyilkolt postakocsis nejének a közlekedésügyi miniszterium 100 frtot adományozott.

= **Öngyilkossági kisérletek.** *Majtényi* József sátoralja-ujhelyi születésü 28 éves nőtlen kocsifényezőt annyira elkeseritették kedvesének szemrehányásai, hogy leitta magát s tegnap este kilencz órakor a lánczhid középéről a Dunába ugrott. A csavargőzös ép akkor indult el a hidfőtől s egyik matróza észrevéve az eviczkélő embert, utána ugrott s eluszott vele egy csónakig, melyre mindkettőjüket fölvették. — *Hlavács* Teréz széchenyi (nógrádmegyei) születésü 20 éves hajadon cseléd tegnap este a városligeti fasor végén egy padon ülve gyufaoldatot ivott, mert nem tudott jó helyet szerezni. Eszméletlen állapotban vitték a Rókuskórházba. — *Moravetz* Ferencz 23 éves órásleg ény foszforoldatot ivott, mert olyan lányt szeret, a kit nem adnak neki. A boldogtalant most a Rókuskórházban ápolják.

= **Őrült ember merénylete.** A budai Széchenyi-vendéglőben elegánsan öltözött uriember jelent meg ma reggel nyolcz órakor és szobát kért. Hartl Ede főpinczér bevezette a vendéget egy szobába s kérte, hogy a dijat szokás szerint előre fizesse. Az idegen pénz helyett revolvert rántott elő s kétszer próbált lőni a pinczére, de a pisztoly szerencsére csütörtököt mondott. A pinczér kiáltásaira berohant a vendéglő cselédsége s elkisértette a rendőrséghez a szerencsétlen embert, ki ott dr. Pattantyus Emil paksi születésü 35 éves orvosnak vallotta magát s minden mozdulatával elárulta, hogy elméje zavarodott. Elszállitották a megfigyelő osztályba.

= **Szélhámos asszonyt** tartóztattak le a fővárosban, ki Horváth Attila világtalan zongora müvész nevében könyöradományokat kéregetett. A megcsaltak közül már többen jelentkeztek a rendőrségnél.

— **Az aradi vértanuk szobrára** ujabban **10** forint **65** kr. érkezett szerkesztőségünkhöz *Sziget-Szent-Miklósról, Balla* Árpád ref. lelkész ur kezeiből, mint két gyüjtés eredménye. E hó 12-én ugyanis, a szegedi vész évfordulója alkalmából, egy kis számu társaság körében gyült 7 frt. Márczius 15-ke alkalmával pedig 3 frt 65 kr. A kegyes adományozóknak meleg köszönetet mondva, a beküldött összeget el fogjuk juttatni *Salacz* Gyula urhoz, Arad városa polgármesteréhez. Ime még az adakozók jegyzéke:

Egy, a szegedi vész évfordulója alkalmával együtt busuló kis társaság 7 frt, Cs. Ender Pál 10 kr, Betz Benjámin 5 kr, K. M. 20 kr, egy öreg asszony 50 krajczár, H. Becz József 10 kr, Nyolczas István 10 kr, Török-Szabó Gábor 20 kr, ör. Kovács Gábor 10 kr, Becz József András 1 frt, az iskolás leányok 1 frt 30 kr. = 10 frt 65 kr.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Strümpfler** J. hegedümüvész holnap, szerdán, márczius 25-én esti ½8 órakor a fővárosi vigadó kis termében a nemzeti zenede tanári kara, a tanitvány-zenekar, Jerusalem J. k. a., Székely Irén k. a. szives közreműködésével Huber Károly karnagy vezetése mellett hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Hangverseny hegedüre, Wieniawsky. 2. «Una voce.» Barbir de Seville, Rossini. 3. Rapsodie Hongroise, Liszt. 4. Chaconne, Bach. 5. a) «Glöcklein im Thal» (Euryanthe), Weber. b) «Liebestreu», Brahms. 6. Ballade, Polonaise, Vieuxtemps. Jegyek válthatók Rózsavölgyi és Társánál, Kristóf-tér.

— **Zeneakadémiai ünnepély.** *Siposs* Antal magánzeneakadémiája fennállásának 10-dik évfordulóján, márczius 25-én ünnepélyt rendeznek az intézet volt és jelenlegi tanitványai. Délelőtt 11 órakor a fővárosi vigadó kistermében zenematinée lesz s utána a mestert, ki a főváros zeneéletében mindig tevékeny részt vett s magának, különösen a paedagogia terén sok érdemet szerzett, ováczióban részesitik. A zeneakadémiai tanitványok segélyegyesülete ez alkalomra diszes kötetet adott ki, melyet «Müvészet világa» cz. alatt *Vajda* Viktor szerkesztett. A mü főleg az intézet történetét tárgyalja. Az intézet 1875-ben nyilt meg. Eleinte csak zongoraosztály volt benne, majd azután a zongora mellett a hegedüt is tanitni kezdtek. Később az énekkel együtt a zeneelmélet és zeneszerzéstan, valamint a zeneaesthetika és kamarai zene is meghonosodtak s a szavalást a rendes tárgyak körébe vonták. Az intézet mindig kiváló gondot forditott a magyar zenére. Az intézetnek eddig összesen 223 tanitványa volt, kiknek több mint fele nő.

— **Mierzwinski**, a hires tenorista április 6-án kezdi meg a bécsi operaházban 10 estére terjedő vendégszereplését, a melynek befejezése után azonnal Budapestre jön, hogy a népszinházban három leghiresebb szerepét Tell Vilmosban, Hugenottákban és Troubadourban elénekelje. Negyedik fellépése a három emlitett darab valamelyikének ismétlése lesz. *Mierzwinski* első föllépése a népszinházban mindenesetre Tell Vilmosban lesz.

— **A német szinházban** ma este *Frank* kisasszony, az ünnepelt művésznő, a magyarországi hirlapirók nyugdijintézete javára vendégszerepelt. Leghatásosabb és egyuttal legtárasztóbb szerepében, *Adrienne Lecouvreur*-ben lépett fel. A kitünő vendégmüvésznő ma is megrázó közvetlenséggel és meleg bensőséggel teli alakitást nyujtott, egészen elragadva a közönséget, mely meg-megujuló tapsokkal adózott nagy müvészetének. A hirlapirók nyugdijintézete óriási babérkoszoruval rótta le hálaját a müvésznő iránt. — A holnapra kitüzött *Morilla* operette előadása Fabiani betegsége miatt elmarad s helyette a *Hutmacher und Strumpfwirker* czimü bohózat kerül szinre.

— **Nemzeti szinházi hirek.** Ugy halljuk, *Ivánfi* Jenő a győri szinház tagja a jövő héten szerződtetési czélból a *Vasgyáros*-ban fellép mint vendég. A nemzeti szinház ápr. 1-től önálló férfi és női kart szerződtetett. Ezzel kapcsolatban azt az érdekes ujságot is beszélik, hogy a nemzeti szinház októbertől kezdve a *népszinművet* ujra fölveszi a műsorba és épugy fogja kultiválni, mint tiz évvel ezelőtt.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A közraktárakat bérlő** leszámitoló és pénzváltóbank közraktári üzleteredményének megállapitásától függ, hogy a főváros az 50,000 frt évi segélyt köteles egész összegében folyóvá tenni. Ezért a mérleget évről-évre a városnak egy bizottsága szokta megvizsgálni. Az 1884-iki mérleget *Horváth* János tanácsnok elnöklete alatt *Buzetzky* Pál, *Fuchs* Gusztáv, *Lampl* stb. tagokból álló bizottság a napokban vizsgálta meg s bár meggyőződött, hogy a közraktári üzleteredmény a 8 százalékot nem üti meg, tehát a segély folyósitandó, — az idén is ugyanazon elvi kifogásokat emelte a mérleg ellen, mint tavaly és harmadéve. A társaság minden alkalommal perrel támadta meg ezért a várost, melyek még most is folyamatban vannak.

— **A tanács** mai ülésén több pénztár megvizsgálását rendelte el a polgármester s a vizsgálatok foganatositására kiküldötte és pedig a házipénztárhoz *Kada* Mihály alpolgármestert és *Pózel* tanácsost: az I. kerületi adópénztárhoz *Matuska* és *Haberhauer* tanácsnokokat s a II. kerületi adópénztárhoz *Horváth* János és *Nagy* Lajos tanácsosokat.

— **Az uj utczatisztitási rendszer** ápril 1-jével lép életbe. A tanács ennélfogva kiirta az ajánlati tárgyalást a gépek vontatásához szükséges fogatok beállitása és a IV. és V. kerületek május—szeptemberi locsoltatása iránt. Az ajánlati tárgyalás f. hó 28-án lesz.

EGYLETEK, TARSULATOK.

— **A Kisfaludy-társaság** mai ülésén meglátszott a tavasz közeledte. Elmaradtak azok a fiatal hölgyek, a kik oly lelkesen szoktak megtapsolni minden felolvasót. Alig harminczan-negyvenen hallgatták végig *Vadnai* Károlynak csinos kis elbeszélését és *Lévay* József négy hangulatteljes költeményét. Ennyi volt a rövid, de nem szegényes «menu», a melyhez talán nem is kellett voina dessertként csatolni egy ismeretlen nevü fiatal ember verseit. Azok megjárják vidéki kis lapokban, de a Kisfaludy-társaság termében és Lévay költeményei után kissé szokatlanok. Ülés elején *Gyulai* Pál elnök bejelentette, hogy a társaság megbizottai résztvettek az igazságügyminiszter által az irói jog rendezése tárgyában összehivott enquêten, s a fin irodalmi társasághoz a Kalevala ötven éves jubileuma alkalmából üdvözlő levelet intéztek. A titkár felolvasta Arany László levelét, melyben tudatja, hogy boldogult édes anyja 200 frtot hagyományozott a társaságnak. Ugyan ennyit szavazott meg a hazai takarékpénztár idei közgyülésén. Jelentette továbbá, hogy a «Magyar játékszin története» czimü pályázat második dijaként kitüzött 500 frthoz a nemzeti szinház igazgatósága 250 frttal járul. A társulat okmánytára szaporodott egy érdekes levéllel, melyet Kisfaludy Károly egy pörös ügyben irt. A levelet Gál Endréné küldte be Keszthelyről. A titkári jelentés végül megemlékezett Kemény Hugo alapitó tag elhunytáról. Ezután következtek a felolvasások, melyek sorát *Paulay* Ede nyitotta meg Lévay József Tavaszi mennydörgés, Enyhülés, Hiu küzdelem és Soha többé czimü költeményeivel. A zajos tapsok után *Vadnai* Károly ült a zöldposztós asztalhoz. «Selyemruha» a czime elbeszélésének, mely több izben élénk derültséget keltett. Flora János fiatal szatócs házasságának egét egy selyemruha homályositja el. Egy selyemruha, a melyet felesége a veterán bál óta, a hol lenézték egyszerü öltözetében, nagyon szeretne birni. A férj végre rászánja magát és egy végeladási üzletben féláron vásárol selyemszövetet. Születésnapi ajándéknak szánta, s mig a nagy nap elérkezik, elhelyezi szomszédnőjüknél, egy fiatal özvegynél. Magda — a feleség — azonban megtudja, hogy férje valamit vitt az özvegynek, kire már rég féltékeny és szóváltás közben arczul üti Flórát. Két heti harag után, a születésnapon megtörténik a kibékülés, a gyorskezü feleség kap selyemruhát és csókot. — A sok humorral irt történetke élénk tetszést keltett. — Ülés után folyó ügyeket tárgyalt a társaság.

— **A terézvárosi kaszinóban** ma este dr. Neumann Ármin a közuti vaspályákról tartott nagy közönség előtt felolvasást. Történeti visszapillantást vet a közlekedés emez ágának fejlődésére, majd érdekes statisztikai adatokat sorol fel a világvárosok közuti vaspálya forgalmáról. Felolvasásának különösen érdekes volt ama része, melyben a fővárosi közuti vaspályaügygyel foglalkozott.

— **A magyarországi tanitónők** otthonát tervező Mária Dorothea-egyesület alakuló közgyülése e hó 25-én délelőtt 11 órakor az uj városház másodemeleti tanácstermében tartatik meg.

— **Felolvasás.** Az iparoskörben ma este *Télfy* Iván tartott felolvasást, Theodora uj görög költeményről. A felolvasó párhuzamot vont Sardounak legujabb hasonló czimü drámája és a költemény között. A felolvasásnak nagyszámu hallgató közönsége volt.

— **Az országos középiskolai tanáregylet** tavalyi közgyülésén elhatározta, hogy Berecz Antal elnök, Hofer Károly alelnök és Mayer József egyleti pénztárnok hivataloskodásának tizedik évfordulóját megünnepli. Az ünnepély ma délután folyt le a felsőleányiskola dísztermében s annak lefolyása szépen dokumentálta, hogy az egylet tisztikara és tagjai között mily bensö barátságos viszony áll fenn. A rendező bizottság három tagjából álló küldöttség kérte fel az ünnepelteket, hogy a nagy számmal összegyülekezett egyleti tagok körében jelenjenek meg. *Köpesdy* Sándor a jubiláris ünnepélyt rendező bizottság elnöke hosszabb beszédben vázolja az érdemeket, melyeket Berecz Antal az egylet mindenkori fáradhatlan és buzgó vezetése körül szerzett, majd áttért Hofer Károly alelnök érdemes munkásságának ecsetelésére, végül pedig Magyar József pénztárnoknak az egylet anyagi ügyeinek rendben tartása körül kifejtett nagy tevékenységéről emlékezett meg az elismerés meleg hangján. Ezután átnyujtotta az emléktárgyakat, melyek mindegyike valóságos remeke a müiparnak. Berecz Antal a megindulás nem palástolható hangján fejezte ki köszönetét a kartársak szives barátságáért s az albumért, mely a vallás és közoktatásügyi miniszterium vezérférfiainak, továbbá az egyesület tagjainak arczképét foglalja magában. Hofer Károly az elismerést nem annyira jutalomnak, mint jövendő munkásságának zálogául tekinti és meghatva köszöni meg az átnyujtott babérkoszorut. Mayer József pénztárnok azzal fejezi ki köszönetét az átnyujtott ezüst serlegért, hogy az egyleti segélyző és gyámalap javára 100 frtos alapitványt tesz. Lelkesült éljenek közt oszlott szét a társaság a középiskolai tanáregylet e szép ünnepélyéről. — Este 8 órakor bankettre gyültek össze a tanáregyesület tagjai a Frohner szállóban. Az első toasztot mondotta Berecz Antal a királyra. Utána Szász Károly felköszöntötte Berecz Antalt, Klamarik János pedig Hofer Károlyt. Mindkét toaszt általános lelkesedést keltett. Névy László felköszöntötte a harmadik ünnepeltet, Meyer Józsefet. Még számos sikerült pohárköszöntő mondatott s a társaság csak tizenegy óra után oszlott el.

— **A magyarországi tanitók** otthonát létesitő és Mária Dorottya főherczegnő védnöksége alatt álló *Mária Dorottya egyesület* e hó 25-dikén (szerdán) tartja alakuló közgyülését az uj városház tanácstermében. Főtárgyai: az előkészitő bizottság jelentése, alapszabályok megerősitése, tisztikar és választmány megválasztása, inditványok.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A Pikáns Naptár** sajtópöre e hó 26-án lesz a Fortunában. A kir. ügyészség vádleveléből közölhetjük a következőket: «Weiszmann testvérek budapesti könyvnyomdájából legközelebb «Pikáns Naptár 1885. Szerkeszti: Satanello» czim alatt egy 160 lapból álló képes füzet került ki, a mely bár «naptár»-nak nevezi magát, ilyet nem foglal magában, hacsak a 2. lapon olvasható jeligét, hogy «leghosszabb éjszaka deczember 23-dikán. Uralkodó planéta: Vénus», vagy az 5—8. lapon látható ama négy ábrázolatot, a mely a «Tavasz», «Nyár», «Ősz» és «Tél» czime alatt négy meztelen nő alakját mutatja be évszakszerü kiállitással: naptárnak nem veszszük. De a mit annál bővebb mértékben tár e füzet az olvasó elé, az a szemérmet sértő frivolitás. Ugy, hogy nincs egyetlenegy czikke, nincs ábrázolata, a mely nyiltan, vagy kétértelmüen leplezve, nem az elfajult nemi élet gyönyöreiről szólna.» A vádlevél felsorolja ezután az inkriminált verseket és prózai dolgozatokat, rámutatva mindeniknek kirivóbb helyére. Inkriminálva van: 1. a *Szilveszter éjszakáján* czimü költemény, (szerzője: Camargo); 2. *A szomjas madár meséje*, költemény, (szerzője: Camargo); 3. *A diplomata*, (szerzője: Rip van Winkle); 4. *A monocli*, eredeti novellette (szerzője: Satanello); 5. *Apelles Lais*, eredeti novellette a klasszikus ó-korból (szerzője: Crinolin); 6. *A gunár*, eredeti beszélyke a népéletből, (szerzője: Cs. Bogár); 7. *A titok*, költemény, (szerzője: Falusi urfi); 8. *A népdalok*, (szerzője: Camargo); 9. *Egy keringő története*, eredeti novellette, (szerzője: Lunatikus); 10. *A szép kasszirleány*, rajz, (irta és illusztrálta: Crinolin); 11. *Klári néni*, költemény, (szerzője: Vén czigány); 12. *A la Klapphorn*, vers, (szerzője: Bojtár); 13. *Ariadne fonala*, eredeti beszélyke, (szerzője: Marquis de Sade). — A közvádló inkriminálja még a füzet különböző helyein szétszórt apróbb ötleteket, jelmondatokat, megjegyzéseket, melyekből mutatványokat sorol föl kellő kommentárral. «S ugyanilyenek — mondja a vádlevél — az ábrázolatok, jobban mondva az illusztrált pikantériák» — s ezek közül szintén megmagyarázza a következőket: «*A pikáns fizika*» első ábrája («terjedtség»), 4-ik («tapadás»), 6-ik («ruganyosság»), 8-ik («surlódás»), «*A paradicsomban*» czimü ábrázolat, «*Lili szokásaiból*», «*Nyomon*», «*Tengeri fürdőben*», «*Divat*», «*Határozatlanság*», «*Nemzetgazdaság*», «*Az ártatlan*», «*A szobrász*», «*Kávéházban*», «*A nő legendája*». — A tiz irott ivre terjedő vádlevél e sorokkal végződik: «Mindezeknél fogva, mivel a kérdéses nyomtatványban s illetőleg ábrázolataiban a btk. 248. §-ában meghatározott szemérem elleni vétség jelenségei forognak fenn, s miután a m. é. 13549. sz. a. előterjesztett panaszom folytán megejtett vizsgálat során a kérdéses füzet szerkesztőjének *Kont* Sándor budapesti lakos vallotta magát s annak tartalmaért a törvény előtti felelősséget is elvállalta; ezekhez képest, a midőn a most emlitett vizsgálat eredményeit tárgyazó iratokat ezennel felmutatom, egyuttal a hivatkozott törvény alapján vádat emelek nevezett Kont Sándor budapesti lakos, 25 éves, izraelita nőtlen hirlapiró ellen, mint a kérdéses *Pikáns Naptár* szerkesztője ellen a sajtó utján elkövetett szemérem elleni vétség miatt. S tisztelettel kérem a tekintetes esküdtszéki biróság elnökségét, hogy a jelen ügy törvényes megvizsgálása és elbirálása végett határidőt tüzni, arra a vádlottat megidézni, s ebbeli intézkedését velem is közölni sziveskedjék. Budapesten, 1885. február 21-dikén, *Kozma* Sándor, kir. főügyész. (A büntető törvénykönyv 248. §-a, melyre a vádlevél hivatkozik, igy szól: «A ki fajtalanságot tartalmazó iratot, nyomtatványt vagy képes ábrázolatot nyilványos helyen kiállit, árul vagy terjeszt: a szemérem elleni vétséget követ el és három hónapig terjedhető fogházzal és száz frtig terjedhető pénzbirsággal büntetendő. Az irat, nyomtatvány vagy képes ábrázolat szerzője, kiadója, nyomtatója, ha ennek többszörözése, terjesztése vagy nyilvános helyen kiállitása az ő tudtával történik: hat hónapig terjedhető fogházzal és ötszáz frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.)

— **Dimsics Gyula** szent-endrei postasikkasztót ma reggel erős csendőri fedezet alatt szállitották a pestvidéki kir. ügyészség fogházába. *Verebélyi* Ignácz vizsgálóbiró már megkapta a Dimsics ügyére vonatkozó iratokat.

— **A nagy-kátai zavargás** ügyében a vizsgálat még mindig folyik. *Verebélyi* Ignácz vizsgálóbiró már viszszaérkezett Nagy-Kátáról, hol 9 embert tartóztatott le. Ezeken kivül 30 embert terhel a vád. Körülbelül száz tanut már kihallgatott a vissgálóbiró s még hátra van vagy ötven. A minap letartóztatott Varga jegyző 400 tanura hivatkozik, de a vizsgálóbiró aligha teljesiti kérelmét, mert mind oly jelentéktelen tanuk, hogy kihallgatásuk szüksége egyátalán nem forog fenn. Ha a vizsgálatot más irányba nem terelik, még e hó folyamán be lesz fejezve.

— **Weinrich M. A.**, a csődbe jutott osztrák czukorgyáros megszökött az ellene inditott vizsgálat elől. Az alsó-ausztriai országos törvényszék kiadta már Weinrich ellen a nyomozó levelet. Azt hiszik, hogy a szökevény, ki a mult szombaton hagyta el lakóhelyét, a csehországi Peczeket, Amerika felé vette utját. Mondják azt is, hogy Texasban akar letelepedni. A bécsi kereskedői körökben nagy megdöbbenést keltett Weinrich szökése. Most már nyilvánvaló, hogy a megszökött czukorgyáros szoros összeköttetésben volt Kuffler Henrikkel s megijesztette őt az a hir, hogy a vizsgálat kiterjeszkedik Kufflernek minden üzelmére. Weinrich sógora kijelenti a bécsi lapokban, hogy a csődbe jutott czukorgyáros «az illetékes faktorok engedelmével» Angliába utazott, hogy ott jövőjének biztositása végett lépéseket tegyen. E kijelentést megczáfolja a kibocsátott nyomozó levél.

— **Maár Emil**, a sikkasztó postatiszt, igen zavaros feleleteket ad *Kossutány* vizsgálóbiró előtt. *Györffy* Gyula ügyvéd, ki Maár védelmét elvállalta, ennek következtében beadványt intézett a vizsgálóbiróhoz, körve a sikkasztó elmebeli állapotának megvizsgálását. A védő hivatkozik a fogoly tétovázó előadására, idegesen szaggatott beszédmodorára és arra a körülményre, hogy kihallgatása közben folyton egy helyre szegzi tekintetét. Maár Emil gyermekkorában agyvelőgyuladásban szenvedett, s a védő szerint ennek következése, hogy a legoktalanabb szenvedélyre, a lutrizásra 12—15 ezer frtot költött.

MULATSÁGOK.

— **A kedélyesség társaskör** ma este hangversenynyel egybekötött tánczvigalmat rendezett a Széchenyi vendéglő termeiben. A hangverseny élénk müsorában közreműködtek Elischer Gizella, Molnár Margit, Ludányi Adél, Schmidl Gusztáv és Wasztel Károly. A hangverseny végeztével tánczvigalom következett, melyben a négyeseket husz—huszonnégy pár tánczolta. Ott voltak Elischer Gizella, Lovassy Emma, Lovassy Boriska, Hadl Gizella, Boharcsik Gizella, Doleschall Ilona, Roth Vilma, Berik Lujza, Péterfi Amália, Bunits nővérek, Molnár Margit, Krausz Emma, Schwartz Róza, Faleritz Emma, Elischer Józsefné, Grünwald Józsefné, Lovassyné, Molnar Mihályné stb.

— **A fővárosi magánhivatalnokok köre** tánczczal egybekötött hangversenyét f. é. április hó 8-án fogja megtartani a vigadó kistermében.

— **A budai körnek** e hó 28-án tartandó estélye rendkivül fényesnek igérkezik. A kör müködő tagjai az «Őszi napsugár» czimü egyfelvonásos vigjátékot fogják előadni. *Makó*, a várszinház tagja Coquelin modorában szaval, *Alszegi* Irma kisasszony, a nemzeti szinház tagja az «Egy boldogtalan asszony» czimü magánjelenetet fogja eljátszani. *Strümpfler* J. hegedümüvész hazánkfia Wieniawsky, Vieuxtemps és Bach nehány szerzeményének eljátszásával fogja a hallgatóságot gyönyörködtetni.

HÁZASSÁG.

— **Schappringer Zsigmond**, a pécsi légszeszgyár igazgatója eljegyezte *Weiszmeyer* Valéria kisasszonyt, dr. Weiszmayer Adolf német bolyi körorvos leányát.

— **Dr. Vadnay Szilárd** körorvos eljegyezte *Bóday* Dániel bódéi birtokos leányát, Erzsikét.

— **Dr. Tóth Béla** szabadkai orvos eljegyezte Szabó Mariska kisasszonyt, Szabó Mihály szegedi tanitóképezde igazgató leányát.

— Zsulay **Némethy Oltmár** oltárhoz vezette *Szuhányi* Irma kisasszonyt, Szuhányi János törvényszéki biró leányát.

GYÁSZROVAT.

Ganzwohl József volt reichsrathi és tartománygyülési képviselő, mint Brünnből táviratozzák, 59 éves korában Magyar-Hradischon meghalt. Ganzwohl a cseh autonomista párt hive volt.

Benoze Pál szentkatolnai plebános márczius hó 22-én tüdőlob következtében nehány napi szenvedés után élete 63-ik, áldozársága 37-ik évében elhalt.

Zeykfalvi **Zeyk Nina**, Alsó-Fehérmegye főispánjának leánya e hó 20-án életének 47-ik évében tüdőgyuladás következtében elhalt.

Özv. **Zseny Józsefné** szül. Gózon Krisztina asszony, életének 77-ik évében, f. hó 22-én Halason elhunyt.

Schlatter Károly a pesti hengermalom-társaság pénztárnosa tegnap hosszas szenvedés után meghalt 62 éves korában. A hengermalom benne legöregebb hivatalnokát vesztette el. 1846-ban születés helyéről — Schaffhausenből (Svájcz) — Pestre jövén, a hengermalom szolgálatába lépett és ott ernyedetlen szorgalma és becsületessége által kivivta igazgatóinak megelégedését, hivataltársainak szeretetét és tiszteletét. A szabadságharcz alatt mint nemzetőr küzdött. — Temetése holnap délután 4 órakor a hengermalom épületéből (nádor-utcza) történik.

Konoz Elekné szül. hilibi Gál Klára asszony, hilibi Gál János kir. kuriai biró leánya másfél évi szenvedés után elhunyt e hónap 16-dikán 47 éves korában Marosvásárhelyen. Temetése csütörtökön ment végbe nagy részvét mellett.

Hentsch kapitány, kit Kraszevszki lengyel iróval együtt itéltek el hazaárulás miatt, a hallei börtönben tegnap meghalt.

A hivatalos lap márcz. 24-ki számából.

Kinevezés. A magyar királyi igazságügyminiszter jegyzővé a szegzárdi kir. törvényszékhez dr. *Szendrődy* Szilárd bonyhádi kir. járásbirósági aljegyzőt; aljegyzővé a beregszászi kir. törvényszékhez *Vekerdy* Pál ottani kir. járásbirósági joggyakornokot; segédtelekkönyvvezetővé a csikszeredai kir. törvényszékhez *Xántus* János ottani irnokot; irodatisztté a zombori kir. törvényszékhez *Allaga* Hugo ugyanottani irnokot; végül irnokokká a naszódi kir. járásbirósághoz *Barthos* Dezső deési kir. törvényszéki dijnokot, és az algyógyi kir. járásbirósághoz *Benrád* Ottó cs. és kir. 64. sz. gyalog-ezredbeli számvivő-altisztet nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Deák* Lajos maros-tordamegyei ideiglenes minőségü kir. tanfelügyelőt maros-tordamegyei kir. tanfelügyelői állomásán végleg megerősitette. — A m. kir. pénzügyminiszter a bánya- és jószágigazgatósági számvevőségek személyzeti létszámában *Ferschin* Antal és *Schmutzer* János II. oszt. számtiszteket I. osztályu, — továbbá *Schallek* József, *Város* Nándor és *Szép* Sándor III. oszt. számtiszteket II. oszt. számtisztekké; a pénzügyigazgatósági számtisztek személyzeti létszámában *Ujhelyi* Sándor, *Kár* József, *Egerszeghy* Kálmán, *Frankl* József, *Morell* Lajos, *Szmolka* Gusztáv és *Mózsa* Imre II. oszt. számtiszteket I. osztályu — és *Romeisz* Imre, *Szépfalvy* Ignácz, *Sulyok* Elek, *Jánoss* Ede, *Giruth* Lőrincz, *Pöck* Géza, *Vuics* János, *Tegze* Sándor és *Antalffy* Sándor III. oszt. számtiszteket II. osztályu számtisztekké, *Keserü* Balázs III. oszt. illetékkezelési számtisztet II. oszt. illetékkezelési számtisztté; — a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósághoz *Reinhardt* Mihály számgyakornokot VI. oszt. adótisztté; — a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság *Csehi* Sándor adóhivatali gyakornokjelöltet dijtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Athelyezés. Ő felsége megengedte, hogy *Kádas* Miklós gálszécsi kir. járásbiró törvényszéki birói minőségben az eperjesi kir. törvényszékhez, *Ney* Aladár budapesti V. kerületi kir. járásbirósági albiró hasonló minőségben a budapesti IV. kerületi és *Szebeny* Vidor budapesti IV—X. kerületi kir. büntető járásbiró hasonló minőségben a budapesti I.—III. kerületi járásbirósághoz, *Diószegi* György técsői kir. járásbirósági irnokot a zilahi kir. járásbirósághoz és *Ferenczy* Ádám törökkanizsai kir. járásbirósági irnokot a nagy-kikindai kir. törvényszékhez helyezte át.

Névváltoztatás. *Kohn* Adolf (Ödön) jászárokszállási illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Kemény»-re, kiskoru *Pick* József abonyi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Polgár»-ra, *Berger* Dezső gyöngyösi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Bende»-re, *Thomesz* Gyula körösmezei illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Tavasi»-ra kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

Ügyvédi kamara. A kassai ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint *Sztankovits* Kamill kassai lakos ügyvéd a kamara területéről történt távozása folytán a kamara lajstromából kitörültetett.

TÁVIRATOK.

Zágráb, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mihalovics érseknél az ittteni polgárokból alakult 19 tagu küldöttség járt kérni, hogy Czirill és Method szláv apostolok emlékünnepén az itteni Katalin-templomban szláv mise tartását engedné meg; az érsek kijelentette, hogy ez lehetetlen.

Bécs, márcz. 23. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *A képviselőház* mai ülésén befejezték az északi vasutra vonatkozó javaslat tárgyalását, miután még *Pecz* baloldali képviselő szólt az egyezmény ellen. Végül a két párt vezérszónokaira és az előadóra került a sor. A karzatok szorongásig megteltek s mindenki tudta, hogy *demonstráczió lesz.* Mikor a többség szónoka megkezdte beszédét, *a karzatról zajos pisszegés hallatszott.* A zaj még nagyobb lett akkor, midőn kihirdette az elnök, hogy a ház elhatározta a javaslat részletes tárgyalását. *Schönerer* fölállott s interpellálta az elnököt, hogy miért nem bocsátotta szavazásra az ő inditványát, melylyel a javaslat elvetését ajánlotta. Erre aztán fölhangzottak a karzaton e kiáltások: «Le a zsidókkal!» «Le az elnökkel!» «Éljen Schönerer!» — A jelen volt antiszemiták tomboltak s rugdalták a padlót. Az elnök odahagyta helyét s elrendelte a karzatok kiüritését, mely nagyon lassan ment végbe. Egy hallgatott erőszakkal távolitottak el. Óriási botrány volt ez s bizonyos, hogy nem ugy rögtönöztek, hanem előre megállapitott terv szerint rendezték Schönerer hivei.

Bécs, márcz. 24. A *képviselőház* befejezvén az északi vasuttal kötött egyezségről szóló törvényjavaslat általános tárgyalását, névszerinti szavazásnál 165 szavazattal 136 ellenében elvetette *Herbst* napirendretérési inditványát. *Zallinger* inditványa, mely szerint a tárgyalás az uj reichsrath összeüléséig halasztassék el, szintén elvettetett és a törvényjavaslat részletes tárgyalásának megkezdése a bizottsági többség inditványai értelmében 166 szavazattal 141 ellenében elhatároztatott. (A karzatokon szisszegés hallatszik.) *Schönerer* kérdést intéz az iránt, hogy miért nem került szavazás alá az ő inditványa az északi vasut államositása tárgyában? (Nyugtalanság. A karzatokon a *közönség lábaival dobog és élteti Schönerert.* Az *elnök* kiüritteti a felső karzatot.) Rövid szünet után az *elnök* kijelenti, hogy a szavazás előtt föltette a kérdést, hogy akar-e valaki inditványt tenni. Schönerer nem tett inditványt. Az elnök ennek daczára szavazás alá bocsátja Schönerer inditványát, mire a 235 szavazattal 6 ellenében elhatározza, hogy az inditvány fölött napirendre tér. Ezzel az ülés véget ért. A legközelebbi ülés csütörtökön lesz.

Bécs, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) Az urakházának ülése. Az elnök felolvassa *az osztrák püspöki kar nyilatkozatát*, melyet az elnökséghez intézett; a nyilatkozatból kiemeljük a következőket: «Tekintve, hogy a katholikus egyház létjogát közvetlenül isteni megalapitójától nyerte, hogy tehát az egyházi vagyon mint kitüzött czéljainak elérése szolgáló eszköz egészen más jelentőséggel bir mint a pusztán emberi intézmények, tekintve továbbá, hogy e vagyont illetőleg az egyházat a szabad rendelkezési jog megilleti és hogy a benyujtott törvényjavaslat ezt a jogot több tekintetben megszoritja, és tekintve, hogy a kormány maga elismerte 1871. julius 17-én, hogy ezt a kérdést a püspökökkel egyetemben akarja elintézni, és minthogy a javasolt intézkedések alapelvei az összes püspöki kar megkérdezése nélkül állapittattak meg, ez okoknál fogva az urak házának püspöki tagjai a saját és a többi püspökök nevében kötelezve érzik magukat annak kijelentésére, hogy az egyháznak összes, az egyházi vagyonra vonatkozó jogait határozottan az egyház számára igénylik, illetőleg tiltakoznak azoknak minden megsértése ellen és hogy e tekintetben már több izben hangoztatott tiltakozásaikat jövőben is fentartják. Továbbá kijelentik a püspökök, hogy ragaszkodnak nemcsak a vallási alapok egyházi jellegéhez, hanem az egyháznak ahhoz való tulajdonjogához is. — Végül kijelenti, hogy csak az esetben hajlandó részt venni az egyházi javadalmazásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásában, ha előbb a kormány megegyezésre jut a püspökökkel a javadalmazás ügyének végleges rendezése iránt. Az egyháziak javadalmazásáról szóló törvényjavaslat általános vitájában *Hasner* tagadja, mintha a törvényjavaslat jogalapjának megalkotásához a püspökök beleegyezése szükséges volna. A *brixeni érsek* kifejti, hogy a javadalmazás az állami alaptörvényeken alapszik, melyek kimondják, hogy minden vallásfelekezet a saját egyházi birtokát megőrizze. *Belcredi* a javadalmazás kérdésének megoldását pártolja és azt óhajtja, hogy azt az állam az egyházzal egyetértőleg cselekedje. Egyházi teendőkért mindenha az ajándékozás és nem a fizetés álláspontja tartassék szem előtt. Szónok elfogadásra ajánlja az előterjesztett határozati javaslatokat. *Thun* Leo csatlakozik a püspökök tiltakozásához és elfogadásra ajánlja a hat. javaslatot és a trvjavaslatot. *Konrád* miniszter visszautasitja azt a szemrehányást, mintha az állam nem akarná elismerni az egyház jogait. Söt inkább a kormány mindenkor kész volt arra, hogy a törvény alkalmazásánál érezhetővé vált szigort tőle telhetőleg enyhitse. Erre az általános vita berekesztetvén, elfogadtattak ama határozati javaslatok, melyek a kormányt felszólitják, hogy a javadalmazás ügyének végleges rendezése czéljából mielőbb törvényjavaslatot terjeszszen a reichsrath elé, a szükséges előzetes föltételeket a püspökökkel egyetértőleg szabja meg, továbbá, hogy a javadalmazás előnyében a görög-keleti papság is részesittessék. A törvényjavaslat részletes vitája ma este 8 órára tüzetett ki.

Bécs, márcz. 24. Az urakháza mai esti ülésében letárgyalta a kongrua-törvényjavaslatot. A javaslat részleteiben csekélyebb jelentőségü módositványokkal a bizottság szövegezésében fogadtatott el. Nagyobb vita csak a 9-ik §-nál volt, a melynél a bizottság kisebbsége azon inditványt tette, hogy állittassék helyre a képviselőház ama szövege, mely szerint a kiegészitések 1886. évi január 1-ével lépnek érvénybe. *Konrád* és *Dunajevszki* miniszterek a pénzügyi állapotra utalva ellenezték ez inditványt és kijelentették, hogy a kormány azon esetre, ha a 9-ik §. nem a bizottság szövegezése szerint fogadtatnék el, kénytelen volna az ügyet a legközelebbi ülésszakban ujra a törvényhozás elé terjeszteni. Erre a ház a 9. §-t a többség szövegezése szerint elfogadta, a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is megszavazta és az ide vágó kérvényeket kellő elintézés végett a kormányhoz utasitotta. Csütörtökön a ház a költségvetést tárgyalja.

Spalato, márcz. 24. A trónörökös-pár tervezett kirándulásai a kedvezőtlen időjárás következtében elmaradtak. Este ½7 órakor ebéd volt a «Miramar» hajón. Két óra után kivilágittatott a város és a kikötő. A horgonyzó hajók pompás látványt nyujtottak. A hajókról ezer meg ezer röppentyü szállt föl a magasba, s egyszerre a «Miramar» hajó is bengáli fényben uszott, mi a néptömeg közt nagy örömujjongatást keltett. A városban nagyon élénk az élet, sok helyt zene játszik. A rend példás daczára annak, hogy roppant néptömeg gyült össze

Berlin, márcz. 24. A birodalmi gyülés ma aprilis 14-éig elnapolta üléseit.

Páris, márcz. 24. A ma kiosztott sárga könyv Granville lordnak márczius 21-én kelt sürgönyét tartalmazza, mely konstatálja, hogy miután *Parkes*, a pekingi angol követ jegyzéket tett közzé, mely alkalmas volt arra, hogy Khinát ellentállásra ösztönözze az által, hogy a khinai kormánynak téves magyarázatot adott ama nyilatkozat tárgyában, melyben Angolország a rizsnek hadidugáruvá való nyilvánitása ellen tiltakozott, a franczia kormány felszólalt, mire Granville angol külügyminiszter Parkest desavouálta. Parkes azután felvilágositotta a khinai kormányt, hogy Angolország tiltakozása által semmiesetre sem akart tényleges ellenzést gyakorolni a rizsküldemények lefoglalása ellen és ama nézetének adott kifejezést, hogy minden ily lefoglalási eset későbbi diplomácziai közbenjárás fentartásával illetékes birósághoz utasittassék. Granville lord végül Angolország barátságának ad kifejezést Francziaország iránt és amaz óhajt nyilvánitja, hogy a franczia-khinai viszály békés elintézést nyerjen.

Páris, márcz. 24. A *kamara* elhatározta, hogy az általános választások a kamara meghatalmazásának törvényes lejártát megelőző 60 nap alatt, tehát aug. 14-ke és okt. 14-ke közt ejtendők meg. — A kamara 412 szavazattal 99 ellenében egész terjedelmében elfogadta a lajstromos szavazás visszaállitásáról szóló törvényjavaslatot.

Páris, márcz. 24. Francziaország a többi hatalmassággal létrejött megegyezés után meghivta a spanyol és hollandi kormányokat a *Szuez-csatorna* értekezletben való résztvételre. A meghivás a nevezett hatalmasságok óhajára történt, minthogy a keleti ügyekben ők is érdekelve vannak.

Páris, márcz. 24. A «Journal des Debats»-nak táviratozzák *Berlinből* mai keleltel: A khinai követséghez az a hir érkezett, hogy Pekingben jelenleg komoly *békealkudozások* folynak.

London, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) *Graham* tábornok megindult tegnap este egész seregével, hogy Szuakimból Tamai felé vonuljon. Az indiai és angol lovasság elhagyta a márczius 22-iki támadás szinhelyét. Miután a sereg néhány mértföldnyire közeledett Tamaihoz, uj sánczokat emeltek. A fölkelők nem fejtettek ki ellenállást. Lehetetlen volt a vasárnapi ütközet szinhelye körül tábort ütni, mert a szanaszét heverő holttestek és állati hullák kiállhatatlan büzzel töltötték meg a levegőt. A csatatér borzasztó képet mutat; egészen ellepték a keselyük, melyek a lovak és tevék hulláin rágódnak. Az elesett katonák eltakaritására gondolni sem lehet, mert mindenekelőtt a megmaradottak egészségét kell kimélni. Az arabok legutóbb szenvedett veszteségét 2500 emberre becsülik. *Graham* tábornok ma akarja folytatni az előnyomulást. Kiderült, hogy rosszul becsülték meg ama sereg erejét, mely Ozman Digma parancsnoksága alatt áll. Most már bizonyosan tudják, hogy Hasheen és Tamai közt 20,000 arab táboroz.

London, márcz. 24. Az *alsóház* ülésén *Gladstone* kormányelnök kijelenté, hogy Oroszország válasza Granville lordnak f. hó 16-án az afghán-ügyben intézett jegyzékére még nem érkezett meg. Nincs ok arra a föltevésre, hogy szükségtelen halogatás történnék. A válasz által ama kérdés fog elintézést nyerni, vajjon megkezdődjenek-e a tárgyalások Londonban vagy egyelőre a helyszinén vizsgálat tartassék és az ügy a határrendező bizottság által megfontolás tárgyává tétessék, mint ezt Anglia óhajtja. A miniszterelnök nem tartja szükségesnek, hogy még a husvéti szünet előtt bővebb felvilágositást adjon. *Fitzmaurice* értesiti a házat, hogy a Suezcsatorna bizottság márczius 30-án ül össze. *Ashley* kijelenti, hogy Labuan nem engedtetett át az éjszak-borneo társulatnak. — A felsőházban Granville lord konstatálja, hogy *Waddington* nagykövet tegnap a leghatározottabban kijelentette, hogy az eljárás a semleges hajók irányában a khinai vizekben minden nemzetre nézve egyenlő.

London, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Times*-nak jelentik *Szuakimból*, hogy a sánczok közt 110 arab fölkelő holttestére akadtak; a sánczokon kivül is sürü sorokban hevernek a halottak. Holt asszonyokat és gyermekeket is találtak a csatatéren.

London, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A vasárnapi ütközetben az angolok 60 halottat, 190 sebesültet és 400 teherhordó tevét vesztettek. A sok holttest megfertőztette a levegőt; az ütközet után az angolok 900 arab halottat találtak, ezek között 450-et egy halomban; voltak köztük fegyveres nők, gyermekek; a földön vánszorgó halálosan megsebesült arabok kardjaikkal megtámadták az angol katonákat. Ozman Digma hadserege 20 ezer emberből áll. A vasárnapi ütközet alkalmával az angolok között oly nagy zavar volt, hogy egymásra is lőttek.

London, márcz. 24. Az egyptomi pénzügyekre vonatkozó *kékkönyv* Sir Evelyn Baringnak márczius 2-ról kelt táviratát tartalmazza, melyben ki van mondva, hogy az egyiptomi kormánynak meg kell szüntetnie a tributum fizetését Törökországnak, hogy a kilencz milliónyi kölcsön egy részét április 6-ig folyóvá tegye.

London, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) Az Oroszországgal való háboru lehetősége ismét nyugtalanitja a börzét. E nyugtalanságot az Angliában és Indiában tett hadi készülődések okozzák. Az indiai kormány nagyobb csapaterőt küld Herátba.

London, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Az afghán határügy* állásáról ezeket lehet jelenteni: Az angol kormány, miután az e hó 16-ki egyezség által az orosz részről történt okkupálást, csak de facto, és nem de jure ismerte el, azon van, hogy a határvonal megállapitása végett az orosz kormányt most már egy biztos kiküldésére birja, hogy a kérdés gyorsan megoldást nyerjen. Az orosz kormány viszont azt kivánja, hogy a határrendezés alapját képező elvek állapittassanak meg, s e követelések és ellenkövetelések körül forognak a jelenlegi tárgyalások. Az angol kormány, mely főkép arra fektet sulyt, hogy Afghanisztán és a turkomán terület közti határvonal névjogilag állapittassék meg, hajlandónak mutatkozik Oroszországnak kivánságát bizonyos határig teljesiteni. Angol körökben az a vélemény, hogy Oroszország nem érdeklődik annyira a kérdés gyors megoldása iránt, mint Angolország, s attól tartanak, hogy az angol kabinet végre Oroszország mellőzésével saját belátása szerint lesz kénytelen a határt megállapitani s magának a szomszédok tiszteletét biztositani.

London, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Times*-nak a következőket jelentik márczius 17-diki kelettel Gulvanból. Itt valószinünek tartják, hogy az oroszok folytatják előnyomulásukat Herát felé. Az oroszok már koncentrálják csapataikat s ebből azt következtetik, hogy legközelebb megkezdődnek az operácziók. E végből nagyban készülnek itt Herát védelmére. — Kalkuttából tizenegy ezer főnyi tartalékcsapatot várnak.

London, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) Az egyiptomi egyezményt csak husvét után tárgyalja a parliament.

Róma, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Tamás genuai herczegnek Berlinbe való utazása és a raguzai olasz konzulhoz Maccioho intézett utasitás, hogy a trónörököspár üdvözlése végett Czetinyebe utazzék, az olasz udvar és kabinet ama kivánságára vezethető vissza, hogy a nyilatkozatok, melyeket Mancini Olaszországnak Németország és Ausztria-Magyarországhoz való viszonyára vonatkozólag tett, tények által megerősittettek.

Madrid, márcz. 24. A képviselőház ülésen *Canovas* del Castillo kormányelnök bejelentette, hogy az Alhucemasban történtek miatt követelt elégtétele megadására holnap várja a választ Marokkó kormányától. A kormányelnök kijelentette, hogy Spanyolország méltóságának megfelelőleg fog cselekedni.

Konstantinápoly, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A porta, hogy a zavarból, melybe az ochridai és üszkübi püspöki székek betöltésének kérdése sodorta, kilábolhasson, elhatározta, hogy az ügyet előterjesztés végett egy külön bizottsághoz utasitja.

Konstantinápoly, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az albániai lázadás szünőfélben van, mert *Vassel* pasa békés elintézést czélzó törekvéseinek jó eredményük van.

Sutomore, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) *Prizrendbe* még mindig érkeznek török csapatok. Az onnan érkező jelentések szerint Ozman pasa egy maroknyi néppel állt ellent az ellenség támadásának.

Szuakim, márcz. 24. Ozman Digma seregében ama parancsnok, a ki vasárnap az angolok ellen harczoló arabokat vezényelte, aznap a csatában elesett. A vasut épitését folytatják, az angol tábor helyre állitásán is dolgoznak.

Pétervár, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Lobanov* herczeg valószinüleg nemsokára husvét után tér vissza Bécsbe. A politikai motivumok, melyeket magán utazásának tulajdonitottak, alaptalan kombinácziókon alapulnak.

Pétervár, márcz. 24. A birodalmi gyülés ama határozata, hogy délnyugoti vasuti elsőbbségi kötvények bocsáttassanak ki, a czár által szentesitést nyert.

Kalkutta, márcz. 24. Az indiai hadsereget szaporitják. Minden gyalogezred kétszáz emberrel, a lovasezredek pedig egy-egy századdal fognak szaporittatni.

Tanger, márcz. 24. Az Egyesült-Államok és Marokkó közt támadt viszály békés kiegyenlitést nyert. Marokkó szultánja ugyanis teljesitette az Egyesült-Államok kormányának ama kivánatát, hogy a börtönbe vetett amerikai állampolgárok szabadon bocsáttassanak.

KÖZGAZDASÁG.

A budapesti közuti vaspálya-társaság évi jelentése.

A budapesti közuti vaspályatársaság jelentését az 1884-ki üzletévről ma vettük. A közuti vasut a nagyvárosi élet, kereskedelem és forgalom oly nélkülözhetlen részét képezi, annyira visszatükrözi fővárosunk nagyvárosi jellegét, hogy érdemes vele kissé bővebben foglalkozni, annyival is inkább, mert az előttünk fekvő jelentés igen becses statisztikai munkálat, mely az óriási anyagot dicséretes szorgalommal és nagy szakértelemmel tárgyalja.

Az 1884-ik évben a közuti vasut összesen 10.118,859 személyt szállitott; a személyszállitás legyőzésére 601,312 vonat volt forgalomban, melyek 4.128,817 kilométernyi utat haladtak meg. A teherszállitás a saját czélokra történt szállitás kivételével 53.203,032 kgr. köszén és vegyes árura terjedt. A bevételek a személyforgalomból 1.134,669·75 frtra rugtak, a teherszállitásnál 18,940·33 frtra. Az összes bevétel az előző évhez képest 11·80 százalékkal emelkedett. Az összes kiadások 840,567·11 frtra rugtak és a nyers bevétel 72·27 százalékát emésztették fel. 1883-ban volt az összes kiadás 722,163·09 frt, vagyis a nyers bevétel 69·56 százaléka. A tulajdonképeni üzleti kiadások a förovatok szerint következőleg oszlanak fel: Általános igazgatás 30,406·66 frt, vagyis a

nyers bevétel 2·62 százaléka (1883-ban 2·96 százaléka); vonatkezelés és ellenőrség 98,678·58 frt, vagyis 8·48% (1883-ban 8·76 %); a fogatszolgálat költségei lényegesen emelkedtek, részben a nagyobb forgalom, részben pedig a lovaknak az év első 5 hónapjában a főváros területén uralkodott rendkivül kedvezőtlen egészségi viszonyai és a nagyobb legénységi állomány következtében; a fogatszolgálat kiadásai a következők voltak: fizetések és bérek 99989·58 frt, vagyis a nyers bevétel 8·59%, (1883-ban 9.05%), lovak takarmánya 192918·69 frt, vagyis 16·58%, (1883-ban 17·34%), raktárbér és költség 17193·56 frt, vagyis 1·48%, (1883-ban 0·94%), patkolás 12342·03 frt, vagy 1·06%, (1883-ban 1·12%), világitó és kenőanyag 5377·33 frt, 0·47%, (1883-ban 0·40%), lógyógyitás 3457·54 frt, vagy 0·30%, (1883-ban 0·23%,) bérelt előfogat 18033 frt, vagy 1·55%, (1883-ban 0·55%), pályafelügyelet, pálya- és épület-fenntartás 28771·90 frt, vagyis a nyers bevétel 2·47%, (1883-ban 2·38%), kocsik és hámok fentartására az orsz. kiállitás érdekében lényegesen kellett a főműhely tevékenységét fokozni. A rendes karbantartás és helyrehozásokon kivül a munkák kiterjedtek 80 kocsi ujbóli fényezése, 27 kocsi ujbóli, illetve átépitésére és ezeken kivül 10 uj karzatnélküli kocsit is épitettek. Ezek és egyéb átalakitások költségei 43975·36 frtot tettek, a lóhámok karbantartása 3284·68 frt. Általános költség 28230·01 frt, vagyis 2·43%. (1883-ban 2·29%.) Az elemi károk által okozott kiadás 2208·26 frt, egyéb rendkivüli költség 12087·56 frt. A tulajdonképeni üzleti kiadások összege volt 596,963·74 frt, vagyis a nyers bevétel 51·32%-a, 1883-ban 513264·20 frt, vagyis 49·44%. Az üzleti költségekhez nem tartozó kiadások voltak: Kamatok 9468·25 frt, adóilleték és egyéb közterhek 123413·77 forint, (1883-ban 109068·21 frt), tőketörlesztés 20700 frt, leirások 90021·35 frt (1883-ban 71843·10 frt.)

A vállalatnak van 252 személyszállitó kocsija, 25 teherszállitó kocsija, 30 gazdasági kocsija, 748 lova. A forgalmi eszközök és anyagkészletek összes értéke 136354·12 frt. Az összes vasuti vonalakban rejlő érték 1203580·91 frt, az előmunkálatok számlája (soroksári vasut) 2714·95 frt. Az épületek és telkek értéke 584927·23 frt.

Épitésekre és egyéb befektetésekre a mult közgyülés megszavazott 354812·55 frtot, ebből még rendelkezésre áll 220431·50 frt. Az 1884-iki szükséglet volt 304314·37 frt, mely összeg fedezésére szolgál 49 darab részvény névértéke és az 1884. október 1-én kibocsátott 5½%-os kötvények névértéke, összesen 609,800 frt, ugy hogy az 1885. jan. 1-én tul folyó épitési szükségletre 305485·63 frt áll rendelkezésre.

Az 1885-ik évre épitésekre és beszerzésekre 168482·72 frt van előirányozva, ezek között az ujpesti második vágány, a zugligeti második vágány egy közuti mozdony beszerzése stb.

A mult évi közgyülés meghatalmazásából az épitési költségek fedezésére 600,000 frt névértékü kötvényt bocsátott ki, melyek 5½%-ot kamatoznak és 30 év alatt törlesztetnek. E kötvényeket azonban csak ebben az évben értékesiti az igazgatóság.

A tartalékok és alapok állása az 1884. deczember 31-én volt: Alapszabályszerü tartalékalap 186236·52 frt, rendkivüli tartalékalap 44386·11 frt leirási tartalék ujitási czélokra 50437·84 frt, nyugdijalap 73705·27 frt, összesen 354765·74 frt.

A jelentés általános része közli először is azt a megállapodást, melyet a társaság a margithidi vonal vágányainak ujból való épitése ügyében a pénzügyminiszterrel kötött. E megállapodások szerint a kincstár a vágányok áthelyezési költségeihez 13,800 frt átalánynyal járul, ellenben a társulat a vágányok között levő burkolat költségeihez 5200 frtot fizet, továbbá a társulat a vágányok között levő burkolat fentartásához évenkint 730 frttal járul. — A csömöri-arena-uti vonal ügyét tárgyalja ezután a jelentés.

Az *omnibusz-ügygyel* bővebben foglalkozik a jelentés, mivel az omnibusz-kérdés a főváros helyi forgalmi ügyével szoros kapcsolatban áll, ugy a főváros, mint a társulatra nézve nagy fontossággal bir s a társulat hálózatának kiterjedésénél ismételve napirendre juthat; a jelentés az erre vonatkozó ügyiratokat egész terjedelmében közli. Ez ügyiratokat annak idején lapunkban is közöltük.

A *második városligeti vonal* ügyében szintén azokat az ügyiratokat tartalmazza a jelentés, melyeket annak idején lapunk is közölt. Végül azonban megjegyzi az igazgatóság, hogy a tárgyalások, melyek az érdemben márczius 4-én megindultak, még nincsenek befejezve, és szükségesnek tartja ezt az ügyet, fontosságánál fogva, már most a közgyülés elé vinni, hogy a tárgyalások befejezése, illetve az ügy végleges eldöntése előtt is foglalkozhasson e kérdéssel a közgyülés.

A jelentés még hátralevő részét igen becses statisztikai táblázatok és az üzleti zárszámla képezi.

Végül közöljük még az igazgatóság javaslatát a nyeremény felosztása iránt. A bevétel főösszege 1158967·28 frt, a kiadások főösszege 840567·11 frt, marad felesleg gyanánt 318400·17 frt, ebből fedezendő: a) forgalomban levő 8378½ db részvény 5% kamatja 83785 frt, b) az igazgatóság nyereményjutaléka 7% 16423·05 frt, c) a felügyelőbizottság nyereményjutaléka 3% 7038·45 frt, d) a tisztviselők nyereményjutaléka 3% 6334·60 frt, e) a nyugdijalap járuléka 2% 4096·38 frt, összesen 117677·48 frt. marad 200722·69 frt, hozzászámitván a tavalyi nyeremény-maradványt 4079·23 frt, marad további felosztásra 204801·92 frt, a miből 8378½ részvény és 621½ élvezeti jegyre darabonkint 22 frt osztalék jut 198000 frt, mint nyeremény maradvány pedig uj számlára 6801·92 frt fenmarad. Javaslatba hozza ehez képest az igazgatóság, hogy a részvények és élvezeti jegyek 1885. évi május hó 1-én esedékes szelvénye a részvényeknél egész darabonkint az 5%-os kamatokkal együtt 32 frt, az élvezeti jegyek szelvénye pedig 22 frttal már április hó 8-tól kezdve beváltassék, a 6801 frt 92 krt tevő nyereménymaradvany pedig az 1885. évi számlára előre vitessék.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁS.

= **A kiállitási postahivatal hatásköre.** A kiállitás területén felállitott I. osztályu kincstári postahivatal, mely egyelőre csak a helybeli főpostával nyert összeköttetést, a rendes felvételi szolgálat mellett a kiállitási téren belül az oda czimzett postai küldemények kézbesitésével is foglalkozik, továbbá nagyobb összegü postautalványok közvetitésére felhatalmazott postahivatalokkal való forgalomban 1000 frtig terjedő közönséges és 500 frtig terjedő távirati utalványok felvételére és kifizetésére, ugyszintén 500 frtig terhelt utánvételes küldemények közvetitésére van felhatalmazva.

= **A Stefánia-ut villamos világitásához** a napokban 44 harmincz láb magas oszlopot állitottak föl, melyeknek tetejére nagy világitó erejü, villamos reflektorokat fognak elhelyezni. A köröndben 8 ily oszlop áll, a Stefánia-uton pedig 20 ölnyi távolságra van egy-egy oszlop. A kiállitási területen 60 ily villamos oszlop lesz, s ezenkivül több villamos nap.

= **A központi lakás-irodánál** márcz. 21-ig összesen 420 lakás van előjegyezve.

= **A kiállitási területet** a folyamatban levő munkálatok miatt feltétlenül elzárták mindazok elől, kiknek ott hivatalosan vagy mint kiállitóknak dolguk nincs.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A magyar szesztermelők országos egyesületének igazgató-választmánya tegnap *Korizmics* László elnöklete alatt ülést tartott, melyen *Leipziger* Vilmos alelnök, *Ludwigh* János miniszt. tanácsos, *Krausz* Lajos orsz. képviselő, *Stern* Ignácz, *Linzer* Imre, *Pollák* Imre, *Ordódy* Lajos és *Adler* Károly választm. tagok vettek részt. A választmány tárgyalta az egyesület 1884. évi zárszámadását és az 1885. évi költségvetést. A zárszámadás szerint az egyesület bevételei a mult évben 9001 frt 3 krt, kiadásai pedig 6740 frt 65 krt tettek, az 1884. év egyenlege tehát 2260 frt 38 kr, mely összegből 2000 frt mint alapitványi tőke érintetlen kamatozó letétbe helyeztetni rendeltetett. Az 1885. évre a választmány bevételül 6725 frtot, kiadásul 4580 frtot állapitott meg előirányzatilag, ugy a zárszámadást mint a költségvetést az idei közgyülés jóváhagyása alá terjeszteni rendelvén. Az idei közgyülés az országos kiállitásra való tekintettel csak a kiállitás megnyitása után, május 20-ára fog összehivatni, mely alkalomra *Maercker* hallei tanár is meghivatást nyerend s hazai szakértők is felolvasások tartása végett felkéretni fognak. — Jelentés tétetett ezután a pénzügyminiszter átiratáról a *szeszadóhitelek állandósitása* tárgyában, mely ügyben az egyesület előterjesztése folytán az eddig érvényben volt szabályok kedvező módositása rendeltetett el, ezért a választmány a pénzügyminiszter s Ludwigh min. tanácsosnak köszönetet szavazott. A közlekedésügyi minisztérium a *szeszkiviteli tarifák* ügyében az egyesülethez intézett átirata tudomásul vétetett, abban a miniszter hajlandóságát fejezvén ki arra nézve, hogy a kivitel fejlesztése érdekében az egyesület által szükségesnek tartott tarifa-mérsékléseket esetről-esetre a vasutigazgatóságoktól kieszközölni fogja. Ugyancsak köszönettel fogadta a választmány a földmivelési miniszter átiratát, melylyel az egyesület által külföldön teendő tanulmányok végett kiküldött vegyésznek 300 frtot engedélyezett segélyképen, egyuttal elhatároztatott, hogy az eme vegyész által a szeszkisérleti ügyről beterjesztett igen érdekes jelentés a miniszterrel is közöltessék, az egyesület előkészitő bizottsága pedig e jelentéssel behatóan foglalkozni fog, hogy annak alapján az egyesület által már régebben szorgalmazott szeszkisérleti állomás és kisérleti szeszgyár ügye esetleg kedvező irányban fejlesztessék. — Ezután inditványok tárgyaltattak, nevezetesen *Leipziger* Vilmos alelnök inditványa a németországi szeszkiviteli bonifikáczió kilátásban levő felemelésével szemben teendő lépések iránt. Leipziger alelnök indokolásában kiemeli, hogy a német szeszgyárosok egyesületének a szeszkivitel fejlesztése érdekében a német kormányhoz beterjesztett emlékiratát tüzetesebben fejtegetni nem lesz szükséges, annál kevésbbé, mert a német szeszgyárosok követeléseinek összefüggése hazai iparunk érdekeivel, illetőleg a két állam ez ügyet érintő érdekei közötti vonatkozások az egyesület közlönyében már bővebben kifejtettek volt. Utalva e fejtegetésekre, melyek ama meggyőződésben sarkallanak: «hogy ha a német kormány az ottani érdekeltek kivánsága szerint a német szeszadótörvényt valóban módositaná, azaz a szeszadót 10%-al felemelve, a kiviteli bonifikácziót is 16 márkáról 21 márkára fokozná, nekünk is lépéseket kell tenni kormányunknál a végből, hogy iparunknak a németek törekvése által veszélyeztetett fennállása nagyon meg ne ingattassék», inditványozó elérkezettnek látja annak idejét, hogy az osztrák-magyar monarchia a német érdekeltek intézkedéseinek ellensulyozására a szeszadótörvényhez alkotandó novella utján kivitelünk megfelelő megvédelmezetéséről gondoskodjék.

Az inditvány e czélból oda terjed, hogy az egyesület a pénzügyi és kereskedelemügyi minisztériumokat a tényleges viszonyokat alaposan kifejtő feliratban keresse meg az iránt, hogy a német szesztermelők által elérni kivánt intézkedések valószinü életbeléptetésére való tekintettel eleve gondoskodni méltóztassanak arról, hogy szeszadótörvényünk oda módosittassék, hogy a mai szeszadó összegéhez a termelők által fizetendő 5%-nyi pótlék vettessék ki, illetőleg szedessék be, viszont ellenben a mai 11 forintnyi kiviteli adóvisszatérités is 15 forintra emeltessék fel.

Ez intézkedés életbeléptetése nem csökkentené a kincstár adóbevételeit, a szeszkivitelnek pedig mégis nevezetes előmozditására szolgálna. Feltéve ugyanis, hogy a monarchia összes szeszadóbevételei 20 millió forintot tesznek ki, az 5% pótlék épen 1 millió forintot képviselne, mely összeg a kivitel mennyiségére lenne felosztandó. Szeszkivitelünk eddig nem volt több mint 160,000—250,000 hl., ugy, hogy ha a kivitel maximumát veszszük, a hektoliterenkint 5 frttal felemelt kiviteli prämium a 5% pótlékból fentartott 1 millió forintból kitelne, illetőleg ennél többet igénybe nem venne. De még ha azt a kivánatos, bár nem valószinü eshetőséget is szemügyre veszszük, hogy szeszkivitelünk 300,000 hl.-re emelkednék, a kincstárra háramolna ugyan a többlet-prämium fedezésére szükséges 200,000 frt, mely összeg egyrészt a milliókra menő tetemes bevételek mellett figyelmet alig érdemel, de mely tényleg nem is volna a kincstár vesztesége, mert hisz a nagyobb kivitel a termelés növekedését tehát nagyobb szeszadó-bevételt is hoz magával.

Emez intézkedések az inditvány értelmében természetesen csak akkor lennének életbeléptetendők, ha Németország tervezett intézkedéseinek megvalósitásával bennünket iparunk érdekeinek ilyetén megvédelmezésére kényszeritend.

A választmány elvben elfogadta az inditványt, a kormánynál lépéseket tenni azonban csak akkor fog, ha a német kormány valóban életbelépteti a nagyobb kiviteli bonifikácziót, egyuttal elfogadva *Ludwigh* min. tanácsos ama módositványát, hogy az ez ügyben a kormányhoz intézendő feliratban az inditvány konkrét javaslata egészittessék ki oly értelemben, hogy a kormány esetleg más czélszerü módon gondoskodjék a bonifikáczió felemeléséről, hangsulyoztatván az ipar részéről a hajlandóság arra, hogy az ebből eredő terheket viselni kész volna.

Ugyancsak *Leipziger* alelnök tett ezután inditványt az iránt, hogy az egyesület kérje meg a kormányt feliratilag, hogy a külföldről behozott gabona után, mely szesz alakjában a külföldre vitetik ki, a behozatalnál fizetett vám visszatéritését léptesse életbe. Indokolásában kifejti az inditványozó, hogy a külföldi gabona behozatalánál fizetett vám mindenütt, nemcsak nálunk, de a külföldön is visszatérittetik abban az esetben, ha az eme gabonából előállitott gyártmány ismét a külföldre vitetik ki. Igy pl. gőzmalmaink is visszakapják a külföldről behozott gabona után fizetett vámot, ha az eme gabonából őrölt buzát a külföldre viszik ki. Csupán szesziparunk nem élvezi még eddig az ilyen visszatérités kétségtelen kedvezményét, habár épen ez az ipar igényelheti azt első sorban, mert hisz a nyersanyagot nemcsak, hogy gyártmánynyá alakitja át, tehát nem pusztán ipari tevékenységet üz, de a *gyártási hulladékok takarmányként való felhasználása és trágyatermelés által az ország mezőgazdaságának hasznára nagy értékeket is állit elő.* Erre való tekintettel az inditványozó nem hiszi, hogy lehetnének oly okok, melyek a külföldi gabona vámjának visszatéritése ellen felhozhatók volnának, kivéve talán azt az egyet, hogy a gabonának szeszszé átalakitása folytán az eredeti terménytől tökéletesen eltérő czikkel lévén dolgunk a felhasznált termény az ez nyersanyag viszonya a gyártmányhoz pontosan meg nem állapitható. Csakhogy ez az egyetlen ok uj szeszadótörvényünk életbeléptetése óta jogosan már nem hozható fel, mert bármi tévedés, legkivált pedig a kincstár érdekeinek megkárositása egészen ki van zárva, ha a vámvisszatérités oly alapon léptettetnék életbe, hogy az abszolut szesz hektoliterének előállitására szükséges nyersanyag 246 kg. tengeri, 40 kg. árpa és 14 kg. rozs mennyiségében állapittatik meg. Ez alapon a vám minden nehézség nélkül téritheto vissza.

A választmány tüzetes eszmecsere után magáévá tette az inditványt s annak értelmében a kormányhoz feliratot intézend.

Végül inditvány tétetett az iránt, hogy a pozsonyi szarvasmarhavásár látogatásának megkönnyebbitése végett az osztrák-magyar államvasuttársulat igazgatósága mérsékelt menettérti jegyeket engedélyezzen a vásár látogatóinak, mely inditvány szintén elfogadtatván, *Leipziger* alelnök és *Linzer* Imre kérettek fel, hogy az egyesület megkeresését a vasuttársulat igazgatóságánál személyesen támogassák.

Ezzel a gyülés véget ért.

* **A vizjogi törvényjavaslat** tárgyalására kiküldött képviselőházi bizottság ma délelőtt 11 órakor *Csáky* László gróf elnöklete alatt tartott ülésén folytatta a javaslat részletes tárgyalását s a 123-ik szakaszig haladt. A tárgyalást csütörtökön délután 5 órakor folytatja a bizottság.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A magyar jelzáloghitelbank** ma délután 4 órakor tartotta rendes évi közgyülését *Széll* Kálmán elnöklete alatt, a ki konstatálván, hogy összesen 130 teljesen befizetett részvény és 16,267 ideiglenes részvényjegy tétetett le, melyek összesen 821 szavazatot képviselnek, a közgyülést megnyitotta. Az üzleti jelentésben az igazgatóság konstatálja, hogy a lefolyt év üzleteredménye, az intézetre nézve minden tekintetben teljesen kielégitőnek mondható. Az intézet mindkét alapszabályszerü fő-üzletága, a záloglevél és a kommunális (törvényhatósági, községi és társulati) kölcsön-üzlet, a lefolyt évben még fokozottabb mérvben mutatja fel azt a folytonos fejlődést, a melyről már a mult években tétetett emlités. A lefolyt évben beterjesztett folyamodványokban kért *jelzálogos* kölcsönök összege tesz 6.812,120 frtot. Az előző évekből ez évre maradt kérvényekben kért kölcsönök összege 2.144,150 frt, összesen 8,956,270 frt. Megszavaztatott 1884-ben 2.351,700 frt, részben elutasittatott 2.072,420 frt, részben a felek visszalépése folytán megszünt 2.156,000 frt, az 1885-ik évbe áthozatott 2.376,150 frt, tényleg folyóvá tétetett 1884-ben 1.728,600 frt. A bank fennállása óta 1884. évi deczember 31-ig folyóvá tett kölcsönök összege 22.426,400 frt, az ezek alapján ugyaneddig kibocsátott záloglevelek összege 22.426,400 frt, ezekből kisorsoltatott és visszafizettetett 3.289,100 frt. Tehát forgalomban maradt 1884. deczember 31-én 19.137,300 frt. Az 1884. évi deczember 31-én érvényben levő kölcsönök összege: 43,072,799 frt becsértékü 562,888 m. holdra folyóvá tett 16.983,350 frt a becsért. 39.42%-a, 5.679,136 frt becsértékü 244 bérházra folyóvá tett 2.392,250 frt a becsért. 42.12%-a, 48.751,935 frt becsértékü ingatlanokra összesen folyóvá tett 19.375,600 frt a becsért. 39.74%-a, E becsértékben nincsen felvéve a belsőségek, épületek, egyéb tartozékok, szolgalmak és haszonvételekből álló mellék-jelzálogok 5.084,634 frtban megállapitott értéke, melynek hozzáadásával a becsérték összege 53.836,569 frtot tenne. Az eddigi törlesztések által 1884. deczember 31-ig 18.618,617 frt 52 krra apadt jelzálogos követelések a fedezetül lekötött ingatlanok 48.751,935 frtnyi becsértékének 38.19%-át, illetve az 53.836,569 frtnak 34.58%-át képezik. A bank fennállása óta 1884. deczember 31-ig folyóvá tett *községi* kölcsönök összege 12.781,500 frt, ebből az 1884. év folyamában folyósittatott 10.450,500 frt. Mindkétnemü kölcsönök együttvéve, az 1884. év végén 32 millió frtra rugtak. E kommunális kölcsönöknél beállott feltünő és nagymérvü emelkedés 2½ millióról mintegy 13 millióra, ama tranzakcziónak eredménye, melyet a Tisza-Körös- és Marosközi Társulatok az 1883. XXIII. törvényczikk által nyert engedély alapján, 10 millió frt erejéig a jelzáloghitelbankkal kötöttek. Ennek folytán a kommunális kölcsönök állománya mintegy 13 millió frtra emelkedvén, megkezdhette a bank 40 millió frtra tervezett 4%-os *nyeremény-kötvényeinek* kibocsátását. Az első sorozatot 10 millió frt erejéig, egy bel- és külföldi intézetek és bankházakból álló konzorciumnak adta el s a szindikátusban, melyet a konzorczium alakitott, mérsékelt részeltetést vállalt ama czélból, hogy a kérdéses czimletek előnyös és biztos elhelyezésére kellő befolyást vehessen. E kötvények azóta szabadkézből is oly kedvezően kelnek, hogy a fix megvett czimletek eladásának befejezése már csak rövid idő kérdését képezheti. A konzorcziumnak, mely a 4%-os nyeremény-kötvényekből az első 10 millió forintot átvette, opczionális jogot engedett a bank további 10 millió forintra. A bank *záloglevelei* is élénk keletnek örvendenek és mindinkább behatolnak a tőkeelhelyező közönség minden rétegébe; az 1884. évben oly mennyiségü záloglevelet helyezett el, hogy az eladott záloglevelek a folyósitott 1.728,600 frt kölcsön-összeget annyira fölülhaladták, hogy a tárczában levő záloglevelek készlete, mely 1883. végén 7 és fél millió frtra rugott, az 1884-ben történt eladások által mintegy 6 millióra apadt. A jelzálogos és községi kölcsönök ama részletei, melyek részint engedélyezett halasztás, részint más okoknál fogva hátralékban vannak, mindössze csakis 179,857 frt 48 krt tesznek, mely körülmény, az annuitások kielégitőleg pontos befizetéséről tanuskodik. A végrehajtás után a birtokába jutott ingatlanok állományában a mult évben semmi változás nem történt és igy ezen czimen — mint 1883-ban is — 74,469 frt 24 kr. van a mérlegbe beállitva. A kamatok és jutalékok czimén elért bevételek mindamellett, hogy az igazgatóság a mérleg felállitásánál a lehető legszigorubb elvek szerint járt el, igen jelentékeny szaporulatot mutatnak, a mely szaporulat a rendes üzletág minden irányban való egészséges és folytonos fejlődésének legjobb tanujelét képezi. Ennek megfelelőleg nagy arányokat öltött természetesen az intézeti egész ügyvitel is, a mely a pénztárban 165 millió forintnyi és az összes üzletágakban együttesen 522 millió forintnyi forgalmat idézett elő. Az 1884. évben elért ***tiszta nyereség*** 790,540 frt 13 kr, melyből az alapszabályok 55. §-a értelmében levonván 5% kamatot, aranyban, 10.300,000 frttal befizetett alaptőke után = 515,000 frt aranyban = 1.287,500 frank 49 frttal számitva 630,875 frtot, marad 159,665 frt 13 kr. Erre nézve az igazgatóság javaslata az, hogy az 1883-ról áthozott 7,287 frt 63 kr nyereség levonásával a rendes tartalékalapnak az alapszabályok által megengedett legmagasb, vagyis 20%-nyi javadalmazásául 30,475 frt 50 kr, a külön aranyárfolyam tartalékalapra 10% 15,237 frt 75 kr, az igazgatóság részére jutalékul 10% 15,237 frt 75 kr, összesen 60,951 frt fordittassék és a fenmaradt 98,714 forint 13 kr összegből ½% aranyban 10.300,000 forint után = 51,500 frt aranyban = 128,750 frank 49 frttal számitva még kiosztassék 63,087 forint 50 kr. Marad 35,626 frt 63 kr. E részletezett felosztás alapján inditványozza az igazgatóság, mondja ki a közgyülés, hogy: a) a forgalomban levő 3000 db teljesen befizetett részvény után egyenkint **27½** franknyi, a 97,000 db 50%-al befizetett ideiglenes részvényjegy után egyenkint **13¾** franknyi osztalék, az ez évi julius 1-én esedékes IV. számu szelvény beszolgáltatása ellenében és pedig már ez évi april 1-én kifizettessék; b) a fenmaradó 35,626 frt 63 kr pedig a folyó 1885. évi nyereség- és veszteségszámlára átvitessék. Az elért tiszta nyereség 6½%-nyi és a javaslatba hozott osztalék mintegy 5·8%-nyi kamatoztatásnak felel meg a tényleg befizetett alaptőke után. Végül inditványozza az igazgatóság, hogy a magyar jelzáloghitelbank alkalmazottjai számára alakitandó nyugdij-intézet számára az 1885. évi nyereség- és veszteségszámlára átviendő 35,626 frt 63 krból o. é. 10.000 frt kihasittassék és a nyugdij-intézet második javadalmazására fordittassék, és hogy a közgyülés az igazgatóságot felhatalmazza, hogy a nyugdij-szabályzatot végleg megállapithassa és a jövő évi közgyülés által való utólagos jóváhagyás fenntartásával, már az 1885. év folyamán életbe léptethesse. Ezután jelenti az igazgatóság, hogy gróf *Berchtoldt* László, ki az intézet ujjáalakulása óta előbb a felügyelő bizottság, utóbb pedig az igazgatóságnak volt tagja, megrongált egészségénél fogva az intézet kebeléből kilépett; ugyszintén Beniczky Ferencz is, belügyminiszteri államtitkárrá történt kineveztetése folytán, a felügyelő bizottságban négy éven át viselt tagságáról lemondott. A közgyülés a felügyelőbizottság jelentése alapján az igazgatóság jelentését helyeslőleg tudomásul vette, a benne foglalt *összes javaslatokat elfogadta*, a mérleget jóváhagyta s ugy az igazgatóságnak mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadván, az elnöknek, vezérigazgatónak és az egész igazgatóságnak a kedvező eredményért köszönetet szavazott. Ezek után a közgyülés az alapszabályokat módositotta, a módositások szerint a felügyelőbizottság ezentul nem mint eddig öt—nyolcz, hanem *négy—hat* tagból állhat; az 55. szakaszhoz pedig, mely a nyeremény felosztásáról szól a következő d) pont vétetett föl: «A maradékösszeg pedig, a mennyiben az, az igazgatóság inditványa szerint egy második (különös) tartalékalap alkotására és illetőleg javadalmazására nem fordittatnék, a részvényesek rendelkezésére áll.» Végül a felügyelőbizottság tagjai: *Ernuszt* Sándor, Visontai *Kovách* László, *Kubinyi* Árpád és *Schön* Vilmos egy évre ujra egyhangulag megválasztattak. Ezzel a közgyülés véget ért.

** **A pesti polgári kereskedelmi testület** választmányának tegnap *Strasser* Alajos elnöklete alatt tartott ülésében, az évi rendes közgyülés napjának kitüzése és a közgyülés elé terjesztendő jelentés megállapitása után, *Geittner* József választmányi tag a következő inditványt terjesztette elő: «Az országban termelt termények tanulmányozása, minőségük, mennyiségük és termelési helyük ismerete a kereskedőre nézve ép oly fontos, mint a müszerek és segédgépek ismerete az iparosra nézve. Kivánatosnak látszik ennél fogva, hogy az ebbeli szükséglet kielégitéséről hasonló intézmény által gondoskodjunk, minővel az iparososztály a technologiai iparmuzeumban rendelkezik. Erre pedig igen kedvező alkalom kinálkozik a legközelebb megnyitandó országos kiállitásnál, mely az országban termett különböző terményeket eddig nem létezett teljességben fogja feltüntetni. Inditványozó ennél fogva felkérni javasolja a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztériumot, hogy a nyers terményeket kiállitóknál odahasson, hogy a kiállitáson bemutatott tárgyaikat, ugy mint gabonanemüeket, magvakat, kereskedelmi és gyógynövényeket, vegyészeti és festék-anyagokat, erdészeti és bányatermékeket, melyek az egyes kiállitókra nézve ugyis többnyire csekély értéket képviselnek, egy *országos nyerstermény gyüjtemény* létesitésére engedjék át, a mely nézete szerint legczélszerübben a budapesti kereskedelmi akadémiával kapcsolatban volna berendezendő. A választmány ez inditványt egyhangulag magáévá tette és a szükséges lépések megtételével az elnökséget bizta meg.

** **Csőd a fővárosban.** *Kisfalvi és Fried* budapesti bej. czég, melynek tagjai Kisfalvi szül. Wahrmann Róza és Fried Miksa posztókereskedők ellen (üzlet nagy-korona-utcza 1. sz.) a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél 1885. évi 15051. szám alatt a csőd megnyittatott. Csődbiztos: Talabér Lajos törvényszéki biro. Tömeggondnok: Komjáthy Béla ügyvéd. Helyettes: Dr. Walther Lajos ügyvéd. Bejelentési határidő 1885. május 23. Felszámolási határidő 1885. junius 9. Csődválasztmány megválasztása 1885. junius 12.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Márczius 24. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma lanyha irányt követett. A kinálat ugyan gyenge volt, de malmok igen tartózkodó magatartást tanusitottak és árengedményeket követeltek, mit azonban tulajdonosok nem akartak megadni. A forgalom ennek következtében vontatott volt és csak mintegy 8000 mm. adatott el tegnapi változatlan árakon. — *Tengeri* csendesebb és valamivel olcsóbb; egyéb gabonanemek csekély forgalom mellett ugy árban, mint irányban teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 100 mm. 78·7 k. és 200 mm. 78 k. 8.85 forint, 100 mm. 78.3 k. 8.90 frt, 100 mm. 78.2 k. 8.75 frt, 500 mm. 78.2 k. 8.85 frt, 100 mm. 78·2 k. 8.85 frt, 400 mm. 78 k. 8.85 frt, 200 mm. 77 k. 8.60 frt, pótlékos, 100 mm. 77 k. 8.70 frt, 100 mm. 77 k. 8.60 frt, pótlékos, 200 mm. 76.5 k. 8.60 forint, 100 mm. 76.5 k. 8.50 frt, pótlékos, 100 mm. 76 k. 8.45 forint, pótlékos, 100 mm. 75.3 k. 8.35 frt, pótlékos, 100 mm. 75.4 k. 8.40 forint, pótlékos, 100 mm. 73.6 k. és 100 mm. 72 k. 8 forint, mind három hóra.

Pestvidéki 100 mm. 76.5 k. 8.60 frt, 300 mm. 76 k. 8.45 frt, 100 mm. 76.3 k. 200 mm. 76 k. és 100 mm. 75.5 k. 8.40 forint, 100 mm. 76 k. 8.60 frt, 200 mm. 74.3 k. 8.30 forint, 1000 mm. 74 k. 8.35 frt, 200 mm. 74 k. 8.30 frt, mind három hóra.

Fehérmegyei 100 mmázsa 75.5 k. 8.20 frt, rozsos, három hóra.

Rozs 400 mm. 7.45 frt, 200 mm. 7.40 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Tengeri 300 mm. 5.95 frt, 100 mm. 6. frt, 4000 mm. 5.85 frt, 1000 mm. 5.95 frt, 400 mm. 5.75 frt, 1400 mm. 6.12½ frt, 200 mm. 6.05 frt, 200 mm. 6.10 frt, 100 mm. 6.15 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Zab 200 mm. 7.15 frt, 500 mm. 7.25 frt, 200 mm. 7.10 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	ó, bánsági	74—79 %	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	74—79 %	8.15	8.85
—	» pestvidéki	74—79 %	8.05	8.75
—	» fehérmegyei	74—79 %	8.05	8.75
—	» bácskai	74—79 %	—.—	—.—
—	» északmagyarországi	74—79 %	7.90	8.50
Rozs	»	70—72 %	7.30	7.60
Arpa	» takarmány	60—62 %	6.70	7.—
—	» égetni való	62—64 %	7.20	8.10
—	» sörfőzdei	64—66 %	8.35	9.60
Zab	»	39—41 %	7.—	7.30
Tengeri	uj, bánsági	75 %	6.10	6.15
—	« másnemü	73 %	6.—	6.05
—	—	— %	—.—	—.—
Köles	ó,	— %	5.80	6.25
Repcze	uj, káposzta	— %	—.—	—.—
—	» bánsági	— %	—.—	—.—

Határidőüzlet gyenge forgalom mellett lanyha irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra 10,000 mm. 8.27 forinton.

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mmázsa 8.67 és 8.66 forint.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.86 és 5.87 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén csendes irány mellett csekély volt a forgalom. — Köttetett:

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.87 és 5.88 frton.

Szokványzab tavaszra 1000 mm. 7.06 frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.26 —	8.28—
Szokványbuza őszre	»	8.65 —	8.67—
Tengeri május—juniusra	»	5.87 —	5.88—
Szokványzab tavaszra	»	7.02 —	7.04—
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	»	12¾ —	12⅞—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt: Az irány eleintén valamivel kellemesebb, végül azonban ismét ellanyhult. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 15,000 mm. 8.27, 8.28, 8.29 és 8.28 forinton.

Szokványbuza őszre 2000 mm. 8.68 és 8.67 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.87, 5.88, 5.89 és 5.88 frton.

Szokványzab tavaszra 1000 mm. 7.04 frt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.26 —	8.28—
Szokványbuza őszre	»	8.66 —	8.68—
Tengeri május—juniusra	»	5.86 —	5.88—
Szokványzab tavaszra	»	7.02 —	7.04—
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	»	12¾ —	12⅞—

Terménytőzsde.

Terményekben mérsékelt volt a forgalom.

Disznózsir pesti áru hordó nélkül márczius—áprilisi szállitásra 51 frton köttetett.

Szesz lanyha, 26—26.50 frt, szesz-élesztő 28.50—29 forinton.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdén ma is stagnált az üzlet, mert a külföldi tőzsdékről is üzlettelenséget jelentettek. Az árfolyamok hullámzása jelentéktelen volt. Az utótőzsde teljesen üzlettelen volt, s az esti tőzsde mérsékelt ingadozással folyt le.

Előtőzsde.

Az előtőzsde üzlettelen volt. Osztrák hitelrészvény 302.30—301.80 közt ingadozván, maradt 302 pénz, magyar hitelbank 310.25-től 310.50-ig, magyar aranyjáradék 99.35-től 99.30-ig, magyar papirjáradék 94.02½-en köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 302——302.10.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén sem állt be nagyobb változás, a forgalom gyenge maradt. Osztrák hitelrészvény 302.10-től 301.70-ig árultatván, maradt 301.70 pénz, magyar aranyjáradék 310⅝-tól 310.25-ig köttetett és maradt 310.50 pénz, pesti magyar kereskedelmi bank 594—593-ig köttetett. Befektetési értékek közül eladattak: magyar aranyjáradék 99.35-től 99.25-ig, magyar papirjáradék 93.97½-től 93.90-ig, 4½%-os földhitelintézeti záloglevél 96-on, magyar vöröskeresztsorsjegy 8.95-ön. Más értékekben nem volt forgalom. Valuták és váltók feszesebbek.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 301.70—301.80, magyar hitelbank 310.50—310.75, magyar aranyjáradék 99.25—99.30, magyar papirjáradék 93.90—93.95.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2—2.50 forint; nyolcz napra 6—6.50 frt, egy hóra 13—14 forint.

Utótőzsde.

Az esti tőzsde üzlettelen volt. Osztrák hitelrészvény 301.80-tól 301.90-ig folyt le. Másban nem volt forgalom.

3 órakor zárul: Osztrák hitelrészvény 301.90—302.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde mérsékelten ingadozva folyt le. Osztrák hitelrészvény 301.90-től 302.50-ig, magyar hitelbank 310.25-től 311-ig, magyar aranyjáradék azonnali átvételre 99.20-tól 99.32½-ig, vételtvén, maradt 99.27½ pénz, medióra 99.17½-től 99.30-ig, magyar papirjáradék 93.95-től 93.90-ig köttetett.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 302.30—302.40, magyar hitelbank 310.75—311, magyar aranyjáradék 99.27½—99.30, magyar papirjáradék 93.90—93.92½.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	302.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	311.—	Állami vasut	—.—
» pénzv.éslesz.bank	—.—	Déli vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Török birod. dohány	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—	Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, márcz. 24. Az üzlet jelentéktelen. Magyar urasági, öreg, nehéz 43—44 forint, fiatal nehéz 46½—47 forint, fiatal, közép 45—46 forint, könnyü 44—45 forint. — Szedett nehéz 44—43 forint, közép 43½—44½ forint, könnyü —.— forint. — Romániai átmeneti, bakonyi nehéz ——— forint, átmeneti közép —.— frt. átmeneti könnyü —.—— forint, eredeti nehéz —.— frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehez 44—45½ forint, közép 43—44 forint, könnyü 43—44 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% 33—36, hizó két eves élősulyban 4% 32—36 frt. 1 éves hizó a vasutról mazsalva ———. Az árak hizlalt sertéseknél paronkint 45 kilos es 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban (4%-os levonással) ——— frt. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak t. vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BECSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, márcz. 24. (Az «Egyetértés» távirata.) A mai előtőzsde ismét teljesen üzlettelen volt és az árfolyamok a tegnap esti tőzsdéhez képest majdnem változatlanok. Az üzérkedés északi vasut és dunagőzhajózási részvényekkel foglalkozott csak és ezek árfolyamai megtartották a szilárd irányt. A coulissa-értékek árfolyamai változatlanok. Valuták drágultak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 301.80, *magyar hitelbank* 310.50, unió bank 72.60, osztrák tartományi bank 106.20, osztrák-magyar államvasut 306, déli vasut 139.10, tramway 215.75, májusi járadék 83.45, *magyar aranyjáradék* 99.27, *magyar papirjáradék* 94.02, német birodalmi márka 60.60, husz frankos arany 9.80.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén változatlanok az árfolyamok; az üzérkedés tartózkodó. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 301.90, *magyar hitelbank* 311, angol-osztrák bank 104.75, unió-bank 72.60, osztrák tartományi bank 106.25, bankegyesület 107, osztrák-magyar államvasut 306, déli vasut 139.10, Károly Lajos-vasut 266.75, elbavölgyi vasut 177.25, tramvay 215.75, májusi járadék 83.37, *magyar aranyjáradék* 99.32, husz frankos arany 9.80.

A forgalom kedvtelen marad és az irány gyenge. A forgalom minden téren csekély. Váltók és valuták változatlanul szilárdak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 301.75, angol-osztrák bank 105.—, unióbank 71.75, bankegyesület 106.75, *magyar hitelbank* 311, osztrák-magyar államvasut 306, Károly Lajos-vasut 266.75, dunagőzhajózási részvények 499, Lloyd-részvény 568, északnyugati vasut 174, elbavölgyi vasut 177.75, tramway 216, déli vasut 139.10, májusi járadék 83.30, osztrák aranyjáradék 108.75, *magyar aranyjáradék* 99.20, 1864-diki sorsjegy 171.75, bécsi községi sorsjegy 126.10, husz frankos arany 9.80, német birodalmi márka 60.57½, márcziusi járadék 99. Változatlan.

Bécs, márcz. 24. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magy. földtehermentesitési kötvények 103.—, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 101.75, 5½% magyar földh. int. záloglevel 103.—, Erdélyi vasut 186.25. Magyar keleti vasut 109.50. Magyar ny. k. sorsjegy 119.25, Szőlődézsmaváltsági kötvények 98.50, 6% aranyjáradék —.—, Tiszavölgyi sorsjegy 119.30. Magyar 4%-os aranyjáradék 99.20. Magyar vasut kölcsön 147.—. Magyar hitelbank 310.75. Alföldi vasut 186.25. Magyar északkeleti vasut 175.50. Keleti vasuti elsőbbség 98.80. Tiszav. vasut-részvény 251.50. Magy. lesz. és váltób. részv. 83.75, Kassa-oderbergi vasut 151.50. Magyar papirjáradék 93.85. Dohány-részvények —.— Leszámitoló-bank —.—

Bécs, márcz. 24. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 301.75 Déli vasut 139.—, 4%-os aranyjáradék 108.80, Váltó Londonra 124.20, Károly-Lajos vasut 266.75, 1864-es sorsj. 172.—. 1860-as sorsjegy 139.25, török sorsj. 23.50. Angol-osztrák bank részv. 104.90, 4.2%-os ezüstjáradék 83.85, osztr. államv. 306.10, 20 frankos 9.79½, 4.2%-os papirjáradék részv. 83.27, osztr. hitelsorsjegy 178.—, osztr.-magyar bank-részv. 864, cs. k. arany 5.78, német bankváltók 60.55, elbavölgyi vasut részv. 177.75, Wiener Bankverein részv. 106.80. Dunagőzhajózási társ. részvény 499. Pang.

Esti tőzsde.

Bécs, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsdén tartózkodó volt az üzérkedés, mert a parliamenti eseményekről tulzott hireket terjesztettek. Magasabb párisi jelentésekre azonban jelentékenyen javult és az üzlet élénkült, a mi azonban ismét elenyészett, mert hivatalos jelentés érkezett az indiai hadsereg nagyobbitásáról. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 301.75—302.75, *magyar hitelbank* 311—311.50, unióbank 71.60—72.75, osztrák tartományi bank 105.90—106.25, osztrák magyar államvasut 306—306 25, elbavölgyi vasut 178.10, északi vasut 2550—2535, lemberg-czernovitzi vasut 232.75—233.75, pardubitzi vasut 104.50, alpesi bányatársaság 44.75—44.80, májusi járadék 83.30, osztrák aranyjáradék 108.90, *magyar aranyjáradék* 99.15—99.35, *magyar papirjáradék* 93.85—93.92, 1864-iki sorsjegy 172.11.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 302.40, angol-osztrák bank 105, unióbank 72, bankegyesület 106.70, osztrák tartományi bank 106.10, tramway 215.75, májusi járadék 83.30, *magyar aranyjáradék* 99.27, husz frankos arany 9.80, német birodalmi márka 60.57—60.60.

Zárlat után jegyez osztrák hitelrészvény 302.40 és 302.60 után 302.50, osztrák tartományi bank 105.90, *magyar aranyjáradék* 99.32 után 99.30.

Az **esti magánforgalomban** marad osztrák hitelrészvény 302.60, *magyar aranyjáradék* 99.27.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai **prolongáczió**, mely négy napra (márczius 27., 28., 29. és 30.) terjedt, a következő reporttételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 20 krajczár report — simán (3½—2⅝%), *magyar hitelbank* 10 kr report — 20 kr deport (3½—2¼%), tramvay 35—20 kr deport (1⅝—2⅝%), osztrák-magyar államvasut 25—10 kr deport (2⅛—2¾%), déli vasut 10—20 kr deport (5¾—4¾%), májusi járadék 5—10 kr deport (4½—4⅜%), *magyar aranyjáradék* 15—5 kr deport (2⅞—3⅝%.)

Praemiumüzlet: A dijtételek valamivel olcsóbbak. Osztrák hitelrészvény holnapra 2—2½ forint, nyolcz napra 5½—6 forint, egy hóra 12½—13 frt, három hóra 24—25 forint, osztrák-magyar államvasut egy hónapra 8—9 frt, Károly Lajos vasut egy hónapra 8—9 frt, déli vasut egy hónapra 6½—7 frt, *magyar aranyjáradék* egy hóra 2¼—2½ százalék, három hóra 4¼—4¾ százalék.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra 3⅜—3⅞ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 4—4¼ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A lanyhább londoni sürgöny itt hatástalan maradt, mert közeli buzahatáridők iránt tartósan jó a kereslet. *Buza* indult 8.70 frton, valamivel nyugodtabb budapesti jelentésekre 8.67 frtig adatott és marad igy pénz; május—juniusra jegyez 8.68—8.70 frtot, őszre 8.92—8.94, *rozs* tavaszra 7.45, május—juniusra 7.58, őszre 7.53—7.55, *zab* valamivel kellemesebb, tavaszra 7.68, május—juniusra 7.65, *tengeri* lanyhább, május—juniusra 6.38 frtról 6.36 frtra esett és marad igy áru. *Szesz* ára ma valamivel gyengébb. Kész gabonaáru 27 frton kapható.

Délután tartózkodó volt az üzérkedés, az üzlet pangott és az irány csendes. *Buza* tavaszra 8.67—8.69 frt, május—juniusra 8.67—8.69, őszre 8.92—8.94; *rozs* őszre 7.53—7.55, *zab* tavaszra 7.66—7.68, május—juniusra 7.64, őszre 6.83—6.85; *tengeri* május—juniusra 6.36—6.37, julius—augusztusra 6.54—6.56.

Kész áruban az üzlet csak egyes kötésekre szoritkozott.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTOZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 60 frt 55 kr. 100 frk vista = 47 95 kr.

Márczius hó 24.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é.
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		81.70	—.—	—.—
« 4½%-os		110.47	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	631.—	306.69	—.—
Osztrák déli vasut	U	300.—	137.83	— 0.49
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		83.85	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi uniobank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	81.88	99.3	— 0.14
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	68.50	83.08	— 0.38
« 5 %-os «	K	82.10	99.46	—.—
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.90	83 63	— 0.12
« 4 %-os aranyjáradék	K	89.82	109.15	—.—
Magyar aranyjáradék	U	81.90	99.38	— 0.12
« 5%-os papirjáradék	U	77.50	94.28	— 0.12
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	101.10	122.68	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	512.—	301.92	— 0.60
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	505.—	305.70	—.—
Osztrák déli vasut	U	231.—	139.56	— 0.60
Károly-Lajos vasut	U	110.10	266.47	— 0.96
Kassa-oderbergi vasut	K	62.70	149.81	— 0.24
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		211.—	126.68	— 1.44
Váltó bécsi piaczra		165.10	60.50	— 0.07
*Keleti kölcsön II. kib.		63.80	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	68.50	83.08	— 0.30
« 5 %-os «	K	81.68	98.96	— 0.24
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.88	83.61	— 0.14
« 4 %-os aranyjáradék	K	89.75	109.09	—.—
Magyar aranyjáradék	U	81.75	99.20	— 0.30
« 5%-os papirjáradék	U	77.38	94.09	— 0.14
Osztrák hitelrészvény	U	256.—	302.43	— 0.14
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	252.—	305.71	— 0.74
Károly-Lajos vasut	U	219.75	266.51	— 0.30
Osztrák déli vasut	U	114.12	140 21	—.—
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	195.50	237.14	— 0.14
Magyar-gácsországi vasut	K	148.37	180.18	— 0.15
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		164.95	60.55	+ 0.01
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

Trieszt, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Gyenge. Husz frankos arany 9.78½, májusi járadék 83.35, *magyar aranyjáradék* 99.25, *magyar papirjáradék* 94, osztrák hitelrészvény 302, Lloyd-részvény 564, olasz járadék 96.75.

Berlin, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai értéktőzsdén kedvezőtlen politikai kilátások miatt általában gyenge irány uralkodott. Bankértékek, orosz fondok és szerb járadék alacsonyabbak, zaklat csendes, üzlettelen.

Berlin, márcz. 4. (Tőzsdei jelentés.) A londoni eladások daczára orosz értékek szilárdak. Vasuti értékek részben hanyatlottak. Játék-, bank- és bányaértékek panganak. Magyar járadékok tartvák. Prolongáczióért olcsó a dij. Kamatláb 3%.

Berlin, márcz. 24. (Utótőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 81.75, osztrák hitelrészvény 512½, osztrák-magyar államvasut 505, osztrák déli vasut 231½, Károly-Lajos vasut 110.10. Nyugodt.

Frankfurt, márcz. 24. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 256.37, osztrák-magyar államvasut 252.25, osztrák déli vasut 114⅛. Meglehetősen szilárd.

Páris, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Daczára londoni lanyha jelentéseknek, a tőzsde szilárd irányt követett. *1 óra 16 perczkor jegyeznek:* 3%-os franczia járadék 81.67, 4½ százalékos aranyjáradék 110.40, osztrák-magyar államvasut 631.25, osztrák déli vasut 301.25, török consol 18, egyiptomi kölcsön 346.25, török sorsjegy 49, ottomán bankrészvény lanyha, 600, Credit Foncier 1385, osztrák tartományi bank 480, Szuez-részvény 2157, spanyol kölcsön 61.43, *magyar aranyjáradék* 81.81.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 81.70, 4½%-os franczia járadék 110.47, osztrák magyar államvasut 631. osztrák déli vasut 300. franczi-

törleszthető járadék 83.85, *magyar aranyjáradék* 81⅞, ottomán bankrészvény 601. Szilárd.

Páris, márcz. 24. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az *utótőzsdén* szilárd irány uralkodott. 4½%-os franczia járadék 110.50, 3%-os franczia járadék, 81.81, váltó Londonra 25.37, orosz rubel 261. Magánkamatláb 2¾ százalék.

London, márcz. 23. *Magyar aranyjáradék* 80⅝, osztrák aranyjáradék 88.50, osztrák ezüstjáradék 67.50, angol consolok 97.14, ezüst 49⅞. Lanyha.

Newyork, márcz. 23. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 466 márka után (60 napi látra) 94¼, váltó Londonra 4.83¼, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 122¼, Erie-vasut 13⅞, váltó Párisra 4.26⅞.

KÜLFÖLDI ARUTOZSDÉK.

Páris, márcz. 24. *Buza, liszt* és *szesz* csendes, *olaj* tartós.

Berlin, márcz. 24. *Buza* csendes, *rozs* és *olaj* szilárd, *zab* bágyadt, *szesz* javult.

London, márcz. 23. Felhozott buza csendes, tartott; külföldi buza ½—1, liszt, tengeri és borsó ½, zab ¼ shillinggel csökkent e héten. Árpa és bab változatlan. Olaj helyben 24.25. Időjárás: fagyos.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakományokban 100 kilónkint értendő. Bevitelivám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s hüvelyesért 1 márka, lisztert 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonaért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 60 forint 55 kr. Párisra 100 frk vista 48 frt 95 kr.

Márczius hó 24	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	21.75	10.65	— 0.08
— áprilisra	22.—	10.77	— 0.01
— május-juniusra	22.50	11.01	— 0.01
— májustól 4 hóra	22.75	11.13	— 0.02
Liszt folyó hóra	47.50	14.62	+ 0.01
— áprilisra	47.75	14.70	— 0.01
— május-juniusra	48.50	14.94	+ 0.03
— májustól 4 hóra	48.80	15.03	+ 0.06
Olaj folyó hóra	63.50	31.09	+ 0.10
— áprilisra	64.—	31.33	— 0.02
— májustól 4 hóra	65.—	31.82	— 0.01
— utolsó 4 hóra	66.75	32.67	— 0.04
Szesz folyó hóra	47.25	25.19	— 0.04
— áprilisra	46.50	24.80	— 0.04
— májustól 4 hóra	46.50	24.80	— 0.04
— utolsó 4 hóra	47.—	25.06	— 0.04
Szállitási dij: Budapestről	8.27	4.03	
— Bécsből	7.87	3.83	
BERLIN.			
Buza április-májusra	166.25	10.06	—.—
— julius-augusztusra	174.25	10.55	—.—
Rozs április-májusra	148.25	8.98	+ 0.02
— julius-augusztusra	151.—	9.14	+ 0.03
Zab április-májusra	141.—	8.54	— 0.03
— május-juniusra	143.—	8.66	— 0.03
Olaj április-májusra	49.50	29.97	+ 0.06
— szept.-okt.-re	52.70	31.91	+ 0.06
Szesz április-májusra	43.20	26.16	+ 0.24
— julius-augusztusra	45.40	27.49	+ 0.18
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza április-májusra	164.50	9.96	— 0.03
— junius-juliusra	171.—	10.35	—.—
— szeptember-októberre	178.—	10.78	—.—
Rozs április-májusra	143.—	8.66	—.—
— junius-juliusra	146.—	8.84	+ 0.03
— szeptember-októberre	149.—	9.02	— 0.03
Olaj április-májusra	49.50	29.97	—.—
— szeptember-októberre	52.—	31.49	— 0.30
Szesz helyben	41.10	24.89	+ 0.19
— április-májusra	42.40	25.67	+ 0.23
— junius-juliusra	43.—	26.04	+ 0.30
— augusztus-szeptemberre	45.40	27.49	+ 0.30
Repeze	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.90	
— Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN.			
Buza márcziusra	17.50	10.57	—.—
— májusra	17.80	10.78	—.—
Rozs márcziusra	14.60	8.84	—.—
— májusra	14.90	8.92	—.—
Olaj kész szállitásra	27.20	32.94	—.—
— májusra	26.90	32.57	— 0.12
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.59	
BOROSZLÓ.			
Buza	16.60	10.05	—.—
Zab	14.80	8.96	—.—
Olaj	41.19	24.89	+ 0.06
Rozs	13.90	8.42	—.—
Repeze	22.90	14.47	—.—
Tengeri	14.50	8.78	—.—
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.71	

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Sertésüzlet.

Bécs, (St. Marx), márcz. 24. (Távirat.) Felhajtatott 6940 db sertés, még pedig: 1415 db nehéz bakonyi és 1786 db könnyebb bakonyi és 3739 süldő. Az üzlet meglehetősen élénk volt; de az árak a nagyobb felhajtás miatt lanyhultak. A magyar sertések ára ½—1 forinttal esett; süldőké változatlan maradt. Jegyeztetik: nehéz bakonyi 42—43.50 frt, könnyebb 39—41 frt, süldő 33—45 frt, szalonna 45 frt, zsir 49—50 frt, mind száz kilogrammonkint.

NAPIREND: Márczius 25-én.

Naptár: Szerda. — Róm. kath.: Gyümölcsoltó Boldogasszony. — Prot.: Gyümölcsoltó B. A. — Görög-orosz: (márczius 13.) Niczefór püspök. — Zsidó: (nizán 9.) — Nap kél 5 ó. 54 p., nyug. 6 ó. 18 p. — Hold kel déli 12 ó., nyug. 2 ó. 59 p. reg.

Miniszterelnök (belügyminiszter) fogad d. u. 5—6.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 5—6.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2.

A Mária Dóra egylet alakuló közgyülése d. e. 11 órakor az uj városháza tanácstermében.

Siposs Antal zeneakadémiájának évtizedes ünnepélye d. e. 11 órakor a vigadó kis termében.

A budapesti önkéntes tüzoltótestület rendes évi közgyülése d. u. 3 órakor az állami főreáliskolában.

A kereskedő ifjak társulatának évi közgyülése d. u. 3 órakor saját helyiségeben. (Gizella-tér 1. sz.)

A gazdakör felolvasó ülése este 6 órakor. Felolvasó: Kispal Sándor.

Az országos erdészeti egyesület választmányi ülése d. u. 6 órakor saját helyiségében (hold-utcza 21. sz.)

A lelenczház javára mükedvelői előadás az iparosok köre helyiségében.

A kegyesrendiek gymnásiuma énekkarának hangversenye este 6 órakor az intézet nagy termében.

Vörös-kereszt Erzsébet-kórház (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponkent délelőtt 10—11½ óra között.

Matejkó képe a műcsarnokban (sugárut 81. szám) d. e. 9-től d. u. 4. Belépti dij 50 kr.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1.

Muzeumban: képtár d. e. 9-től d. u. 1.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1, d. u. 3—5 és este 7—.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton ünnepnapok kivételével naponként látható d. e. 8—12 és d. u. 2—4.

Muzeumi könyvtár d. e. 9 d. u. 1 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8.

Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap márcz. 24-i számából.

Arverések a fővárosban. Helsinger Simon 859 forintra becs. ingatl. jun. 26 (I—III).

Arverések a vidéken. Thurn Katalin 3067 forintra becs. ingóságai ápr. 2 Zala-Egerszeg. Gedai Antal 2400 frtra becs. ingatl. ápr. 22 Kecskemét. Simkó István 6988 frtra becs. ingóságai ápr. 1 Szepsi. Kugler Károly 689 frtra becs. ingatl. jun. 2 Nyulas (Nezsider). Németh Lajosné 42,901 forintra becs. ingatl. ápr. 8 Nagy Károly. Schweiger Abrahám 381 forintra becs. ingóságai márczius 26 Alberti (Monor). Schmidt János 406 forintra becs. ingatl. ápr. 21 Visegrád (pestv. tvszék). Lichtman Jakab 3090 forintra becs. ingóságai ápr. 8 Hegyes-Bénye (Szerencs). Rosenberg 2901 forintra becs. ingóságai márczius 26 Pétervásár. Bajnoczy Gyula 3050 forintra becs. ingóságai ápr. 7 Deés. Lang Sámuel 2687 forintra becs. ingóságai márcz. 26 Miskolcz.

Csődhirdetmények. Teich Adolf besztercebányai lakos ellen, bej. május 7. Csődbiztos: Seyfried József törvszéki biró, tömeggondnok: Chovan János ügyvéd. Weisz Miklós szatmári lakos ellen, bej. május 18. Csődbiztos: Kölcsey Sándor tvszéki biró, tömeggondnok: Uray Gáspár ügyvéd. Patkó Tamás nyiregyházai lakos ellen, bej. május 4. Csődbiztos: Fejér Barna tvszéki biró, tömeggondnok: dr. Ferdlicska Kálmán ügyvéd. Herczeg Simon nagy-szombati lakos ellen, bej. április 30. Csődbiztos: dr. Vida Géza tvszéki biró, tömeggondnok: Wallner János ügyvéd. Strausz Pinkus bobrói lakos ellen, bej. márcz. 30. Csődbiztos: Lattyák János tvszéki biró, tömeggondnok: Bulla Péter ügyvéd. Németh Ignácz pápai lakos ellen, bej. május 1. Csődbiztos: Berky Károly tvszéki biró, tömeggondnok: Galamb József ügyvéd.

Csődmegszüntetések. Szinetár Márton krasznabeltelki, Berger Miksa ujvidéki, Lipkovitz Mór pirossi, Ehrenwald Jónás pozsonyi lakosok ellen.

Pályázatok. A liptó-szent-miklósi kir. járásbiróságnál aljegyzői, — a csáktornyai kir. jbiróságnál végrehajtói, — a király-helmeczi kir. jbiróságnál aljegyzői, — a kanizsai kir. jbiróságnál aljegyzői állomásra.

A kis lottó huzása márczius 24-én.

Brünn 63 23 88 20 76

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

István főhg. szálloda.

London szálloda.
Pelleter A. Bécs
Julka J. Bécs
Tesár A. Bécs
Glaser L. Oravicza
Schuller F. Grácz
Mazenkiewitz Zwarda

Magyar király szálloda.
Lészay L. Kolozsvár
Ertl I. Bács
Péchy Sz. T.-Darócz
Matschin R. Bécs
Merores K. Pécs
Maenling O. Berlin
Salis J. Manchester
Stern K. K.-Kér
Vutsits J. Nagykanizsa
Scharmann I. Bécs

Marchall-szálloda az „Angol királynő"-hez
Szécsen A. gr. Bécs
Esterházy M. és E. gr. Pozsony
Pálffy I., B., és H. gr. Pozsony
Bethlen K. gr. Kolozsvár
Nemes I. gr. Kolozsvár
Erdődy I. gr. Zágráb
Apponyi C. és G. gr. Högyész
Apponyi S. gr. Lengyel
Teleky C. gr. M.-Ungvár
Migazzy V. gr. A.-Maróth
Gyürky P. gr. Potrágy
Pejacsevich A. gr. Ludány
Almásy T. gr. Zsadány
Forgách L. gr. Mándok
Széchenyi F. gr. Szegzárd
Zamojsky E. gr. Pozsony
Chotek R. gr. Korompa
Somssich E. gr. Somogy
Keglevich V. gr. Bécs
Esterházy I. gr. Pozsony
Nicolits F. br. nej. Szerajevó
Redl L. br. Bécs
Radvánszky I. br. Varsány
Rosner E. br. Nagyvárad
Huszár S. br. Kolozsvár
Podmaniczky G. br. Aszód
Rauch G. br. Zágráb
Mikos N. br. Erdély
Vay D. br. Pozsony
Ambrózy L. és G. br. Temesvár
Jeszenszky E. br. Hidvég
Tabajdy K. Arad
Rónay L. Zombor
Márffy B. Somogy
Zuber S. Komárom

Nemzeti szálloda.
Harangi Gy. Miskolcz
Brokles J.-né Komárom
Szinnyey I. Eperjes
Barczay I. Kassa
Mednyánszky E. br. Beczkó
Glück M.-né Mezőkövesd
Andreovits I. Veszprém
Fischer F. Mainz
Osztoics J. Ruma

Páris szálloda.
Rosenbach S. Szántó
Basch S. Dévaványa
Bein L. Szolnok
Rutenbeck V. Vesztfália
Ruszwurm C. Zsarnócza
Löfkovits I. Debreczen
Pollatschek M. Kassa
Kaiser J. Győr
Pidensohn F. Odensee
Pollák C. Bécs
Rauscher J. Bécs
Band S. Bécs
Kohut F. Bécs

Schmidt-Orient szálloda.
Sranyi M. P.-Süly
Nagy B. Kis-Hantos
Csala S. Gyöngyös
Bodon J. Gyöngyös

Szentmiklósy Gy. Gömör
Dr. Neumann L. Karlócza
Bemolák N. Rimaszombat
Avedik L. Erzsébetváros
Kaesztler C. J. Teschen
Geldner G. Szolnok
Ament J. Debreczen
Urbacsek M. Szentmihály
Kriczane k A. Pápa
Horváth M. Nagyszeben
Berger F. Pápa
Beck J. Bonyhád
Gyöngyösi E. Vásárhely
Fischer S. Arad
Rotter J. Temesvár
Korn D. Szentpéteri

Tigris szálloda.
Sagrin S. Eperjes
Löffler Gy. Kaposvár
Strasser J. Tabb
Moskovits J. Nyitra
Hönig M. Ozora
Friedmann M. Simontornya

Vadászkürt szálloda.
Miron B. Nagyszeben
Metzian J. Arad
Kemény Gy. br. Torda
Sándor B. Szabadka
Fedróczy L. Körös
Matyasovszky S. Eperjes
Latkóczy J. Nyitra
Fischer K. Győr
Steinbach K. Bécs

Aranysas szálloda.
Dessewffy O. Ványáncz
Dessewffy E. Nagykáta
Toth M. Dad
Török A. Kerseliget
Dr. Berczel H. B.-Gyarmat
Barta L. Marosvásárhely
Hegedüs I. B.-Egyháza
Csidey K. Nagyigmánd

Budapest szálloda.
Licht F. Krems
Stokner M. Stein
Tausch K. Ujvidék
Deszáth I. Esztergom
Gönczi F. Kecskemét
Horvátk K. Győr

Európa szálloda.
Schaffgotsche L. gr. Bécs
Saldern K. br. Berlin
Gibert A. Páris
Guttmann A. Nagyvárad
Bourmene gr. Páris
Ferrari A. Milánó
Treves S. Milánó
Mauthner E. Bécs
Keil Gy. Bécs
Durst E. Zágráb
Pfister J. Zágráb
Boisson A. Páris
Bazangourth A. Páris
Osterreicher M. Bécs
Pischinger F. Bécs

Erzsébet szálloda.
Horváth M. Fogaras
Tóth F. Kunszentmiklós
Szigethy A. N.-Szentmárton
Kégl I. P.-Szentkirály
Özv. Kövér Z.-né Ujpest
Tóth Z.-né Kunszentmiklós
Dálnoky I. Eger
Horváth F. Kalocsa
Balogh I. Győr
Deáky Z. Győr
Blau S. Dabas
Krausz I. Bécs

Fehér hattyu szálloda.
Steiner A. Miskolcz
Weisz I. Apostag
Freund M. Bécs
Illmer A.-né Bécs
Schiff N. Nagykároly
Grossmann J. Tornallya
Haas S. Zólyom
Seemann I. Eger
Balogh G. Fehérvár

Holzwarth-Frohner száll.
Stadler G. B-Bánya
Rosenberg H. Kiszell
Pick H. Kiszell
Müller E. Ludwigsburg
Weisz D. Emőke
Wolfinger L. Tata
Pollak I. Szeged
Tauber M. Bécs
Munk H. Bécs
Neumann A. Bécs
Dr. Klösz I. Medgyes
Ribáró A. Milánó
Kailer C. Berlin
Gold M. Győr
Friedmann E. Tapolcsány
Beutum I. Nyergesujfalu

Fehérló szálloda.
Filipescles I. L.-Káta
Sepsy E. Szatmár
Krevitzky A. Verczioróva
Semsö J. Valkó
Balogh I. Debreczen
Horvath L. Jászberény
Fehér A. Szatmár
Schlupka I. Prága
Fernitzi I. Milánó
Friedländer I. Nagyvárad
Eibel K. P.-Ladány
Schwartz I. Bécs
Glüwitz M. Genf

Reichl B. Pozsony
Flüszter I. Zágráb
Eckner I. Veszprém

Hungária szálloda.
Teleky G. gr. Bécs
Thorotzkay P. Torda
Wenkheim gr. N.-Lévárd
Fesztetich E. gr. Szombathely
Balassa J. br. Hrabócz
Ambrózy B. br. Temesvár
Bruckenthal br. Ebendorf
Lónyay G. Olaszi
Bezerédy A. Magyaróvár
Ormódy I. Nagybecskerek
Gürtler A. Munkács
Dr. Zrimm E. Bécs
Dr. Mirovits E. Lemberg
Reichmann A. Debreczen
Wauder H. Schönlinde
Fernau E. Bécs
Glück A. Moszkva
Royer C. Páris
Löwi A. Barcs
Litterbach J. Prága
Simek J. Prága
Engel M. Pécs
Adler A. Bécs
Kramer M. Bécs
Nastl M. Bécs
Stein M. Bécs
Offener S. Bécs
Pick J. Zürich
Rosenfeld S. Debreczen
Epstein E. Szered

Elhaltak Budapesten 1885. márcz. 23.

Lamine J. 50 é. kéményseprő utról tüdővész.
Wagner A. 52 é. utczaseprő VIII. k. kisfuvaros-u. 8. tüdővész.
Dravnyik F. 32 é. szücs utról tüdővész.
Skopál K. M. 70 é. mgzó VII. k. kerepesi-u. 19. aggkór.
Kiss B. R. 32 é. czipész neje VIII. k. Erdélyi-u. 10. tüdővész.
Mikulesz R. 25 é. cseléd IX. k. soroksári-u. 65. tüdővész.
Glatz T. 24 é. cseléd VI. k. n.-korona-u. 15. tüdővizenyő.
Swoboda R. K. 66 é. özv. II. k. medve-u. 21. tüdőlob.
Puchs J. 2 é. aszt. fia II. Niedermayer-u. 5. tüdőlob.
Speidl É. 75 é. hivt. özv. II. k. fő-u. 40. aggkór.
Mauner L. A. 75 é. özv. II. k. ostrom-u. 27. aggkór.
Petrovics K. 1 é. vendég's I. V. ujpesti-rakpart 1359. agykérlob.
Bajnoczy J. 38 é. kézmüves neje VIII. k. Magdolna-u. 19. tüdőlob.
Just J. 29 é. mázoló VIII. k. óriás-u. 26. gümőkór.
Friedmann J. 2 é. munkás leánya III. k. határ-u. 15. égés.
Kobiatkó M. 2 é. napsz. leánya III. k. bécsi-ut 16. tüdőlob.
Kunst L. 30 é. hivt. I. k. vöröskereszt-kórház kimerülés.
Berger Sch. M. 67 é. VI. k. sugár-ut 132. aggkór.
Falla Sz. 23 é. napsz. X. k. téglagyár vesebaj.
Gödön K. 4 é. napsz. fia X. k. tüdőlob.
Taussig R. 2 é. napsz. leánya II. k. tégla-u. 3. hörglob.
Sipos K. T. 25 é. hivt. leánya I. k. vámház tüdőbaj.
Brunner R. 78 é. özv. I. k. hadnagy-u. 16. aggkór.

NYILT-TÉR.

Egy csodálatos orvosi mütét története.

Az amerikai nagykövet Kasson ur Bécsben, kormányának nemrégiben egy csodálatra méltó gyors sebészeti mütét érdekes tudósitását küldötte meg, mely ezelőtt nemrég Billroth professor ur által lőn végrehajtva Bécsben; ez egy csodálatra méltó módon történt gyomorkivágásból állott, melynél a gyomornak csaknem egyharmad részét kelle eltávolitani, s e mi még csodálatra méltóbb, a beteg ismét felgyógyult, oly eset, milyen eddig még soha elő nem fordult. A betegség, mely miatt ezen mütétet alkalmazni kelle, gyomorrák volt, mely az alábbi kórtünetektől kisértetik:

Az étvágy felettébb rossz, a gyomorban valami sajátságos leirhatatlan, felettébb gyötrő érzés uralkodik, melyet leginkább valami meg nem határozható zsibbadásnak lehetne nevezni, a fogakra különösen reggelenkint bizonyos tapadós nyák rakódik le, mely igen kellemetlen utóizt hagy maga után, táplálékok élvezete nem látszik ezen sajátságos zsibbadt érzést eltávolitani, sőt ellenkezőleg azt inkább még fokozzák, a szemek beesnek, s megsárgulnak, kezek és lábak hideg s tapadósakká válnak, mintegy hideg verítékkel fedve. A beteg folytonosan bágyadságot érez s az álom nem ad neki uj erőt; nemsokára rá a beteg ideges, ingerült s rosz kedvüvé válik, balsejtelmek gyötrik, ha fekvő helyzetéből hirtelen felemelkedik elszédül, fülzugást kap s meg kell fogóznia valamibe, hogy össze ne rogyjon, belei eldugulnak, bőre legtöbbnyire száraz és forró lesz, vére megsürüdik s olvadékossá válik s nem czirkulál rendesen. Későbben a beteg az ételt evés után csakhamar ismét kihányja, melynek olykor savanyus, poshadt, néha pedig édeses ize van, gyakran szenved szivdobogásban s azon hiszemben van, hogy szivbajban szenved, végre azonban már semmiféle táplálék nem marad meg benne, miután a bélcsatorna nyilása vagy már tökéletesen vagy legalább nagy részt egész el van dugulva.

De bármily elriasztó legyen is ezen betegség, mind a mellett a fenti kórtünetekben szenvedők még se csüggedjenek el, mert ezer közül kilenczszáz kilenczvenkilencz esetben nem szenvednek gyomorrákban, hanem pusztán csak emésztetlenségben, oly betegségben, mely igen könnyen gyógyitható, ha helyesen gyógykezeltetik. A legbiztosabb s legjobb szer ezen betegség ellen a «Shäker kivonat» növényi készitmény, mely az alább felsorolt gyógyszertárak mindegyikében megszerezhető. Ezen kivonat a bajt alapjában támadja meg s azt gyökerestül kiirtja a testből.

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a **Seigel-féle hashajtó labdacsokra** is van szükségök, a «Shäker-kivonattal» kapcsolatban. A **Seigel-féle hashajtó labdacsok** meggyógyitják a dugulást, elüzik a lázt és a meghülést, megszabaditnak a főfájástól s elfojtják az epekiömlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemetesebb s egyszersmind a legtökéletesebb labdacsok mindenek eddig készitettek között. A ki ezekkel csak egy kisérletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Enyhéden s minden legkisebb fájdalom előidézése nélkül hat.

Ára egy palaczk «Shäker-féle kivonatnak» 1 frt 25 kr., 1 doboz **Seigel-féle hashajtó labdacsoknak** 50 kr. Magyarországi főraktár: Budapest **Török József** gyógyszertára király-utcza 12. 399

Szt.-Pétervár (Oroszország), 1880. máj. 3.

A hála és kötelesség késztetnek engem hálámat önnek kifejezni a jólétért, melyet érzek; a Bravais vas, melyet több mint 2 éven keresztül bevettem, visszaadta eleterőmet. Dutertre gróf. Kapható minden gyógyszertárban. Ügyeljünk Bravais R. vörös nyomásu aláirására. 373

ÉRTESITÉS. Tisztelt vevőink és üzletbarátainknak azon utasitással szolgálunk, hogy *üzletünkben az elárusitást kicsinyben felhagytuk*, és csak a *nagybani elárusitást folytatni fogjuk. Irodánk* és *raktárunk* f. é. április hó 1-étől *dohány-utcza 6. szám*, gyárunk ugymint azelőtt *sip-utcza 13. szám* alatt létezik. 986

Adler és Ungar.

A nagykereskedő- és iparos urak **vasuti-, hajó- és postautánvételeit** legelőnyösebb feltételek mellett leszámitolja 331 **a pesti magyar keresk. bank utánvét-**leszámitoló osztálya Dorottya-utcza 1. sz. földszint.

IGÉRVÉNYEK BÉCSI SORSJEGYEKRE a f. évi április 1. huzásra 878 főnyeremény **o. é. 200.000, o. é. 20.000 frt.** Kapható 2 és fél frtjával 50 kr. bélyegdijért **LUEFF M.** illatszertárában Budapesten váczi-utcza 28. sz.

A „GONDUZO"

szépirodalmi hetilap

f. évi április hó elsejével harmadik évnegyedébe lép és rövid fennállása óta, rendkivül dus és változatos tartalmánál fogva oly pártolásnak örvend, mely az irodalom terén valóban páratlanul áll hazánkban.

A «Gondüző» erkölcsöt nemesitő és lelket müvelő, érdekfeszitő és gondokat üző olvasmányaival kimerithetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A «Gondüző» munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Beniczkyné-Bajza Lenke, Komócsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vértesi Arnold, Ötvös Adolf, Erdélyi Gyula, Kazár Emil, Éjszaki Károly, Endrődi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentaller Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Lévay Sándor stb. stb.

A «Gondüző» továbbá megkezdte «A gránátköves asszony», Marlitt E. világhirü regényének közlését egyedül jogositott magyar forditásban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Végre pedig örvendve emlitjük meg, hogy Jókai Mór koszorus irónk igéretét birjuk, hogy a «Gondüző» számára irni fog, miáltal oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitünőségeit csoportositsuk lapunk körül.

A «Gondüző» megjelen minden vasárnap 3½ ivnyi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre csak 1 frt 50 kr, félévre 3 frt.

Mutatványszámmal mindenkinek szivesen szolgálunk ingyen és bérmentve, ki e végett hozzánk fordul.

Az előfizetési pénzek legczélszerübben posta-utalványnyal a «Gondüző» kiadóhivatalhoz küldendők.

940 **Székely Aladár,** a «Gondüző» kiadó-tulajdonosa Budapesten, dob-utcza 14.

☛ **Huzás már április 1-én!** 937

Bécsi communal-igérvények

2 és fél frtjával és bélyeg.

főnyeremény 200.000 forint o. é.

A „MERCUR" Cohn c. kiadóhivatalának váltóüzlete csak **Bécsben,** Wollzeile 10. Kärntnerstrasse 3.

Első rangú vasmentes savanyúviz, szénsavdús, **lithium** és **bornátrium** tartalmu forrás

Salvator

vese, hugydara, köszvény és **hólyag** bántalmak ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek hurutos bántalmainál orvosi tekintélyek által rendelve.

Borral használva igen kellemes üditő italt szolgáltat.

Kapható ásványviz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszertárban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Budapesten főraktár ÉDESKUTY L. urnál. 815

90 kr. *Egy doboz* *90 kr.*

Henri Nestlé Gyermektápliszţje.

Henri Nestlé condensált teje egy doboz 50 kr.

Főraktár Neruda Nándor-nál Budapesten.

Kapható Budapesten s a vidéken az összes gyógyszertárakban, gyógy- és füszerkereskedésekben.

Gyárjegy. 760

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ.

Évi b. 216. Havi b. 15.

Budapest, márczius 25-én.

Czifra nyomoruság.

Szinmü 4 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Személyek:

Bálnai Gusztáv	Gyenes
Bella	H. Lánczy
Sodró Antal	Egressy
Zsófi	Györgyné
Eszter	P. Márkus E.
Csoma Bálint	Ujházi
Mártha	Czanyuga E.
Klotild	Hoffmann
Aurélia	Kálnai I.
Juczi	Major I.
Luczi	Kalmár
Mádi Simon	Vizvári
Poprádi Endre	Náday
Tarczali Jenő	Mihályfi
Murok Márton	Pintér
Zegernyei P.	Szathmáryné
Zegernyei Z.	Békessy I.
Mézesné	Vizváriné
Hantos	Körösmezei
Barna	Földényi
Tóbiás	Sántha
Végrehajtó	Császár
Becslő	Szalóki
Pinczér	Faludi

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márczius 26-án.

Az utolsó szerelem.

M. KIR. OPERAHÁZ.

XXV. bérletszünet.

Budapest, márczius 25-én.

«Magyar Rapsodia» I. sz. (F.) Bülow-nak ajánlva. Szerzette: Liszt Ferencz. Nagy zenekarra átirta Liszt Ferencz és Doppler Ferencz.

Ezzel:

«Magyar Király-dal» (Először.) Szövegét irta ifj. Ábrányi Kornél. Egy régi magyar dallam után szerzé Liszt F. Előadja az összes személyzet.

Végül:

NAILA,

a forrás tündére.

Ballet 3 részben, 4 képben. Irták Nuitter és Saint-Leon. Az I. és IV. kép zenéjét szerzette Minkus, a II. és III-dikét Delibes Leo betanitotta Campilli Frigyes balletmester.

Személyek:

Naila	Coppini Zs.
Nouredda	Zsuzsanics E.
Morgáb	Himrer G.
Zael	Müller K.
Djelma	Alszeghyné
Demil	Pini H.
Mozdok	Campilli
Khán	Weisz Róza
Sindjár	Vincze
Ismail	Bodor
Khán trombitása	Sebestyén

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márczius 26-án.

Turolla E. k. a. és Perotti Gy. ur vendégjátékául:

Borgia Lucretia.

Ezzel:

Renaissance.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, márczius 25 én.

Az ördög pirulái.

Látványos bohóság, énekkel, tánczczal és zenével, 3 felvonásban és 15 képben.

Személyek:

Albert	Sik G.
Magloire	Ujvári
Sottines	Solymosi
Seringuinos	Tihanyi
Babylas	Gergely
Rodriguez	Horváth
Bernadillo	Eöry
Izabella	Ligeti I.
Boh. istennője	Szelényi
Sára	Klárné
Bigaro	Rónai
Marceline	Ágostoni G.
1-ső pinczér	Enyvári
2-ik »	Kopácsi
1-ső hordár	Hortobágyi
2-ik »	Fogarasi
1-ső alguazil	Narczisz
2-ik »	Marton
3-ik »	Pintér
4-ik »	Magyari
Korcsmárosné	Izsóné
Kis korcsmne	Szeleczki E.
1-ső gnom	. . .
2-ik »	. . .
Orvos	Erődi
Korcsmáros	Sántha
1-ső diák	Beni I.
2-ik »	Széni A.
3-ik »	Fehér I.
Boszorkány	Vidorné
Bachansok knéja	Bellini E.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márczius 26-án.

UGYANEZ.

VÁR-SZINHÁZ

Budapest, márczius 25-én.

BLAHA LUIZA asszony mint vendég.

CZIGÁNY.

Eredeti népszinmü 3 felv.

Kezdete 7 órakor.

NÉMET SZINHÁZ.

Budapest, márczius 25-én.

Hutmacher u. Strumpfwirker, oder: Die Ahnfrau im Gemeindestadel.

Bohózat 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Orpheum

UJ. The Phenomenal. UJ.

Trio! Uj! Legnagyszerübb!

O'Meers által ujonnan feltalált equilibristikus mutatványok kifeszitett távíró sodronyon. A legelegánsabb változási jelmezek **O'Meers** három testvér által. 893

IDŐJÁRAS márcz. 24, regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700 +	Szél iránya és ereje 1—12	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	58.1	DK 3	+ 4.3	—	◕
Besztercze	60.4	K 1	+ 6.0	—	○
Besztercebánya	—	—	—	—	—
Budapest	58.8	E 3	+ 3.1	—	●
Csáktornya	58.2	E 5	+ 0.1	✳ 2	●
Debreczen	57.6	DK 1	+ 3.4	—	●
Eger	60.4	NY 1	+ 3.2	—	●
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	56.0	EK 4	+ 5.1	6	●
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	60.0	E 2	+ 1.6	✳ 3	●
Kolozsvár	60.1	K 2	+ 3.2	—	◔
Magyar-Óvár	60.3	E 1	+ 0.2	✳ 8	●
Mármaros-Sziget	59.0	K 1	+ 5.0	—	◑
Nagy-Enyed	58.5	K 1	+ 3.5	—	○
Nagy-Szeben	58.8	DK 3	+ 3.1	—	○
Nagyvárad	58.0	D 2	+ 6.8	—	◑
Orsova	60.1	◎	+ 6.8	—	⊕
Pancsova	56.4	D 6	+ 6.6	—	◕
Selmeczbánya	—	—	—	—	—
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	57.9	DK 2	+ 6.6	—	◑
Szeged	—	—	—	—	—
Sepsi-Szt-György	62.5	◎	+ 6.2	2	◔
Szolnok	58.2	K 4	+ 4.6	—	●
Temesvár	58.9	K 1	+ 0.0	—	●
Trencsén	57.9	◎	+ 2.4	✳ 4	●
Ungvár	58.7	EK 4	+ 3.4	—	●
Zágráb	58.2	EK 4	+ 1.5	✳ 11	●
Bécs	—	—	—	—	—
Bregenz	—	—	—	—	—
Lesina	—	—	—	—	—
Pola	—	—	—	—	—
Prága	—	—	—	—	—

Jelek magyarázata: ◎ — szélcsend; ○ — tiszta, derült; ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; ⊕ — esős, △ — jég; ═ — köd; ✳ — hóeső; ∞ — göz; ⚡ — zivatar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak.

Európában: A nagy légnyomás (763—765) a kontinens észak, a depresszió (754—755) annak déli részében az Adriánál van. Az idő északon változó, délen borus, itt helyenkint csapadékkal, kevés hőváltozással.

Hazánkban: Keleties, részben északi, helyenkint erős szelek mellett a hőmérséklet fölebb szállt, a légnyomás délnyugoton kisebb lett. Az idő délen borus, északon változó, helyenkint csapadékkal, nyugaton hóval, keleten esővel. — Az idő tartós változó jellegével végződik s boruló jelleget öltve, jövőre egyre több csapadékkal, egyelőre enyhe, reá hüvösebb lesz.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Többnyire borus időt várhatni, helyenkint csapadékkal.

VIZÁLLÁS 1885. márcz. 24.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	1.62	—	változtl.	M.-Sziget	0.53	—	változtl.
Komárom	1.66	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.88	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	2.85	—	apadó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	2.07	—	apadó
Ujvidék	3.64	—	apadó	Szolnok	3.32	—	apadó
Pancsova	2.78	—	apadó	Szeged	4.06	—	apadó
Orsova	3.30	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.20	—	változtl.
Barcs	0.63	—	áradó	**Maros**			
Eszék	1.40	—	változtl.	Arad	—	0.64	áradó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	3.21	—	apadó	Temesvár	0.24	—	apadó

Kiadótulajdonos: PALLAS irod. és nyomdai részv.-társaság

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései márczius 24.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	74 kg frttól	74 kg frtig	75 kg frttól	75 kg frtig	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	kg frttól	kg frtig	kg frttól	kg frtig
bánsági buza ó	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki »	»	8.15	8.30	8.25	8.45	8.40	8.55	8.59	8.65	8.60	8.75	8.70	8.85	— —	— —	— —	— —
pestvidéki »	»	8.05	8.20	8.15	8.35	8.30	8.45	8.40	8.55	8.50	8.65	8.60	8.75	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei »	»	8.05	8.20	8.15	8.35	8.30	8.45	8.40	8.55	8.50	8.65	8.60	8.75	— —	— —	— —	— —
bácskai »	»	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
m. északv. »	»	7.90	8.—	8.05	8.10	8.15	8.20	8.25	8.30	8.35	8.40	8.45	8.50	— —	— —	— —	— —

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenként	100 kilogramm ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	30	7	60
árpa	»	takarmány	»	60—62	6	70	7	—
»	»	égetni való	»	62—64	7	20	8	10
»	»	sörfőzdei		64—66	8	35	9	60
zab	»	—	szilárd	39—41	7	—	7	30
tengeri	uj	bánsági	szilárd	75	6	10	6	15
»	»	másnemü	szilárd	73	6	—	6	05
köles	—	—	»	—	—	—	—	—
káposzta-repcze	uj	—	»	nélkül	5	80	6	25
bánsági repcze	—	—	—	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	csendes	tavaszra	8	26	8	28
»	»	őszre	8	65	8	67
tengeri	csendes	máj.—jun.	5	87	5	88
zab	csendes	tavaszra	7	02	7	04
		őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	»	aug—szeptemb.	12⅞	—	12⅞	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	99.25	99.50
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	93.90	94.20
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	147.—	147.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	147.25	147.75
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	98.75	99.25
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	122.50	123.50
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	109.50	110.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		119.25	119.75
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		119.—	119.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	119.25	119.75
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	102.75	103.75
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	102.75	103.75
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	102.—	103.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	102.—	103.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlav.	5%	102.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	102.—	103.—

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	95.—	96.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.75	99.25
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4 2/10%	83.40	83.70
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	83.40	83.70
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	4 2/10%	83.80	84.10
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	4 2/10%	83.80	84.10
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	108.75	109.25
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	99.—	99.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	129.—	130.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	139.—	140.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	143.—	144.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		172.—	173.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		171.50	172.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	106.50	107.—
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	108.—	108.50
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	100.—	100.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	35.25	35.75
Bécs város nyerem. kölcsöne 1874-ből		125.75	126.25

Osztal. 1884-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	a) Bankok.			
—.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	102.75	103.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
	Központi partársulati hitelintézet	80	25.—	28.—
21.—	Magyar Általános Hitelbank	200	310.50	311.—
27½ fr	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13¾ fr	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	109.50	110.—
5.50	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	83.75	84.—
	Magyar országosbank részv.-társ.	200	—.—	—.—
	Osztrák hitelintézet	160	301.70	302.—
42.30	Osztrák-magyar bank	600	862.—	866.—
11.50	I. magyar iparbank	150	154.—	155.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	593.50	594.—
	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
	Bécsi biztositó társaság	200	234.—	238.—
220.—	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ.	200	195.—	200.—
	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3300.—	3320.—
	Foncière pesti biztositó intézet	100	81.—	82.—
50.—	Magyar-franczia biztos. társaság	200 ar.	212.—	213.—
	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	—.—	900.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	550.—	555.—
100.—	Első budapesti	500	1320.—	1340.—
20.—	Erzsébet malom	200	258.—	260.—
50.—	Hengermalom	500	635.—	640.—
24.—	Lujza	160	274.—	276.—
30.—	Molnárok és sütők	240	445.—	448.—
50.—	Pannonia	1000	1060.—	1080.—
15.—	Viktória	300	363.—	365.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» m. tengeri hajózási részv.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	187.—	188.—
— —	Arad-Csanádi vasut	100	—.—	—.—
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	200	—.—	—.—
— —	Barcs-Pakraczi vasut rész.-társas.	200	198.50	199.—
— —	Báttaszék-dombovári	200	182.50	183.50
— —	Debreczen-hajdunánási vas. els. részv.		97.50	98.—
— —	Déli vasut	200	139.—	139.50
— —	Észak-keleti vasut	200	175.50	176.50
— —	Erdélyi vasut	200	186.—	186.50
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	151.50	152.50
— —	Magyar-galicziai vasut	200	179.75	180.75
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	180.—	181.—
— —	Mármarosi sóvasut r.-t. elsőbbs. rés.	100	90.—	92.—
— —	Osztrák-magyar államvasut	200	306.—	306.50
	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
	Szamosvölgyi vasut t. elsőbs. r.	500	85.—	—.—
	Tiszavidéki vasut	200	250.—	251.—
	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	495.—	497.—
	Pesti közuti vaspálya	200	614.—	615.—

Osztal. 1884-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.	—	415.—	418.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	76.—	78.—
328.—	Országos központi	300	440.—	442.—
50.—	Pesti első hazai	1000	5800.—	5825.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	430.—	435.—
4.50	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	90.—	92.—
	f) Különféle vállalatok.			
10.—	Alagut	105	149.—	151.—
— —	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	85.—	86.—
— —	Első magyar üveggyár r. t.	500	—.—	500.—
	Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	—.—
	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	204.—	206.—
65.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	964.—	966.—
28.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	456.—	460.—
20.—	Gyapjumosó és biz., első magyar	200	250.—	255.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete	210	600.—	—.—
	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	592.—	597.—
75 —	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	1100.—	—.—
	Kőszén- és téglagyár (Drasche) I. k.	200	279.50	280.—
	Kőszénbánya- és téglagyár II. k.	200	257.—	258.—
8.—	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	100	91.—	92.—
	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	102.75	103.25
	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	135.50	136.50
18.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	235.—	236.—
	Serfőzde első magyar	400	884.—	890.—
20.—	Sertéshizlaló	200	248.—	250.—
	Spodium és csontlisztgyár	200	194.—	197.—
6.50	Szálloda részvény-társaság	80	113.—	113.50
	Szegedi szeszgyár és finom. r.-t.	200	200.—	206.—
15.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	186.—	187.—
— —	Török bir. dohány-egyedárusági	250 frk	118.—	118.50
— —	Téglagyár, kőbányai	100	270.50	271.50
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	102.75	103.75
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	101.75	102.25
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	96.—	96.50
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	123.75	124.25
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.25	102.—
	Magyar jelzálogbank	5%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	99.50	99.75
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	102.25	102.60
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	101.60	101.85
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	97.60	97.85
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.25	102.75
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	100.50	101.—
	Nagyszebeni földhitel-intézet	5½%	100.—	100.80
	Nagyszebeni földhitel-intézet	6%	101.50	102.50
	Bpesti közuti vasp. társ. részlet	5½	101.25	101.75
	Magy. jelz.-hit.-bank nyer. kölcs.	5%	100.—	100.50
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.25	99.75

Értékpapirok			Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alf.-fiumei v. u. (v.-eszéki v.)	200	5%	100.50	101.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	100.—	100.50
Budapest-pécsi vasut		5%	99.50	100.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	99.50	100.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300	6%	—.—	—.—
Észak-keletivaspálya	300	5%	99.—	99.50
Észak-keletivaspálya (aranyban)	1000	5%	123.—	—.—
Észak-keletivaspálya (aranyban)	200	6%	130.25	—.—
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	250	4%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	100.—	100.50
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	99.50	100.—
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	99.50	100.—
Magyar nyugativas 1874. kib.	2000/1000	5%	—.—	—.—
M. vas. elsőbbs. berul. arany b.	200	5%	122.—	122.50
I. erdélyi vaspálya	200	5%	99.—	99.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	100.75	101.25
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	200	5%	100.—	—.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	102.50	—.—
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-magy. államv. 1883. kib.	400/2000 m.	4%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	107.—	108.—
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.25
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.25	97.75
MAGÁNSORSJEGYEK				
Osztrák hitelintézet			178.—	179.—
Budavárosi sorsjegy			47.50	48.50
Keglevich sorsjegy			19.—	20.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			8.90	9.20
Osztrák vörös kereszt-egylet			16.10	16.30
Pálffy sorsjegy			39.50	40.50
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.79	5.82
Császári királyi arany (kör.)			5.72	5.75
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.78	9.80
20 frankos arany			9.78	9.80
20 márka			12.10	12.12
Török aranylira			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			60.55	60.65
Váltók árfolyama (látra).		Bank-láb		
Német bankpiaczok 100 márk		5%	60.55	60.75
Amsterdam 100 hollandi frtért		5%	102.60	102.80
Brüssel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	48.95	49.05
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3½%	48.80	48.90
Zürich 100 frankért		3½%	48.80	48.90
London 10 font sterlingért		4%	124.15	124.40
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olaszbankpiaczok 100 liren souvit.		5%	—.—	—.—

Főnyeremény 350.000 forint.

Huzás április 1-én.

IGÉRVÉNYEK

a bécsi (Communal) sorsjegyek

ára 2 forint 50 kr. és 50 kr. bélyegdij.

Magyar sorsjegyekre Egész 3 frt } és 50 kr fél 1 frt 75 } bélyeg.

április 15-iki huzására.

Földhitel-sorsjegyekre csak 1 frt és bélyeg.

3 igérvényre 2 drb 30 kros sorsjegy ingyen.

Pénz- előlegek értékpapirokra bármily nagy értékben a legolcsóbb kamat mellett. 915

A „Budapesti LLOYD"

kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete

Engel Zsigmond és Társa

BUDAPEST, Dorottya-utcza 5. sz.

1885. évi sorsolási naptárunk, mely dus tartalmu és tökéletesen van kiállitva, gyakorlati utasitásokat is tartalmaz tőzsdei műveletek és tőkebefektetésekre nézve, kivánatra ingyen küldetik.

A »Budapesti LLOYD« hiteles sorsolási tudósitó előfizetési ára egész évre 2 frt.

Foglaló nélkül semmisem eszközöltetik.

Fogorvos.

Dick V. uj rendszerü amerikai műfogai, különösen légnyomatumatu fogsorok fájdalommentes fogműtétek fejgázzal, elpusztithatlan plombeok. — Mérsékelt dijak. **Budapesten, Kristóf-tér 8.** 603

607

AMERIKA

utazásjegyek

REIF ARNOLD-nál,

Wien, I., Pestalozzigasse 1.

Legrégibb czég ezen szakmában.

Értesitések prospectus ingyen.

Titkosbetegségek

miden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit

Dr. PÁPAY

koron. ar. érdemkeresztes tb. megyei főorvos

Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 443

Rendel 9—5-ig délután este— 7-ig levélileg is

AGULAR DÁVID

legnagyobbszerü lábbeli raktár, ahol hetyén kaphatni csak a legolcsóbb lábbelieket. Miután gavallérok és uraságok a fönnevezett helyiségben veszik lábbeliöket, kényszerülve vagyok mindennemü czipőt, hogyha azok 6 hónapig feküsznek, a rendes árnál alább eladni. Alapelvem: »Kevés nyereménynyel sokat eladni. Kis kivonat a nagy árjegyzékből.

Uraknak:		**Hölgyeknek:**	
Borjubőr czipők, könnyüek vagy kettős talppal	frt 3.30	Zergebőrből 6 láb, cuggal	frt 3.30
Borjubőr czipők, sárga varrással	frt 4.—	Bakkancsok lastingból	« 3.20
Legfi. mainzi borjubőrb.	« 4.50	Kitt-czipők, finomabbak	frt 4.20
Kitt-wichs szegély, diszitve	4.50	Kitt-czipők, lakk-szegélylyel	4.20
Keztyübőrből lakk-szegélylyel v. kittel	frt 4.50	Oldalt gombolóczipők ...	frt 5.—
Regattaczipők borjubőrből	« 3.30	Regatta lastingből ...	frt 2.50
Finomabbak	« 4.—	Regatta lakkból	frt 3.50
Fiu czipők, valamint czipők wichs- és zergebőrből a legolcsóbb árakon.		Regatta selejtesek ...	frt 2.50
		Lasting mélyen kivágva, magas sarkokkal	frt 2.20

Különféle czikkek a kiállitás végett határozott árakon kaphatók *urak, hölgyek és gyermekek* számára. Képes árfüzeteket több száz abrákkal *ingyen s postabérmentesen* adok és küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek és meg nem felelő tárgyak becseréltetnek vagy a pénz visszaszolgáltatik. Tisztelettel 880

AGULAR D.,

czipész, Budapest, hatvani-utcza sarkán »a Zrinyihez».

BUDAPESTI KÖZPONTI TEJCSARNOK SZÖVETKEZET.

HUSVÉTI TEJ.

של פסח

Számos vevőnk megkeresése folytán értesitjük a t. fogyasztó közönséget, hogy az izraelita ünnepek tartama alatt az illető vidéki rabbik ellenőrzése mellett e czélra különjelzett, uj pal czkokban

HUSVÉTI TEJET

של פסח 429

fogjunk forgalomba hozni.

Ára 1 liternek házhoz szállitva 17 kr.

« ½ « « « 9 «

Megrendelhető csarnokunkban, fiőküzletünkben és a házhoz szállitó kocsisainknál.

Központi tejcsarnok.

VÉR Csak 2 forintért **vám-, csomagolás- s portomentesen,** utánvéttel, **egy szép kosárban** küld, ugy mint évek óta **40 darab szép -narancsot** 390 **SINGER G. TRIEST.**

Alkalmi vétel.

Egy nemesi

birtok,

egészséges, termékeny vidéken, vasúthoz közel, **1600 catastrális hold,** ebből **700 hold szántó és rét, erdő-maradék, kastély,** elégséges gazdasági épület, **regale, dus fundus nagy baromállomás 130.000 frtert eladatik. Csak közvetlen vevőknek** adnak felvilágositást **Horváth és Patz Richard m. k. nyug. főerdészek Bécsben, Margarethenstrasse 12.** 957

Most jelent meg és megrendelhető a szerzőnél

Dr. Garai Antalnál

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, v. cs. k. oszt. főorvos. Lakás Budapest, gyár-utcza 7. sz. I. em. 843

Népszerü utmutató

a nemi betegségek és ezek észszerü gyógykezeléséhez

czimü könyv. **Ára 2 frt 50 kr.**

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli megömlések. IV. A hugycsőtakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főképezője.

Én Csillag Anna

az óriás hajjal a nagyérdemü közönségnek tudomására hozom, hogy általam feltalált hajnövesztő pomádét, melynek 14 havi használata után **hajam 185 centiméter** hosszt ért el, a nagyérdemü közönség használatára bocsátom és kizárólag nálam kapható köcsögönként **50 krajczár, 1 forint, és 2 forint.** Hajkenőcsöm orvosi tekintélyektől különös jó szergyanánt lett elismerve haj és szakálnövesztésre, fejfájás, migraine, hajkihullás, korpaképződés és kopaszsá levés ellen, erősiti a hajgyökeret, előmozditja a haj- és szakállnövést és a legfin. toilette kenőcs.

Csillag és Társa

Budapest, VI. király-u. 26.

Csillag Anna kisasszony maga az elárusitónő.

A vidékre való szállitás csak a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett eszközöltetik.

ANNA CSILLAG. 780

A VÁROSLIGETI ÁLLATKERTBEN

ma szerdán márczius hó 25-én és mindennap nagy előadás.

A Sudániak karavánja,

férfiak-, nők- és gyermekek. 967

A MAHDI

Machmed Achmed álprofétának harczosai és csatlósai, közülök

ALI BATRAM HERCZEG El Abeit és Tamanik győzője, 18 éves leányával **SAIDA,**

honi erkölcs- és szokásaiban, saját fegyvereikkel, szereikkel és tevéikkel működni fognak.

Nagy versenyzés tevéken nyargalás és vivásban.

Láthatók reggeli 9 órától déli 12 óráig és délután 2 órától esti 7 óráig.

Bemeneti dij **30** *kr. Közkatonaság és gyermekek* **15** *kr.*

Kiválóan előnyös alkalmi vétel

Gazdák és kertészek

számára!

Helyszüke miatt kénytelenek vagyunk jelentékenyen leszállitott áron eladni:

2000 drb magas dereku erős koronáju **almafát**

árak: 100 drb 30 frt, 1 drb 35 kr.

2000 drb magas dereku erős koronáju **rózsafát**

árak: 100 drb 35 frt, 1 drb 40 kr.

Felső-Lendvai uradalom, Vasmegyy. 945

Hirdetmény.

Vagyonbukott Nagel Adolf csődtömegének tulajdonát képező mintegy **72000 darab zsák ajánlati uton eladandó.** A zsákállomány naponként d. e. 9—12 óráig és d. u. 2—6-ig Budapesten, V. ker., fő-ut 7. sz. alatt levő raktárban megtekinthető.

A zárt és lepecsételt boritékba teendő ajánlatok a darabszám árának kitüntetése és 10 % bánatpénz letétele mellett alulirott tömeggondnokhoz (IV. ker., Ferencziek bazárja) 1885-ik évi márczius hó 31-éig nyujtandók be, mely ajánlatok elfogadása iránt a csődválasztmány fog határozni.

Budapesten, 1885. év márczius hó 20.

980 **Eötvös Károly** ügyvéd, tömeggondnok.

KARNER JÓZSEF

cs. kir. szab. ágyottomána

a legujabb és legczélszerübb butordarab, pompás ülőbutort képez s egy percz alatt **teljes ágygyá alakitható, szalon garniturák** nagy választékban, szilárdan késziive, s mégis olcsók, miután azokat magam állitom elő.

Telepem számos látogatását kérve, maradtam tisztelettel

KARNER JÓZSEF, kárpitos mester

Hatvani utcza, ferencziek bazárja. 923

AZ „ANKER"

élet és járadék biztositási társaság.

Vezérügynökség Budapesten, Gizela-tér 6. szám a.

ahol egyszersmind életbiztositási ajánlatok is elfogadtatnak s szóbeli vagy levél utjáni felvilágositások készséggel eszközöltetnek mint szintén az intézet értesitései kaphatók. — Biztositási állomány az 1883. decz. hó végével **74580 kötvény 133,418.808 frt 17 kr.** tőkével.

Biztositási alap 1883. decz. 31-én ... ... **36.000.000 frt — kr.**

Kifizetések 1883. decz. 31-ig halálesetekre ... ... **12.272.558 frt 01 kr.**

Házassági biztositásokra ... ... **27.028.504 frt 70 kr.**

Azon feleink között kik halálesetre vannak nyereményosztalékkal biztositva, az utóbbi 10 évalatt a következő osztalékok osztattak ki, ugymint: 1873-ban az évdijak **20** száztólija, 1875—**22**, 1876—**19**, 1877—**16**, 1878.. **20**, 1879—**24**, 1880—**21**, 1881—**24**, 1882—**21**, 1883—**20**, 1884—**25** száztóli.

A kiházasitásoknál biztositott legkisebb tőke mellett nyeremény jutalékkal a nyeremény 1879-ben **21.25**, 1880-ban **20.26**, 1881-ben **30.16**, 1882-ben **41·50**, 1883-ban **26.59** száztóliját eredményezte a biztositott összegnek, ugy hogy minden **1000 frt biztositott tőke** után a nevezett években **1212 frt 50 kr, 1202 frt 60 kr, 1301 frt 66 kr, 415 frt, 265 frt 90 kr** lőn az illetőknek kifizetve. 192

Elgyengült férfierő, idegbetegségek, titkos ifjukori bűnök és kicsapongások.

Dr. WRUN peruin-pora **peruaniai növényekből.**

Egyes-egyedül a peruin-por alkalmas arra, hogy a **nemző- és szülőrészek gyengeségét** eltávolitsa s igy a férj **tehetetlenségét** (elgyengült férfierő) s a nő **terméketlenségét** megszüntesse. Csalhatatlan hatásu a peruin-por még **savak** és vérveszteség folytán beállott **elerőtlenedéseknél,** névszerint **kicsapongások, önfertőzés- és éjjeli magömlések (mint a tehetetlenség egyedüli oka)** által előidézett **gyengeségi állapotok;** továbbá minden **idegbetegség** ellen: mint elmegyengeség, a testi erő fogyatkozása, fájdalmak a keresztcsontban és hátgerinczben, mell- és főfájdalmak, migrain, bágyadtság, levert kedélyhangulat, makacs dugulás, a láb és kéz-idegek rángása, vérszegénység, stb. **Ártalmatlanságért kezesség vállaltatik. — Egy doboz ára utasitással együtt frt 1.80.** Budapesten: Török József gyógyszerésznél király-utcza 12. Barna Ze. udv. gyógyszerésznél V. ker. marokkói utcza 1. és Magyarország minden jóhirü gyógyszertárában kapható. — Gischner A. okl. gyógyszerész. Bécs, II., Kaiser Josefstrasse 14. 383

WALLA JÓZSEF

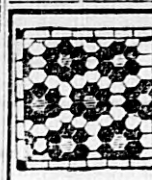

CZEMENTKŐ-ÖNTŐDE és ÉPITÉSI ANYAG RAKTÁRA.

Budapest, VI. gyár-utcza 23.

Ajánlkozik **czement- és mozaiklapokkali** kövezések, granit-terazzo fektetések, **betonirozások, csatornázások** elvállalására. Készit czementből szökőkutakat, medenczéket, fürdőkádakat és vizellőket.

Nagy raktárt tart: **czement- és mozaiklapokból,** kelheimi és mettlachi lapokból, terracotta figurák és vázák, **kőfedélpép,** Portland czement, kufsteini mész, tüzálló tégláK stb. továbbá

979

kivül és belől mázolva, vizvezetékek, csatornázások, árnyékszék-vezetések és gyárak használatára; **kémény-rakványok** mindenféle nagyságban. **Kőfedélpép befedések** jutányosan. — **Árjegyzékek kivánatra bérmentve és ingyen.**

HAVAS SÁNDOR

gép, horgony és szab. lánczgyára

Budapesten, nádor-utcza 52. sz. Rudolf rakpart 18—19. sz.

Elvállal mindennemü **gépmunkákat, üllők és nagy szerkovácsmunkakat és javitásokat.** Készletben tart **gőzfavágók, emelők, daruk, csigasorok, horgonyok, szab. lánczokat** és mindennemü **hajófelszerelési** tárgyakat. **Szab. erő-lánczai** a hajózás, vasutak és egyébb technikai czélokra a legkitünőbb anyagból tetszetős alakban és szilárdan készülnek és csakis megejtett erőpróba után bocsájtatnak forgalomba, megadja tehát a vevőnek a kivánt garancziát és az árakban is versenyez a legjobb importált angol-lánczokkal. 856

Biztos és jól jövedelmező tőke elhelyezésre ajánltatnak a

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének

5½ %-os záloglevelei,

a melyek a napi árfolyamon kaphatók:

az intézet pénztáránál	az I. m. iparbank pénztáránál
Károly-körut 10. sz. a. és	Deák Ferencz utcza 5. sz.

Vidéki megrendelések posta utján foganatosittatnak.

A forgalomban levő 4.687,400 frt n. é. záloglevél 14.535,131 forint becsértékü jelzáloggal van fedezve.

Jegyzet: A jelzett záloglevelek a közszolgálat minden terén, a közös hadseregnél és a honvédségnél óvadékul elfogadtatnak s árva és köz-pénzek elhelyezésére is alkalmasak. 710

BRZORÁD J. REZSŐ

sárospataki malomkövei

Sárospatakon,

elvitázhatlanul a világ **első** malomkövei. Mert a legfinomabb őrlésre, ép oly **jók,** mint a franczia kövek; a **simaőrlésre** pedig rendkivüli módon felülmulják a franczia köveket. Legjobb bizonyitéka ennek az a körülmény, hogy még **nyugot Németország részére is nagyon keresettek** ahol egy pár sárospataki malomkő **150 márkával drágább,** mint ott a francziák. Tehát egészen alaptalan, ha itteni némely malomtulajdonos a köveket drágáknak találja, ahol **olcsóbbak,** mint a francziák

Megrendelések elfogadtatnak.

1. **Brzorád J. Rezső** kovamalomkő-gyárában **Sárospatakon** (posta-, vasut- és távirda állomás.) — 2. A

Főraktárban Budapesten

GEITTNER és RAUSCH uraknál

3. **Szegeden Pálfy testvérek** uraknál. — 4. **Aradon Magyari Ferencz** urnál. — 5. **Nagyváradon Kugler Albert** urnál és 6. — az alólirottnál.

Árjegyzékek az elősorolt helyekről kivánatra bérmentve küldetnek.

Miután vállalatom fenállása óta még sohasem voltam képes valamennyi megrendelést a tulajdonképeni idény alatt junius—októberben pontosan teljesiteni, — kérem bárminemü szükségletre nézve a megrendeléseket lehetőleg minél előbb megtenni.

Számos megrendelést kér

781 Mély tisztelettel

Mogyorós, Utolsó posta Táth. **BRZORÁD J. REZSŐ.**

MELLBETEGSÉGEK

alphosphorsavas mész-szörp.

342

GRIMAULT & TÁRSA gyógyszerésztől Párisban.

Husz év óta közkedveltségü és népszerü ezen kellemes szer. Makacs **köhögésnél, hurut, zihálő köhögésnél, valamint más mellbajoknál, főképen pedig keletkező tüdővésznél** ezen szörp csodálatos hatást idéz elő, behatása folytán csökken a kinzó köhögés, megszünik az éjjeli izzadás és a beteg meglepő gyorsan nyeri vissza a jólétét. Figyelni kell **Grimault és Co.** gyári jegyre, hogy a valódi szerhez jussunk.

Raktár az Osztrák-Magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában, *Ára 2 frt. 6 üveg 10 frt.* Budapesten Török József gyógyszerésznél.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható:

JÓKAI MÓR MUNKÁI.

Népszerü kiadás. **113–121. füzet.** Egy-egy füzet 40 kr.

113. Egy asszonyi hajszál. Történelmi regényvázlat.
114. Az életből ellesve.
115—119. Névtelen vár. Történeti regény. 5 f.
120—121. Népvilág. Elbeszélések. 2 füzet. Tartalma: Kedves atyafiak. — A falu bolondjai. — A világ vége. — A népdalok hőse. — Keselyeö Péter. — Kötél áztatva jó (komárومi mendemonda). — Emberek és kétlábu állatok. (Arbis pictus.) — Sic vos non vobis. — A hazajáró lélek. — A részpataki lelkész.

Előbb megjelentek:

1. A varchoniták.	28—29. Szomoru napok. 2 füzet.
2. Fortunatus Imre. — Shirin.	30—31. A janicsárok végnapjai. 2 füz.
3. Kalóz-király.	32—37. Kárpáthy Zoltán. 6 füzet.
4. Sonkoly Gergely. — A drága kővek. — Marce Záre.	38—43. Egy magyar nábob. 6 füzet.
5—9. Törökvilág Magyarországon. 5 füz.	44—47. Uj földesur. 4 füzet.
10. A büntárs. — Nepean sziget.	48—53. Szegény gazdagok. 6 füzet.
11—12. A kétszarvu ember. — Az egyiptusi rózsa. 2 füzet.	54—55. A magyar előidőből. 2 füzet.
13. Koronát szerelemért. — A Hargita. — A kalmár és családja.	56—59. Hétköznapok. 4 füzet.
14. Petki Farkas leányai. — Háromszéki leányok. — A két szász.	60—63. A régi jó táblabirák. 4 füzet.
15. Regék.	64—65. Délvirágok. 2 füzet.
16. Carinus. — A nagy-enyedi két fűzfa.	66—67. Milyenek a nők? 2 füzet.
17. A serfőző. — A nyomorék naplója. — Fekete világ.	68—71. Véreskönyv. 4 füzet.
18—20. Erdély aranykora. 3 füzet.	72—73. A magyar nép élcze szép hegedüszóban. 2 füzet.
21—23. Csataképek 1848—1849-ből. 3 füz.	74—76. Árnyképek. 3 füzet.
24. Bujdosó naplója. — Kurbán bég. Megölt ország.	77—82. A kőszivü ember fiai. 6 füzet.
25—26. A fehér rózsa. — Humorisztikus papirszeletek. 2 füzet.	83. Milyenek a férfiak?
27. Magyarhon szépségei.	84—89. Politikai divatok. 6 füzet.
	90—93. Mire megvénülünk. 4 füzet.
	94. Oceania. Egy elsülyedt világrész története.
	95—97. Az elátkozott család. 3 füzet.
	98—99. Felfordult világ. 2 füzet.
	100. Elbeszélések.
	101—112. Dekameron. Száz novella. 12 f.

„UNION-BANK"

Az Union-Bank részvényeseinek

tizenötödik rendes közgyülése

kedden, 1885. márcz. 31-én d. e. 11 órakor a Bösendorferféle kis teremben, Bécs, I. Herrengasse 6. fog megtartatni.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság üzleti jelentéstétele s az 1884-ik évi zárszámadás előterjesztése.
2. A vizsgálóbizottság jelentéstétele s az e feletti határozathozatal.
3. Igazgatósági tagok választása, az alapszabályszerüleg üresedésbe jövő három helyre.
4. A vizsgálóbizottság megválasztása az 1885-ik évre. 977

Mindazon szavazati joggal biró részvényes urak, kik a jelen közgyülésben részt óhajtanak venni, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 27. §-ának *) értelmében az »Union Bank« pénztáránál legkésőbb f. évi márczius 23-ig letéteményezni.

A részvények két számtanszerüleg rendezett s a benyujtás által sajátkezüleg aláirt jegyzék kiséretében tétemenyeztetnek le.

A jegyzékek egyik példányát az átvétel igazolásával ellátva a letéteményező visszakapja, s a közgyülés után a részvények is ezen jegyzékek visszaadása mellett fognak kiszolgáltatni. — A szavazati jog a részvényes által vagy annak törvényes képviselője által akár személyesen, akár pedig más szavazatképes részvényes felhatalmazása utján gyakorolható. (Az alapszabályok 28. §-a).

Bécs, 1885. márczius 16. **Az Union-Bank.**

*) Az alapszabályok 27. §-a igy szól: Minden 20 részvény birtoka egy szavazati jogra képesit a közgyülésen. A szavazati jog gyakorolhatására megkivántatik, hogy a részvények legkésőbb 8 nappal az alapszabályszerüleg egybehivott közgyülés megtartása előtt a társulati pénztárnál vagy más valamely az igazgatóság által meghatározandó helyen letéteményeztessenek. (Utánnyomás nem dijaztatik.)

Betegek, kik egészségük visszanyeréséhez egy szert használni akarnak, csak olyanokat vehetnek, melyek a gyógytudomány által elismerve, a közönségtől egy emberköltőn keresztül eredménynyel használva és hivatalosan egész Európában elfogadva lettek. 974

Mindezen tulajdonságokat birja a Hoff János által feltalált malátakivonat-gyógytápszer, hivatalosan ki vannak emelve, 63-szor kitüntetve, 400 kórházban megsebesült katonáknál legjobb sikerrel használva. A gyógyerőre nézve legnagyobb kezesség.

Ideggyengeség ellen,

1882. márczius 4.

Miután sehol sem kaptam nőm részére, ki ideggyengeségben szenved egy jobb gyógyszert s ,ki gyakori felhasználása után mindig jól érzi magát, tehát kérem ismét nekem maláta egészségi sört küldeni, a többlet összegért kérem malátacsokoládét küldeni.

Haas Ferencz, kovács-, vas- s érczmű kereskedése Aussee, 1885. február 5.

Legujabb magas gyógyjelentés Gróf és mágnás Erdődy Vas-Vörösvárról.

T. Uram! Több évvel ezelőtt makacs köhögési inger ellen malátakivonati egészségi sörét használtam és pedig ez a malátakivonat oly faja volt, melyet egy kissé főztek és melegitettek, mig valami habot vert és a hab eltávolitása után melegen megittak. Ezen ital valóban csodát mivelt. Miután most sógorom egészen hasonló köhögésben szenved, tisztelettel kérek utánvét mellett 12 üveggel ezen malátakivonatból használati utasitással együtt »Széchenyi Jenö gróf Tarnóczán u. p. Barcs« czimre küldeni. Kérésemet ismételve maradtam magamat ajánlva.

Vas-Vörösvár 1885. febr. 13.

Erdődy Gyula gr.

Az orvosok a Hoff János-féle maláta-kivonat-egészségi sört rendelik és jó gyógyeredményt érnek el.

Gmunden, 1885. február 16.

Tisztelt uram! Tisztelettel kérem **beteg fivérem részére** próba gyanánt malátakivonati egészségi söréből nehány palaczkkal a hozzá talán még tartozó készitményekkel együtt czimem alatt postautánvétel mellett küldeni. Mély tisztelettel Dr. Wolfsgruber János, fürdőorvos, társtulajdonos és vezénylő orvosa a hidegvizkura és belélegzési intézeteknek, városi, korodai és vasuti orvos, a saison egylet elnöke, a **bécsi orvostudor egyesület** tagja.

Bécs, III. Untere Viaduktgasse 15. 1885. február 9. Tisztelettel kérem, miután szenvedek, egészségem helyreállitására 10 palaczkkal az ön, betegeimnél is már oly gyakran kipróbált malátakivonati egészségi söréből küldeni. *Dr. Herzfeld Adolf.*

Miután a Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sör házamban családom részére szükséges, és tényleg igen kedvező eredménye van, tehát mint gyógyszerész tudom és tudtam azt az orvos urak által más házakba is ajánltatni.

Szász-Régen, 1885. febr. 4.

Czoppelt Hugó gyógyszerész.

T. uram! Már ismételve használtam, az ön maláta készitményeit betegeimnél legjobb eredménynyel és meggyőződtem az ők rendkivüli gyógyitó hatásáról. Miután egy török asszony kezdő tüdővészben van most gyógykezelésem alatt, kérem az alábbi czimre 1-ső malátacsokoládét, 5 palaczk összpontositott malátakivonatot, 2 zacskó maláta czukorkát postai utánvétel mellett küldeni. Kiváló tisztelettel **Dr. Wertheimer** kerületi orvos. Jeszány Bosznia, 1885. márczius 4. Dr. Herzfeld ur rendelménye.

L. Rosenberg 1885. márcz. 17. Tekintetes uram! Sziveskedjék számlámra 30 üveg Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sört azonnal küldeni. Kiváló tisztelettel Benedekfalvai Kiczely Vendelin m. kir. törvényszéki elnök.

HOFF JÁNOS

cs. kir. udvari szállitónak az arany koronás érdemkereszt tulajdonosa a Hohenzollerni érdemérem Bene merenti, Európa legtöbb fejedelmei udvari szállitója. — 62 császári, királyi, nagyherczegi, herczegi, fejedelemkinevezésnek és kitüntetésnek valamint orvosi és tudományos tekintélyek elismeréseinek birtokosa, feltalálója és késziitője a gyógytáplálékú malátakivonatoknak Berlinben (Neue Wilhelmstrasse 1) és Bécsben (Bräunerstr. 8.)

Árak: a valódi Hoff J.-féle maláta-kivonati egészségi sörének 1 palaczk 60 kr. 11 palaczk 6 frt, 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. — 11 palaczkon felül Budapestre bérmentve házba szállittatik. 11 palaczk 6 frt 60 kr., 28 palaczk 16 frt, 58 palaczk 32 frt. — ½ kilo **malátacsokoládé** I. 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr., III. 1 frt. — (Nagyobb vételnél ár-engedmény.) — **Maláta-czukorkák** 1 zacskó 60 kr. ½ és ¼ zacskó is). **Malátakivonat** 1 üvegcse 1.12 kisebb 70 kr. — **Gyermek tápmaláta-liszt** 1 frt. — **Egy maláta fürdő** 80 és 50 kr. — **2 frt értéken alul semmi sem küldetik.**

Az igazi Hoff János-féle mellczukorkák kék papirban vannak és vásárlásnál csak ilyenek kérendők.

HOFF JÁNOS

gyári főraktára Magyarország részére:

Budapest, zsibárus-utcza 7. szám alatt;

(A főposta átellenében.)

Kapható **Török József** gyógyszertárában király-utcza 12. szám alatt

Szijjkerekek

Transmissiok

Gépszijjak

Vas-csövek

Emelőgépek

Üllők

és mindenféle használt jó minőségü szerszámok és gép alkatrészeket olcsó ár mellett ajánl

SCHLESINGER ALAJOS VI. bárány-utcza 15. 871

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK ÜZLETVEZETŐSÉG ARADON

an 3061/23. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak aradi pályaudvarán létesitendő s 6178 frtra előirányzott kocsimosó állvány, 2 mozdony tisztitó gödör és 3 vizdaru akna kiépitésére ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az erre vonatkozó tervek és költségvetés, valamint a feltétfüzet, versenyzési feltételek, szerződési tervezet és ajánlati minta, az alólirt üzletvezetőség pályafentartási osztályában (fő-ut 3. szám alatt) megtekinthetők.

Az ajánlatok jogérvényes alakban, bélyegzetten és lepecsételve a következő felirással »ajánlat az aradi pályaudvaron létesitendő épitési munkálatokra« folyó évi április hó 11-én déli 12 óráig alólirt üzletvezetőséghez beküldendők vagy átnyujtandók.

Az ajánlathoz csatolandó a magyar kir. államvasutak budapesti pénztárának, vagy az alulirott üzletvezetőség számfejtő hivatalának 310 frt bánatpénz ugyanott megtörtént befizetéséről kiállitott igazolványa.

A bánatpénzek azonban a főpénztár, vagy az emlitett számfejtő hivatal által készpénzben, vagy 90 százalékkal számitott magyar állampapirokban csupán az ajánlati tárgyalást megelőző nap déli 12 órájáig fogadtatnak el.

Aradon, 1885. évi márczius hó 17-én.

910 **Pekár Károly** üzletvezető.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hir etésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbe tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöl tet

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Jómódu fiatal úr ki vidékről jött, itt tartózkodása alatt megismerkedni óhajt egy fiatal csinos nővel tisztességes szándékból. Levelek «Ernő» czimmel a kiadóhivatalba kéretnek. 2059

Fiatal, 1200 frt évi jövedelemmel rendelkező fővárosi tisztviselő, kinek már 5000 frt megtakaritott pénze van, ösmeretség hiányában ily uton óhajt magához illő életpárt keresni. Levelek «Hebe» czim alatt arczképpel a kiadóhivatalba. 2101

Egy kitünő állásu és nagy jövedelmü 26 éves r. kath. fiatal ember, ki egészen egyedül árván áll a világon, ismeretség hiányában ily uton keres magához illő életpárt. Levelek arczképpel «F. . a» alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 2100

Házassági ajánlat. Egy ügyes, intelligens 36 éves mérnök 3000 frt évi jövedelemmel vidéken, ösmeretség hiánya miatt ez uton keres magának egy korához hasonló nőt. 721

Vagyonosok előnyben részesülnek. — Ajánlatok e lap kiadóhivatalához továbbitás végett «Barna» czim alatt intézendők.

Eladás.

Czukrászüzlet vidéken olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2070

HÖLGYEK

pipereasztalnánélkülözhetlen a párisi dr. Lejosse-féle legfinomabb s legjobb hivatalosan megvizsgált teljesen ártalmatlan RAVISSANTE, mely az arczbőrt szépiti s felfrissiti. A leghiresebb orvosok is évek óta ajánlják. Eredeti üveg ára 1 frt 50 kr. és 2 frt 50 kr. Magyar használati utasitással. Kapható Török József ur gyógyszertárában s a legtöbb vidéki gyógyszertárakban. Központi főraktár Svarcz F. u. illatszertárában Budapesten, városháztér 9. 696

Szabad kézből eladó háztelkek az ujonnan nyitott István-uton és Damjanics-utczában, ugynevezett nefelejts-utcza. Középtelek 165 négyszög öl saroktelek 200 négyszög öl. Bővebbett a nefelejts-utcza 8. szám. 969

300 hectoliter jó minőségü 1884-iki fehér asztali bor eladó. Czim a kiadóhivatalbán. 2012

Eladó
több ezer cserépszárító
deszka

Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2107

Trieszt 1882: arany érem
Erdélyi borok.

Ritka borok. 1834-beli **Bakator** kitünt. Bécs, 1873. Székesfehérvár 1879. Ára palaczkonkint frt 1.15. **MEDGYESI** Ára palaczkonkint frt 1.15. **Teutsch B. József-től.** Segesvárott, Erdélyben. Budapesten: 415 **BRÁZAI KÁLMÁN** nagykereskedőnél muzeum-köruti saját házában.

Eladó uraségi ettermekbe való faragott diófa butor, régi stilus, 1 buffet 2 asztalka márványlappal, 12 szék krokodilbőrből, 1 asztal 24 személyre nagy tükör és állvány, florenzi faragás, finom aranyozással sugárút 59. földszint. 788

Eladandók elutazás végett butorok, tükrök, zongora, olajfestmények és műtárgyak sugár-ut 59. földszint 11-től 1 óráig. 716

Somlyai bor 250 hektoliter kitünő minőségü, eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2112

Uj-Pesten hat szoba, veranda, kamra és konyhából álló szolid anyagból épült ház, a hozzá tartozó kerttel együtt, szabad kézből eladó. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 790

A Brockhaus-féle Conversations-Lexicon legujabb, még be sem fejezett kiadásának eddig megjelent 9 kötete, bolti árnál tetemesen olcsóbban eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2122

Pékség eladó. esetleg bérbeadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 532

Vétel.

Több iróasztal, irodaberendezéssel és rostélylyal kerestetik megvételre. Bővebbet a kiadóhivatal. 2114

Megvételre kerestetik egy jó karban lévő használt 6–8 lóerejü stabil gőzgép és egy 3" körforgásu szivattyu. 2121

Alkalmazást keres

Fiatal nős hivatal- szolga ajánlkozik házmesternek, ki már ilyen minőségben alkalmazva volt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 108

Gazdasszony elméletileg és gyakorlatilag képzett kitünő bizonyitványokkal, óhajt alkalmazást, megkeresést kér a kiadóhivatalban «Lengyel 27» czimen. 784

Egy fiatal intelligens külsejü uri hölgy ajánlkozik egy helybeli vagy vidéki családhoz mint bonne 2–3 gyermek mellé, vagy pedig társalkodónőnek. Az illető beszél francziául, németül és kitünően zongoráz. Bővebbet a kiadóhivatal. 2103

Orvosoknak. Járias fogorvos óhajt egy egyetemes orvostudorral, ki tisztességesen butorozott évi lakáson kivül jó helyen, még legalább 1000 frt készpénzzel rendelkezik, fogászati műterem alapitása végett szövetségbe lépni. Az illető a foghuzáshoz szükséges mindennemü szerekkel, eszközökkel és gépekkel teljesen fel van szerelve és bir az ezen szakhoz szükséges tapasztalatokkal. Csak komoly ajánlatok kéretnek «komoly szándék» alatt a kiadóhivatalhoz. 2115

Egy teljesen megbizható jómódu ember alkalmazást keres mint házfelügyelő, vagy ehhez hasonló állásra ajánlkozik. Az illető biztositékot is képes letenni. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 2096

Magántitkári állást keres egy politika napilap belső munkatársa. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz intézendők. 2039

Tisztességes és jól nevelt fiatal leány, ki nemrég árvaságra jutott, mint házikisasszony alkalmazást keres. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 2012

Gyermekkertésznő óhajtana lenni egy fiatal leány ki már ily minőségben müködött. Beszél magyarul és németül. Esetleg a házi teendők végzésében is segédkeznék. 2068

Egy okleveles gépész, ki réz- és vas-esztergályos, gépkovács és vasöntő munkákat tökéletesen érti és jó bizonyitványokkal bir, javitó műhelyek vezetését vagy nagyobb uradalmakba évi állást óhajt. Bővebbet a kiadóhivatal. 793

Egy képzett gazdatiszt, ki 8 év óta egy nagy gazdaságban mint gyakornok müködik, a gazdaság minden ágában jártas, mint önálló gazdatiszt óhajtana alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatal. 2095

Állatorvosnövendék még délutáni üres idejére bárminemü tisztességes foglalkozást keres. Ajánlatok «Sch. J.» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2005

Egy fiatal özvegy nő, kinek egy 6 éves fia van, mint házvezetőnő vagy kulcsárnő óhajt alkalmaztatni valamely magas ur házánál. Levelek «A. A.» czim. 2049

Alkalmazást nyer

Első rangú nőiruha varró üzletbe igen ügyes gyakorlott üzletvezetőnő kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 768

Kerestetik egy bonne, ki a magyar, német és franczia nyelvet folyékonyan beszéli és a zongorában is jártas. Bővebbet a kiadóhivatal. 2111

A fővároshoz közel levő helységben egy előkelő uri családhoz nevelő kerestetik, ki a franczia, német és angol nyelvekben előhaladottakat is oktatni képes és a zongorában, vagy hegedülésben kezdőket tanithat. Ajánlatok «Gr.» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2087

Lakás és bérlet.

600 hold szántó és 700 hold erdőség 300 hold őszi vetéssel Heves és Nógrád megye között, vasuti állomás mellett, instrukczióv. együtt haszonbérbe kiadó. 2117

Tiszta csendes uraségi házban egy utczai és egy udvari lakás május 1-től kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2108

Oktatás.

Órák adására vagy egyébb egész délutáni foglalkozásra ajánlkozik egy francziául tudó müegyetemi hallgató. Bővebbet szivességből a kiadóhivatal. 2119

Nevelő kerestetik vidékre, ki hegedüben oktatást ad, hat gymnáziális osztályt mint magántanitó tanitani képes. Bővebbet a kiadóhivatal. 783

Különféle.

Elveszett! Egy Cserny Károly névre szóló bécsi leczkekönyv (Meldungsbuch) elveszett. A megtaláló jutalmaztatik. 792

Családi élet. Finom ëltes úr vagy úrnő kényelmes kedélyes otthont és teljes ellátást nyerhet müvelt úri családnál, mely télen nyáron egy minden comforttal ellátott falusi birtokon a főváros tőszomszédságában lakik. Szakadatlan közlekedés lóvonat, gőzhajó, vasút és saját fogattal. Bővebbet a kiadóhivatal. 791

Képzelhető kényel mes lakást, teljes ellátást s mindenmegkivánható szolgálat teljesitését ajánlja fiatal gyermektelen házaspár oly vagyonos öreg urnak vagy asszonyságnak, ki hajlandó lenne őket örökbe fogadni s róluk — elhalálozása után atyailag gondoskodni. Ajánlatokat «örökbefogadás» czim alatt a kiadóhivatal közvetit. 2089

Szülésznő. Ligety Julia; fogad szüleseket lakásán, Budapest, stáczió-utcza 46. első emelet, ajtó 25. 717

Tiz krajczárért egészen ujra kijavitok harisnyákat (teljesen elszakadtakat is). «Strumpf-Annahme» Wien Nagelgasse Nr. 3. II. Stock. Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek. 904

Néhány ezer forinttal rendelkező csinos fiatal müvelt **hölgy** egy a fővárosban több év óta legélénkebb helyen fennálló **üzlet átvétele** által **biztos jövőt** alapithat magának. — Bővebb felvilágositás levélileg adatik «G. H. J. 2098» által. 2098

Igérvények Bécsvárosi sorsjegyekre
huzás április 1-én,
Főnyeremény 200,000 frt.
1 drb 2 frt 50 kr. és bélyeg.
2 drb igérvény vételénél **ingyen egy bécsi 1 frtos lósorsjegy** (huzás május 17-én.)

Pénzelőlegek sorsjegyek és értékpapirokra az egész értékig, a legolcsóbb kamatszámitás mellett, minden jutalék vagy költség hozzászámitása nélkül. **Az előleg részletekben is visszafizethető.**

ERNYEI A. H. bank- és váltóüzlete
Budapest, Dorottya-utcza 5. 963
Vidéki megrendelések utánvét mellett eszközöltetnek.

MÉRLEG-GYÁR. 913

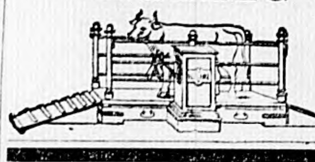

Tizedes és százados mérlegeket szállit a legjobb szerkezetben
FLORENZ JÓZSEF
Budapest, bécsiutcza 4.

Bécs.-„Hôtel Mètropole."
Ringstrasse, Franz Josefs-Quai.
Első rangu nagy szálloda.
300 szoba és terem (1 frttól feljebb), **személy-felhuzó,** olvasóterem minden országbeli ujsággal, **„Egyetértés", pompás üveg-terem,** dunai fürdők és távirdai hivatal a szállodában. Szállodai- omnibusz minden vaspályaudvarban. Hosszabb idei tartózkodás mellett **mérsékelt árak.**
527 **SPEISER L.** igazgató.

Védjegy 319. és 320. sz. 981

Figyelmeztetés. Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s többoldalulag kitüntetett sósborszesz készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ gyors enyhitést eszközöl: **csúzos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, bénulások zsugorok stb. ellen;** de különösen a **bedörzsölés-kenő-gyúró-gyógymódnál, (massage)** igen jó hatásunak bizonyult. — **Fogtisztitó szerül is** igen ajánlható, a mennyiben a **fogak fényét** elősegiti, **a foghust erősbiti** és a **száj tiszta, szagtalan izt nyer** a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer **fejmosásra** is, a **hajidegek** erősitésére, **a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.**

Ára egy nagy üveggel **80** kr., egy kisebb üveggel **40** kr.

Brázay Kálmán, Budapesten, IV. ker., Muzeum-körut 23.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven, bizományosaim névsorával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltetik.

NÉPGYÓGYSZER! *(természetes gyógymód szerint)*

1881-ik évtől kezdve örvend ezen kitünő szer nagy ujságreclamok *nélkül* (mint ez minden más szernél kivánatos, hogy annak elterjedést szerezzünk) a beteg közönség részéről a legélénkebb tudakozódásnak, miután egy szerencsésen fellábadt, egy másik még szenvedővel közölte igy lett ezen szer szájrólszájra a széles világba bevive, mindenütt gyógyitólag és hasznosan hatva. Miután ezen népgyógyszer mindazon tápanyagokat, melyek az emberi test felépüléséhez és fentartásához *feltétlenül* szükségesek, összesüritett kivonatokban tartalmazza és épen ezért csak kis mennyiségben kell a gyomorba juttatni hogy a beteg test fenntartását erőhöz való jutását eszközöljük ugy ezen szer kitünő hatásunak mutatkozik *mindazon* betegségeknél, melyek általános *elgyengülést és lesoványodást* okoznak de különösen mindazon gyomorbajnál (melynél ugyanis a mindennapi étkek megemészthetlenek), továbbá minden tüdő-, mell- és légzési szervbajnál, nagyon huzamos köhögés, asthma verszegénységnél, sáppadásnál, lábbadozóknál átszenvedett sulyos betegség után, gyenge gyermekeknél, megzavart idegrendszernél és különösen *mindenütt,* hol a testnek *észszerü és erőteljes* táplálása *szükségesnek* mutatkozik. Ezen szer jóizü és mindenki szivesen beveszi.

Egy eredeti doboz ára használati utasitással együtt 4 frt, egy próbadoboz 2 frt (Románia részére 10 fr. illetve 5 fr.)

Szétküldés készpénzfizetés vagy utánvét mellett az oroszlán gyógyszertár tulajdonosa

Stenner Frigyes által **Brassóban** (Erdély)

Raktárak: *Török József Budapesten, Neustein Fülöpp Bécs, I. Plankengasse 6. Bruss Mihály és társa Bukarestben és Petelcz Rudolf uraknál Jassyban.* 744

Hála és elismerő irat.

Tekintetes *Stenner Frigyes,* gyógyszerész urnak Brassóban.

Oberwiesenthal (Gablonznál Csehországban) 1881. decz. 3.

Miután az Ön népgyógyszere feleségem tüdőbajában (tuberculosis) kitünő szolgálatot tett, kérek hozzám ismételve két egész dobozzal juttatni. Kiváló tisztelettel *Posselt J. K.*

Értesités a husvéti kiállitásról.

A legdiszesebb **husvéti tojások,** 10 krtól 30 frtig, rendkivül nagy választékban. Hasonló husvéti tojás-töltelékek hölgyek és gyermekek számára. Pompás meglepetési tárgyak husvéti öntözéshez, részint kölni kék vagy kedveritő természetü. Illatszerrel töltött fecskendő ....., fecskendő nyakkötő-tűk 1.40, fecskendő óraláncok 1.—, **virágok** 1.—, —.35, gyengéd, fecskendő ibolyák —.40, fecskendő üvegek kendő fecskendő-szivarok meg ing-gombok 1.—, folyton fecskendő-szivattyúk töltve —.35, fecskendő revolverek —.50, alakok 1.75, fecskendő —.80, 2.50, jó töltető fecskendő-gyürük —.25, illatú és ibolya rok —.50, az ismert jófajta porcz. kendő 2 frtig, **uj, folyton tölthető** —.40, 1.50, ezek közt porczellán fecskendő madárka 1.20, egyes fecskendő gyöngy-virág csokrok 1.—, fecskendő rózsakirályné 2.40, virágok is, fecskendő 2 frt. Fecskendő bábuval 2 fo rózsák —.75, fecskendő **illatszerek** és más **husvéti** ringtig, fecskendő **különlegességek,** melyek használatával Legfinomabb különlegességek a vevő ismertetés meg. csak a vevő ...

KERTÉSZ TÓDOR
Budapest, Dorottya-utcza 1.
Vidéki megrendelések ...

Eddig el nem ért sikereiben.

Tüdőbetegek

valamint

gége-, torok- és asthma-bajosok

biztos segély találnak

KOLTSCHARSCH FRIGYES

befuvási-gyógymódjának alkalmazása által.

Csak a balsamtengeleti és ásványgyártmányok beszivása által minden más belső gyógyszer nélkül sok év óta kitünőnek bizonyult gége, torok és tüdőbajban valamint a makacs és időszerü bajokban, croup, mell és bronchialgörcsnél, lélekzési szerv tágulásnál, tüdőemphysemnél keletkező tuberculosisnál, a hangszalagok kimerülésénél (rekedtség és hangtalanságnál), és különösen ajánljuk gyermekek szamarköhögésénél.

Közelebbi részleteket ezen befuvási gyógymód miként alkalmazására nézve tartalmaz Dr. Czuberka K. specialistának a lélegzési szervek gyógyitására nézve jegyzékében. 955

Arak: Egy befuvási készülék jobbitva			3 frt 50
Balsamtengeleti készitmény	10 kettős befuvásra		1 frt
ásványtengeleti »			1 frt
Dr. Czuberka jegyzéke			frt —.50

Szétküldések postautalvány vagy utánvét ellenében, 50 kr csomagolási dijat beszámitva pontosan eszközöltetnek a központi raktár által: Koltscharsch Frigyes, gyógyszerész Becsujhelyen.

Klagenfurt, 1885. január 18.

Tekintetes uram! Alázatosan kérek az ön jóhatásunak bizonyult befuvási készitményeiből és pedig ugy az ásványos, mint a balzsamosból egy csomó 20 kettősbefuvásra küldeni és maradt 955 kiváló tisztelettel

Urbanitzky Károly lovag s. k. cs. k. főbánya-tanácsos.

Főraktár Budapesten Török József gyógyszerésznél.

Első magyar

verseny uri-ruha raktár

Rendkivüli alkalom

kész férfi ruhákban. 956

Egy finom öltöny tiszta gyapjuból	16 forint.
Legfinomabb kész férfi öltöny tiszta angol gyapjuból	26 forint.
Finom tavaszi felöltők	16 frttól feljebb.

Reggeli felöltők, utazó köpenyek, stb. minden e szakmába vágó tárgyak a legjutányosabb árak mellett. A ruhák finomsága s rendkivüli olcsósága felett mindenki szabad meggyőződést szerezhet. Vidéki megrendelések Bécsből pontosan eszközöltetnek.

Koch Lipót Bécsből,

Budapesten, Kristóf-tér 3. sz., I. emelet.

Az „Üstökös" a közönséghez.

T. közönség!

Krausz Mayer Lajost igazolták.
Ez és ehez hasonlók igazolják az «Üstökös»-t is.

Magyar Kakas.

Az uj negyedév közeledtével az «Üstökös»-re előfizetést nyitunk. Előfizetési árak:

ápril-juniusra (¼ év) 2 frt
ápril-szept.-re (½ év) 4 frt
ápril-decz.-re (¾ év) 6 frt

Az előfizetések igy czimezendők: «Üstökös—Budapest».

912 **Az „Üstökös" kiadóhivatala.**

890

Gazdálkodók részére

Mindennemü gazdasági gépek és szerek nevezetesen **Vidats-ekék,** egyes-, kettős- és hármas, **rosták, vetőgépek, boronák, hengerek, morzsolók, járgány-cséplőgépek** stb. **jelentékenyen leszállitott áron** kaphatók

VIDATS-féle gépgyárban 883

IX. nyúl-utcza 11.

Kivánatra képes árjegyzékek megküldetnek.

IGÉRVÉNYEK

Bécs városi sorsjegyekre à frt **2'50** és bélyeg	3.—
Főnyeremény **200,000** frt Huzás április hó 1-én.	
Magyar dijsorsjegyekre egész **3** frt és bélyeg	3.50
» » fél **1** frt **75** kr és bélyeg **2.25**	
Főnyeremény **100,000** frt Huzás április 15-én. 784	
Földhitelsorsjegyekre à **1** frt és bélyeg . .	1.50
Főnyeremény **50,000** frt Huzás április hó 15-én.	
784 Összesen . .	8.—

Mind a három egész darab együttvéve **7.25** bélyeggel együtt.

A MERCUR kiadóhivatalának

bank- és váltó-üzlete BUDAPESTEN

Dorottya-utcza 12. *Politzer S.* Dorottya-utcza 12.

A „Mercur" lapnak előfizetési ára egy évre 2 frt o.é.

A

Szépség disz!

Prehn

Homokmandula-korpája

eltávolit minden börbajt, mint pattanásokat, vörös szemölcsöt, szeplőt, és vér-hólyagokat stb. Egy doboz 75 krért kapható.

Budapesten Török József gyógyszerésznél, király-utcza 12. Neruda Nándor Hatvani-utcza. 508

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten VI. ker., himző- és kalap-utcza sarkán

---

Moly ellen legbiztosabb óvszer

ruhák, bundaneműek, butorok, zongorák, szönyegek stb. számára

kapható Budapesten: Thallmayer és Seitz, Neruda Nándor, Detsinyi Frigyes és Kochmeister F. utóda czégeknél.

Detsinyi Gusztáv és Társa 897 BUDAPESTEN.

JALOUSIA (faablakredőnyök)

a legczélszerübb szerkezettel, 5 évi irásbeli jótállás mellett.

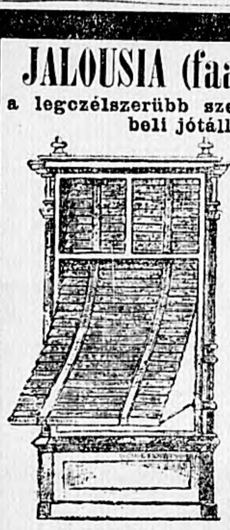

Vászon (csinvat) függönyök simán ugyszinte ránczokba huzva, izlésteljesen és szilárdan elkészitve, továbbá mindennemü

fa-redőnyök

a legujabb damasztszövettel is stb.

Minden a legolcsóbb ár mellett ajánlja az

Első magyar JALOUSIA (faablakredőny) **és cs. kir. szab. am. ablakredőnygyár** (alapittatott 1868.)

Budapest, sugár-út 61. sz. Octogon. 928

Javitások pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Rosenzüchterei Maximiliansau a/Rhein (Bajorország).

Ajánlja Théa-, Bourbon-, Noisette- és Hybr. Remontant-rózsáit.

Utánvét mellett bárhová küld:

I. gyüjtemény (10 db 10 legszebb fajban)	5.—	márka
II. « (20 « 20 « «	9.50	«
10 db havi rózsát 5 fajban	3.—	«
10 « kuszó rózsát 5 fajban	4.—	«
10 « magas törzsü rózsát 50—100 cm. 10 fajban	8.—	«
10 « « « « 100—150 « 10 «	12.—	«
100 db. Malmaison és Dijon dugványt 1884. nyári szaporitás	7.—	«
100 db havi rózsadugványt 1884. nyári szaporitás	5.—	«

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve. 984

Csak 1885. május hó 1-éig.

NAGYSZERÜ BUTORELADÁS

Csakis 1885. május 1-éig.

Egy nagyobb **raktáramnak más által történt kibérlése miatt,** igen nagy mennyiségü **asztalos- és kárpitos-butorkészletemet kisebbiteni** kell. Ennek folytán **nagyon mérsékelt, sőt részben még önköltségi áron alul** is adok el. — Képes árjegyzék ingyen és dijmentesen. — Mély tisztelettel

STEINBACH SÁNDOR, kárpitos és butorgyáros, Budapesten Ferencz Józseftér 6.

a lánczhiddal és «Európa» szállodával szemközt. 947

NAGYSZERÜ BUTORELADÁS.

Nagyszerü butoreladás! Nagyszerü butoreladás!

A KÉPES CSALÁDI LAPOK

a január—márcziusi évnegyedben a következő főbb közleményekkel jelent meg:

Elbeszélések, rajzok, apróságok,

Tolnai Lajos: A Bodika házasságai.
P. Szathmáry Károly: A kik barát fogtak.
Balázs Sándor: A szinlapposztó titka.
B. Büttner Lina: Költemények prózában.
— Egy asszony gondolatai.
Sziklay János: Eskövő fegyverek közt.
Erdélyi Gyula: A tizenharmadik eszmény.
Csáktornyai Lajos: Hü szeretők.
Rakodczay Pál: Régi szinészi fogások.
Prém József: A leeszebb asszony Gajáron.
Dombay Hugó: Egy ujev.
Majthényi Flóra: A női nevelés.
Serényi László: Követválasztás.
Dr. Boros Gábor: A kezszoritásról.
Rákosi Viktor: Heti tárczák.
Madarassy László: Az amerikai Ámor.
Sacher-Masoch: Csoda.
Heyse Pál: A két fogoly.
stb., stb.

Költemények:

Dalmady Győző: Szőlőhegyen lakom.
— Tavasz felé.
Bulla János: A feledéshez. 978
— Dalok a «Gül Babá»-ból.
Reviczky Gyula: Levél egy barátomhoz.
— Előhang a «Szeptember» cz. versesregényh.
Ábrányi Emil: Mosoly.
Csukássy József: Goethéből (I—X.)
Szabó Endre: Életbölcseség.
Jakab Ödön: Én és Róza.
Gáspár Imre: Most.
Diveki Gyula: Fényben árnyban. (I—XXIV.)
— A kor ellen.
Somló Sándor: Bolyongás.
Dengi János: Leopardiból.
Földváry István: Viszontlátáskor.
Inczédi László: Ifjuságom.
Radó Antal: Római képek.
stb., stb.

Egy évnegyed alatt 1 forint 50 krajczárért

adott a Képes Családi Lapok csupa jeles iróktól és költőktől, a régibb és ujabb irói nemzedék 30 legkitünőbb tagjától, **tiz hosszabb elbeszélést, husz költeményt, negyven kisebb elbeszélést, fajtaképet, rajzot, ismeretterjesztő s más czikket, 50 képet és illusztrácziót, ingyen divatlapot, 25 divatképet és több mint 600 rövidebb hirt a világ eseményeiről.**

Bátran, önérzettel mondhatjuk ennélfogva, hogy a *Képes Családi Lapok a legolcsóbb, a legváltozatosabb és legbecsesebb tartalommal* megjelenő *szépirodalmi képes hetilap,* mely *képes minden társadalmi osztály igényeit kielégiteni, a legjobbat adván, a mit a magyar irodalom ez idő szerint termel. A fent elősorolt irók mind állandó dolgozótársai a lapnak,* kiktől továbbá — *az irodalom csaknem minden kiválóbb művelőjétől* rendesen fogunk adni közleményeket.

Az ápril—juniusi évnegyedben a melléklet könyvalaku eredeti regénye: *«Egy magyar testőr»,* történeti regény *Sziklay Jánostól,* továbbá közleményeket adunk *Tolnai Lajos, P. Szatmáry Károly, Dalmady Győző, Komócsy József, Bulla János, Ábrányi Emil, Reviczky Gyula, Szépfaludy Ö. Ferencz, Erdélyi Gyula, Rakodczay Pál, Pósa Lajos, Somló Sándor, Balázs Sándor, Szabó Endre, Jakab Ödön, B. Büttner Lina, Csáktornyai Lajos* és mások tollából. Az «ujabb irók» alakjában ismertetni fogjuk a jelesebb élő *«szinészeket és szinésznőket»* s minden tekintetben e legjobbat, a legérdekesebbet adjuk.

A Képes Családi Lapok előfizetési ára:

egész évre 6 forint, félévre 3 forint, évnegyedre 1 forint 50 krajczár.

A «Képes Családi Lapok» szerkesztősége és kiadóhivatala

Méhner Vilmosnál Budapesten, IV. papnövelde-utcza 8. sz.

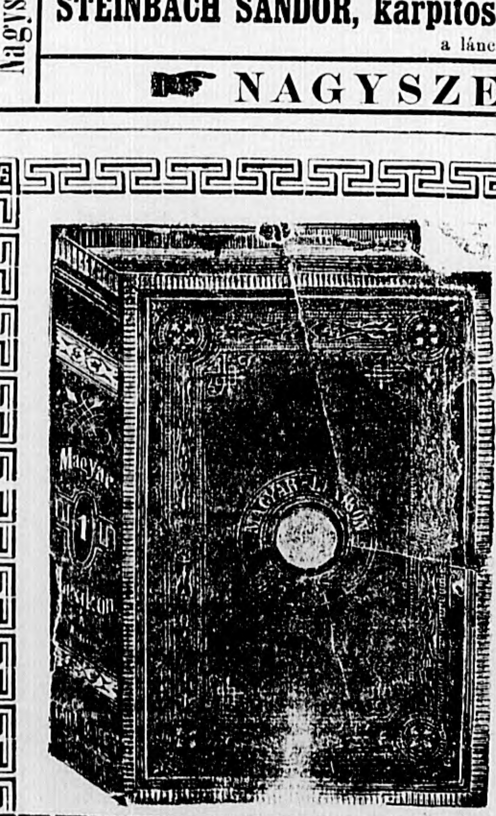

Figyelmeztetés

A Magyar Lexikon

XVI. kötetével, illetőleg 160-ik füzetével mult évi szeptember végén **teljesen** *megjelent.*

Azokat, a kik e mű köteteit vagy füzeteit részben már birják, tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek annak kiegészitése iránt kiadóhivatalunknál akár közvetlenül, akár azon könyvárus utján, ki által a már is birt részeket megszerezték, annál bizonyosabban intézkedni, mivel ez évi **május 1-én** *a kötet, illetőleg a füzetenkénti árusitást megszüntetjük.*

Kapható füzetenként **30 kr.;** fűzött kötetenként csinos boritékban **3 frt;** piros, barna vagy zöld szinü angolvászonkötésben **4 frt.**

Az egész mü füzve **48 frt;** diszkötésben **64 frt.**

PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársulat,

gránátos-utcza 6. szám.

A GYÜMÖLCSTENYÉSZTÉS TANA

vezérfonalul gyümölcstenyésztési előadások és önképzés számára **Dr. Lucas Ede és Dr. Medicus Frigyes** ily czimü munkájának 5-ik kiadása nyomán, magyara forditotta illetőleg átdolgozta

VILLÁSI PÁL,

a keszthelyi magy. kir. gazdasági tanintézetnél főkertész és kertészeti tanár. 105 a szöveg közzé nyomott fametszettel

Ára 2 frt helyett csak 1 frt.

Kapható a PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál, **Budapest, gránátos utcza 6. sz.,** valamint minden helybeli és vidéki könyvárusnál.

I. CS. KIR. SZAB.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI-TÁRSASÁG.

MENETREND

a Budapest-Budafok és Tétény között közlekedő helyi hajók számára.

Érvényes folyó évi márczius 22-től további intézkedésig.

Budapestről Budafokra **6.30,** 9 és **11** órakor délelőtt, 2, 4 és 7 órakor délután.

Budapestről Tétényre 6.30 órakor délelőtt, 4 órakor d. u.

Budafokról Budapestre 8, 10 és 11.30 órakor délelőtt, 3, **5.30** és **8** órakor délután.

Tétényről Budapestre 7.30 órakor délelőtt, 5 órakor d. u.

Jegyzet: A feketébb számokkal nyomott menetek Budafokon a déli vaspálya menetéihez csatlakoznak, az aláhuzott menet pedig a Budapest-pécsi vasutnak Budapestre induló vonatával áll összeköttetésben.

Egyuttal van szerencsénk köztudomásra juttatni, miszerint a főváros területén közlekedő helyi hajók f. évi márczius 22-től kezdve a Margitsziget felső állomásán is kikötnek.

Budapesten, 1885. márczius 19-én.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.